लेखापरीक्षण प्रतिवेदन

भागेश्वर गाउँपालिका, डडेलधुरा

आर्थिक वर्ष २०८१/८२

महालेखापरीक्षकको कार्यालय

काठमाडौं, नेपाल

लेखापरीक्षण प्रतिवेदन

भागेश्वर गाउँपालिका, डडेलधुरा

आर्थिक वर्ष २०८१/८२

महालेखापरीक्षकको कार्यालय

काठमाडौं, नेपाल

दूरदृष्टि
(VISION)

जवाफदेहिता, पारदर्शिता र निष्ठा प्रवर्धन गर्ने विश्वसनीय सार्वजनिक संस्था

(Be a Credible Public Institution in Promoting Accountability, Transparency and Integrity)

गन्तव्य
(MISSION)

स्वतन्त्र एवम् गुणस्तरीय लेखापरीक्षण सेवा प्रदान गर्ने

(Provide Independent and Quality Audit Service)

मूल्य मान्यता
(Core Values)

स्वतन्त्रता	*(Independence)*
निष्ठा	*(Integrity)*
पारदर्शिता	*(Transparency)*
जवाफदेहिता	*(Accountability)*
व्यावसायिकता	*(Professionalism)*

महालेखापरीक्षकको भनाइ

नेपालको संविधानको धारा २४१ मा सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय तहको लेखा कानुन बमोजिम नियमितता, मितव्ययिता, कार्यदक्षता, प्रभावकारिता र औचित्यसमेतको विचार गरी महालेखापरीक्षकबाट लेखापरीक्षण हुने व्यवस्था छ। लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ को दफा २० को उपदफा २ मा महालेखापरीक्षकले प्रत्येक स्थानीय तहको लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी अलग अलग लेखापरीक्षण प्रतिवेदन जारी गर्न सक्ने व्यवस्था छ। लेखापरीक्षण गर्दा लेखापरीक्षण ऐन, २०७५, नेपाल सरकारी लेखापरीक्षणमान, लेखापरीक्षण मार्गदर्शन, स्थानीय तह लेखापरीक्षण निर्देशिका, महालेखापरीक्षकको वार्षिक लेखापरीक्षण योजना र स्थानीय तहसँग सम्बन्धित ऐन, नियमलाई आधार लिइएको छ। सोहीबमोजिम स्थानीय तहको २०८१।८२ को लेखापरीक्षण सम्पन्न गर्दा देखिएका बेहोरा उल्लेख गरी प्रारम्भिक प्रतिवेदन जारी गरिएकोमा सो उपर प्राप्त प्रतिक्रियासमेत सम्बोधन गरी राय सहितको प्रतिवेदन जारी गरिएको छ।

वित्तीय विवरणको शुद्धता, प्रचलित कानुनको परिपालना, राजस्व प्रक्षेपण तथा बजेट निर्माण, योजना तर्जुमा एवं कार्यक्रम कार्यान्वयन, खरिद व्यवस्थापन तथा विकास निर्माण, सार्वजनिक सेवा प्रवाह, आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली, आन्तरिक आय परिचालन, जनशक्ति व्यवस्थापन, जिम्मेवारी एवं जवाफदेहितालगायतका विषयहरूको अध्ययन, विश्लेषण तथा मूल्याङ्कन गर्नुका साथै स्रोत साधनको प्राप्ति, उपयोग एवं परिचालन सन्दर्भमा मितव्ययिता, कार्यदक्षता र प्रभावकारिता समेतलाई दृष्टिगत गर्दै कार्यान्वयनयोग्य सुझाव प्रदान गरी सुशासन कायम गर्न सहयोग गर्नु लेखापरीक्षणको उद्देश्य रहेको छ।

सबै स्थानीय तहको स्थलगतरूपमा लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी लेखापरीक्षणको क्रममा देखिएका बेहोरा उपर स्थानीय तहका पदाधिकारी तथा जिम्मेवार कर्मचारीहरूसँग छलफलसमेत गरिएको छ।

यस वर्ष सामान्यतया स्थानीय तहमा कार्यसम्पादनका लागि आवश्यक कानुन निर्माण पूर्ण रूपमा नभएको, विद्यमान कानुनको पूर्ण परिपालना हुन नसकेको, बजेट अनुशासन कमजोर रहेको, आन्तरिक आय न्यून रहेको, करदाताको अभिलेख व्यवस्थित नभएको, आन्तरिक आयलाई व्यवस्थित गर्न नसकिएको, प्रशासनिक खर्चमा वृद्धि हुँदै गएको, योजनालाई खण्डीकृत गरी कार्य गर्ने गरेको, वर्षान्तको खर्च उच्च रहेको, आयोजनाको प्राथमिकीकरण गरेर बजेट विनियोजन नभएको, निर्माणको सुनिश्चितता नभएका आयोजनाहरूको समेत विस्तृत आयोजना प्रतिवेदन तयार गरिएको, जटिल प्रकृतिका कार्यहरूसमेत उपभोक्ता समितिबाट गराएको, जनशक्ति व्यवस्थापन हुन नसक्दा सेवा प्रवाह प्रभावकारी हुन नसकेको, स्वीकृत दरबन्दी बेगरका कर्मचारीसमेत करारमा नियुक्ति गरेको, सार्वजनिक सम्पत्तिको अभिलेख तथा संरक्षण र उपयोग प्रभावकारी रूपमा हुन नसकेकोले आन्तरिक नियन्त्रण र लेखाङ्कन तथा प्रतिवेदन एवं बेरुजु फस्यौंटमा सुधार गर्नुपर्ने लगायतका बेहोरा देखिएका छन्।

लेखापरीक्षणबाट उल्लेख गरेका बेहोराको समयमा नै फस्यौंट तथा सुझावहरूको कार्यान्वयनबाट वित्तीय अनुशासनमा अपेक्षित सुधार गरेर स्थानीयतहबाट हुने विकास निर्माण तथा समग्र कार्यसम्पादन र सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी बनाउनुपर्दछ।

अन्तमा, स्थानीय तहको लेखापरीक्षणमा सहयोग पुऱ्याउने पदाधिकारी तथा कर्मचारी लगायत सबै सरोकारवाला प्रति आभार व्यक्त गर्दछु। साथै लेखापरीक्षण कार्यमा संलग्न कर्मचारीहरूमा समेत विशेष धन्यवाद व्यक्त गर्दछु।

(तोयम राया)

२०८३ वैशाख **महालेखापरीक्षक**

महालेखापरीक्षकको कार्यालय

Office of the Auditor General

प्रादेशिक लेखापरीक्षण महानिर्देशानालय, सुदुरपश्चिम प्रदेश

काठमाडौ

प.सं.:2082/83 मिति : २०८३-१-३०

च.न :APPROVED/FAR/2081-82/LOC/699

श्रीमान् अध्यक्षज्यू,

भागेश्वर गाउँपालिका,

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय, डडेलधुरा ।

बिषय - लेखापरीक्षण प्रतिवेदन सम्बन्धमा ।

लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ को दफा २० को उपदफा (२) बमोजिम त्यस पालिकाको आर्थिक वर्ष-२०८१।८२ को लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी तयार गरिएको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन यसैसाथ संलग्न गरी पठाइएको व्यहोरा जानकारीका लागि अनुरोध छ।

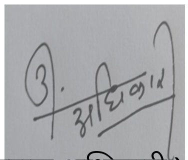

(थवराज अधिकारी)

नायब महालेखापरीक्षक

महालेखापरीक्षकको कार्यालय
Office of the Auditor General
प्रादेशिक लेखापरीक्षण महानिर्देशानालय, सुदुरपश्चिम प्रदेश
काठमाडौ

प.सं.:2082/83 मिति : २०८३-१-३०
च.न :APPROVED/FAR/2081-82/LOC/699

श्रीमान अध्यक्षज्यू ,

भागेश्वर गाउँपालिका,

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय, डडेलधुरा ।

विषयः लेखापरीक्षण प्रतिवेदन।

१. कैफियत सहितको राय

हामीले त्यस गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८१।८२ को प्राप्ति र भुक्तानीको एकीकृत वार्षिक प्रतिवेदन, बजेट तुलनात्मक विवरण, स्थानीय संचित कोषको वार्षिक आर्थिक विवरण र त्यससँग सम्बन्धित लेखानीति तथा टिप्पणीहरू समावेश भएको एकीकृत वित्तीय विवरणको लेखापरीक्षण गरी रायसहितको प्रतिवेदन पेस गरेका छौँ।

हाम्रो रायमा, यस प्रतिवेदनको कैफियत सहितको राय व्यक्त गर्ने आधार खण्डमा उल्लेख भएका विषयले पार्ने असर बाहेक, पेस भएको २०८२ आषाढ ३२ मा समाप्त भएको आर्थिक वर्ष २०८१।८२ को प्राप्ति र भुक्तानीको एकीकृत एवं वार्षिक प्रतिवेदन, बजेटको तुलनात्मक विवरण, स्थानीय सञ्चित कोषको वार्षिक आर्थिक विवरण त्यससँग सम्बन्धित लेखानीति तथा टिप्पणीहरूसमावेश भएको स्थानीय तहको एकीकृत वित्तीय विवरणले नेपाल सार्वजनिक क्षेत्र लेखामान (नगदमा आधारित) र आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन तथा प्रचलित कानुनबमोजिम सारभूत रूपमा सही र यथार्थ अवस्था चित्रण गर्दछ।

२. कैफियत सहितको राय व्यक्त गर्ने आधार

२.१. महालेखापरीक्षकबाट स्वीकृत नेपाल सार्वजनिक क्षेत्रलेखामानको ढाँचामा वित्तीय विवरण तयार गर्नुपर्नेमा यस पालिकाले तयार गरेको वित्तीय विवरणमाअन्तर सरकारी अख्तियारी, आन्तरिक आय, विविध कोष लगायतका कारोबार समावेश गरेको छैन ।

२.२. गाउँपालिकाको आय र व्यय तर्फ रु.९३ करोड ४५ लाख १० हजारको लेखापरीक्षणबाट रु. १ करोड ६५ लाख ६० हजार बेरुजू देखिएकोमा प्रतिक्रियाबाट रु. ७६ लाख ३० हजार सम्परीक्षण भई असुल गर्नुपर्ने रु ४४ लाख १२ हजार, प्रमाण कागजात पेस गर्नुपर्ने रू. ११ लाख ३७ हजार, नियमित गर्नुपर्ने रु. ३३ लाख ८१ हजार गरी जम्मा रु. ८९ लाख ३० हजार बाँकी रहेको छ। गत वर्षसम्म कायम बेरुजू रु. ६ करोड १५ लाख ४७ हजारमा यसवर्षको थप समेत हालसम्म अद्यावधिक बेरुजू रु. ७ करोड ४ लाख ७७ हजार बाँकी रहेको छ। बेरुजु वर्गीकरण, अद्यावधिक बेरुजु स्थिति र बेरुजु सम्परीक्षणको बेहोरा यसैसाथ संलग्न छ ।

२.३. आम्दानी तथा खर्चको स्रेस्ता नगदमा आधारित लेखा प्रणाली अवलम्बन गरेकोले गाउँपालिकाको पेस्की बाहेक सम्पत्ति तथा दायित्व यकिन हुने कुनै जानकारी खुलाएको छैन। हाम्रो लेखापरीक्षण कार्य नेपालको संविधान, लेखापरीक्षण ऐन तथा महालेखापरीक्षकको कार्यालयले अवलम्बन गरेका सरकारी लेखापरीक्षण मानदण्ड,मार्गदर्शन तथा लेखापरीक्षणसँग सम्बन्धित अन्य प्रचलित कानुनबमोजिम गरिएको छ। वित्तीय विवरण तयार गर्ने स्थानीय तहसँग हामी स्वतन्त्र छौँ। त्यसैगरी स्वीकृत आचारसंहिताको पालना गरी कार्यसम्पादन गरेका छौँ । लेखापरीक्षणको क्रममा प्राप्त गरेका लेखापरीक्षण प्रमाणहरू हाम्रो राय व्यक्त गर्ने आधारका लागि पर्याप्त र उपयुक्त छन् भन्ने कुरामा कार्यालय विश्वस्त छ।

३. अन्य बेहोरा- लेखापरीक्षणबाट ऐन नियमको परिपालना, आन्तरिक नियन्त्रण व्यवस्था, स्थानीय वित्त व्यवस्थापन,सम्पत्तिको संरक्षण, स्रोत साधनको प्राप्ति र उपयोग, शासकीय प्रवन्ध, स्रोत सुनिश्चितता र बजेट व्यवस्थापन र विकास प्रशासन र सोको कार्यान्वयन, अनुदान वितरण तथा

४. वित्तीय विवरण उपर व्यवस्थापन र लेखा उत्तरदायी अधिकृतको जिम्मेवारी

नेपाल सार्वजनिक क्षेत्र लेखामानबमोजिम सही र यथार्थ हुने गरी वित्तीय प्रतिवेदन तयार गर्ने तथा जालसाजी वा अन्य गल्तीका कारण वित्तीय प्रतिवेदन सारभूतरूपमा गलत आँकडारहित स्वरूपमा बन्ने गरी आवश्यक आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली लागू गर्ने जिम्मेवारी स्थानीय सरकारमा रहेको छ। गाउँकार्यपालिका अध्यक्ष र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत गाउँपालिकाको वित्तीय प्रतिवेदन प्रक्रियाको अनुगमनका लागि जिम्मेवार रहेका छन् ।

५. वित्तीय विवरणको लेखापरीक्षणउपर लेखापरीक्षकको जिम्मेवारी

वित्तीय प्रतिवेदन समग्रमा जालसाजी वा त्रुटिका कारण सारभूत रूपमा गलत आकडा रहित रहेको छ भनी यथोचित आश्वस्तता प्राप्त गरी राय सहितको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन जारी गर्नु लेखापरीक्षणको उद्देश्य हो । लेखापरीक्षणमा यथोचित आश्वस्तताले उच्च स्तरको आश्वस्तता प्रदान गरेको हुन्छ । लेखापरीक्षण ऐन तथा महालेखापरीक्षकको कार्यालयले अवलम्बन गरेको नेपाल सरकारी लेखापरीक्षण मान, मार्गदर्शन तथा लेखापरीक्षणसँग सम्बन्धित अन्य प्रचलित कानुन बमोजिम लेखापरीक्षण कार्य सम्पादन गरिएको छ। यसरी लेखापरीक्षण गरिएको अवस्थामा समेत आन्तरिक नियन्त्रण र वित्तीय प्रतिवेदनको प्रकृति, लेखापरीक्षणका विधि तथा लेखापरीक्षण सम्पन्न गर्न लागेको समय जस्ता लेखापरीक्षणका अन्तर्निहित सीमाहरूका कारण वित्तीय विवरण वा आर्थिक कारोबारमा भएका सबै प्रकारका जालसाजी वा त्रुटि पत्ता लाग्न सक्ने निश्चितता हुदैन । वित्तीय विवरणका उपयोगकर्ताले सामान्यतया गर्ने आर्थिक निर्णयमा फरक पार्ने अवस्था देखिएका जालसाजी वा त्रुटिका एक वा समग्र सूचनालाई सारभूत रूपमा गलत आकडा मानिएको छ ।

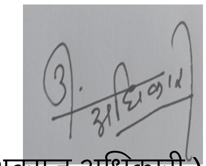

(थवराज अधिकारी)
नायब महालेखापरीक्षक

बेरुजु वर्गीकरण

चालु वर्षको बेरुजु

प्रारम्भिक बेरुजु			प्रतिक्रियाबाट सम्परीक्षण			प्रतिक्रियाबाट थप बेरुजु रकम	बाँकी बेरुजु			बेरुजु						
										असुल गर्नु पर्ने	नियमित गर्नुपर्ने					पेस्की
दफा संख्या		रकम	दफा संख्या		रकम		दफा संख्या		रकम	असुल गर्नु पर्ने	अनियमित भएको	प्रमाण कागजात पेश नभएको	जिम्मेवारी नसारेको	सोधभर्ना नलिएको	जम्मा	पेस्की
सैद्धान्तिक	लगती		सैद्धान्तिक	लगती			सैद्धान्तिक	लगती								
१०१	२२१	१,६५,६०,३१२	०	१३१	७६,३०,११३	०	१०१	९०	८९,३०,१९९	४४,११,६६२	३३,८१,१७६	११,३७,३६२	०	०	४५,१८,५३८	०

अद्यावधिक बेरुजू स्थिति

जिल्ला	गत वर्ष सम्मको बाँकी	समायोजन	यो वर्ष फस्यौंट	बाँकी बेरुजु	यो वर्ष सम्परीक्षणबाट कायम बेरुजु	यो वर्षको बेरुजु	कुल बेरुजु बाँकी
डडेल्धुरा	८,७०,६६,२०३	०	२,५५,१९,५२१	६,१५,४६,६८२	०	८९,३०,१९९	७,०४,७६,८८१

बेरुजु सम्परीक्षणको विवरण

क.सं	आर्थिक वर्ष	बेरुजुको दफा	बेरुजुको व्यहोरा	सम्परीक्षण भएको रकम
१	२०८१/८२	७०	स्वास्थ्यतर्फ	११,५८०
२	२०८१/८२	७१	सामाजिक सुरक्षातर्फ	६,०००
३	२०८१/८२	७७	साइल निउड भिनोडा सलडा रासा सिंचाईको डिपिआर निर्माण	४,६५,९०८
४	२०८१/८२	६९	शिक्षातर्फ	१,८५,०००
५	२०८१/८२	४०	विशेष अनुदानतर्फ	३,०२,०६४
६	२०८१/८२	१००	वातावरणीय अध्ययन प्रतिवेदन (वडा नं.४ र ५)	११,८७,८९०
७	२०८१/८२	९९	वातावरणीय अध्ययन प्रतिवेदन (वडा नं.१ र २)	४,४१,८०६

८	२०८१/८२	२६	म्याद नाघेको	५,८१,२५०
९	२०८१/८२	७२	मध्यमकालिन खर्च संरचना	४,६८,५९७
१०	२०८१/८२	७३	भु-उपयोग योजना	९,९७,४४०
११	२०८१/८२	७६	भागेश्वरधुरा र महादेव मन्दिरको डिपिआर निर्माण	१२,९२,५९४
१२	२०८१/८२	३३	बैठक भत्ता	४०,८००
१३	२०८१/८२	९८	पाईपको खपत	१,०३,२६२
१४	२०८१/८२	५९	पदाधिकारी भ्रमण खर्च	१,४०,६००
१५	२०८१/८२	५५	घर भाडा	१,०८,०००
१६	२०८१/८२	८८	कैलपाल नौतडी विस्तडी सडकको डिपिआर निर्माण	४,६७,१९९
१७	२०८१/८२	९२	कर्मचारी संगठन तथा व्यवस्थापन	४,६७,५२१
१८	२०८१/८२	३६	कर्मचारी भ्रमण	२,५५,९००
१९	२०८१/८२	६०	आन्तरिक लेखापरिक्षणको व्यहोरा	१,६६९
२०	२०८१/८२	२९	अनुगमन भत्ता	१,०५,०३२
२१	२०८०/८१	४६	सोधभर्ना लिनुपर्ने	३,२०,०००
२२	२०८०/८१	३३	वैठक भत्ता	१,२७५
२३	२०८०/८१	३.३	वित्तिय अवस्था	३,४५०
२४	२०८०/८१	५८	राजश्व असुली	११,८१०
२५	२०८०/८१	२३	पेश्की बाँकी	३,७९,२००
२६	२०८०/८१	४९	पूर्वनिर्धारित क्षतिपूर्ति	५९,९२१
२७	२०८०/८१	२७	पदाधीकारीलाई घरभाडा भुक्तानी	१,२८,४९६
२८	२०७९/८०	४६	विद्यालय भौतिक पूर्वाधार निर्माण	१,६०,००,०००
२९	२०७९/८०	६७	पाईप खरिद	२,३१,९२४
३०	२०७९/८०	१३	कर दायित्व	४,५०८
३१	२०७८/७९	२२	सशर्त पुजिगत	७२,००,०००
३२	२०७८/७९	४.३	बित्तिय बिवरण	१४,४९६
३३	२०७८/७९	३४	प्रमाण कागजात नभएको	६,५०,०००
३४	२०७८/७९	२५	चालु खर्चतर्फ	५,१४,४४१
			जम्मा	**३,३१,४९,६३३**

भागेश्वर गाउँपालिका, डडेलधुरा

(८०७७५५०५३००)

भागेश्वर गाउँपालिका , डडेल्धुरा

परिचय

१

(क) कार्यालय परिचय:- संघ, प्रदेश एवं स्थानीय तहमै उपलव्ध हुने स्रोत साधनको अधिकतम उपयोग गरी योजनावद्ध सहभागितामूलक कार्यक्रमको माध्यमबाट स्थानीय जनतालाइ प्रत्यक्ष लाभ पुग्ने गरी सामाजिक, आर्थिक तथा भौतिक क्रियाकलापहरु संचालन गर्नु पालिकाको मुख्य उद्बेश्य रहेको छ ।

(ख) लेखापरीक्षणको उद्देश्य:- लेखापरीक्षण गरिने निकायको वित्तीय विवरण तथा कारोबारको परीक्षण गरी उचित आश्वस्तता (Reasonable Assurance) प्रदान गर्नु वित्तीय लेखापरीक्षणको उद्बेश्य हो । यस कार्यालयको आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को सबै प्रकारका आर्थिक कारोबारको परीक्षण एवं प्रचलित कानुनको परिपालनाको मूल्याङ्कन गरी प्रतिवेदन गर्नु लेखापरीक्षणको उद्बेश्य हुनेछ।

(ग) लेखापरीक्षणको क्षेत्र र अवधि:- यस कार्यालयको विनियोजन, राजस्व, धरौटी, कोष तथा अन्य आय-व्यय, मौज्दात हिसाब, वित्तीय व्यवस्थापन, कार्यक्रम सञ्चालन, जिन्सी व्यवस्थापन, जनशक्ति व्यवस्थापन तथा सेवा प्रवाह लगायत आर्थिक वर्ष २०८१।८२ मा सञ्चालित क्रियाकलापलाई लेखापरीक्षण क्षेत्रमा समावेश गरिएको छ । स्थलगत लेखापरीक्षणको अवधि २०८२।०८।२४ देखि २०८२।०८।२६ सम्म रहेको छ ।

(घ) लेखापरीक्षण विधि:- लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ र नेपाल सरकारी लेखापरीक्षण मानदण्ड तथा मार्गदर्शनमा नमुना छनौट गरी लेखापरीक्षण सम्पन्न गर्न सकिने आधार तथा कार्यालयले स्वीकृत गरेको जोखिममा आधारित लेखापरीक्षण योजनाका आधारमा निकायको आन्तरिक नियन्त्रणको परीक्षण तथा विश्लेषणात्मक र विस्तृत परीक्षण विधि अवलम्वनबाट लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी प्रतिवेदन जारी गरिएको छ । लेखापरीक्षण गर्दा देखिएका व्यहोरा सम्बन्धमा कार्यालय प्रमुख तथा लेखा प्रमुख लगायतका पदाधिकारीहरूसँग छलफल सम्पन्न गरी कायम भएका व्यहोराहरू यस प्रतिवेदनमा समावेश गरिएको छ ।

(ङ) लेखापरीक्षणको सीमा:- लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ र नेपाल सरकारी लेखापरीक्षण मानदण्ड, २०७७ तथा मार्गदर्शनमा नमुना छनौट गरी लेखापरीक्षण सम्पन्न गर्न सकिने आधार तथा महालेखापरीक्षकको कार्यालयले नेपाल लेखापरीक्षण व्यवस्थापन प्रणाली (NAMS) अवलम्बन गरी स्वीकृत भएको जोखिममा आधारित लेखापरीक्षण योजना, लेखापरीक्षण गरिएको निकायबाट पेश भएका लेखा एवं सोसँग सम्बन्धित कागजात, विवरण, लिखित प्रतिनिधित्व पत्र, लेखापरीक्षण अनुबन्ध पत्र समेतको आधारमा लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी प्रतिवेदन जारी गरिएको छ । आम्दानी तथा खर्चलाई नतिजासँग तुलना गरी विश्लेषण गर्नका लागि पर्याप्त भौतिक एवं स्थलगत अवलोकन गर्न भौगोलिक कठिनाइ, समय सीमा, स्रोतको उपलब्धता, प्रमाणको प्रकृति तथा पहुँच जस्ता अन्तर्निहित जोखिमहरु सीमाको रुपमा रहेका छन् । सारभूत रूपमा उल्लेखनीय नदेखिएका व्यहोरालाई प्रतिवेदनमा समावेश गरिएको छैन ।

(च) आर्थिक कारोबारको स्थिति:- कार्यालयको आय-व्ययतर्फ रु. ९३,४५,१०,९३५।- को लेखापरीक्षण सम्पन्न गरिएको छ । सो को विस्तृत विवरण अनुसूची-१ मा संलग्न छ ।

(छ) लेखापरीक्षणमा परीक्षण गरिएका मुख्य विषयहरु :- लेखापरीक्षण योजना अनुसार परीक्षण गरिएका विषयहरु अनुसूची- २ मा संलग्न छ ।

लेखापरीक्षणबाट देखिएका व्यहोराहरु

२ **एकीकृत विवरण**

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७२ मा पालिकाले प्रत्येक आर्थिक वर्षको आय र व्ययको हिसाव राख्नु पर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले उपलब्ध गराएको आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को आर्थिक कारोकारको एकीकृत प्रतिवेदन देहाय अनुसार रहेको छ।

प्राप्ति			भुक्तानी		
विवरण	**रकम**	**रकम**	**विवरण**	**रकम**	**रकम**
सुरु मौज्दात		**५००३१८८८.०२**	**चालु खर्च**		**२७४६४९२९०.१७**
१.संचितकोष	३७६२८९८५.९६		१.पालिकातर्फ	१०२८८६०५८.९३	
२.धरौटी	३५३४०९०.६६		२. संघीयसशर्त	१५९०९७९४६.२४	
३.विपद व्यवस्थापन कोष	४७९८८६८.४२		३. संघीयविशेष	११७०७५२८.००	
४.विविध कोष खाता	३८०२६९९.९८		४. प्रदेशसशर्त	९५७७५७.००	
५. विभाज्य कोष	२६७२४३.००		५. प्रदेशविशेष		
यसवर्षको आय		**५२७९६९५.१९**	**पुँजीगत खर्च**		**१०२९५४९००.००**
१.आन्तरिक आय	५२७९६९५.१९		१. पालिकातर्फ	४७८२३३४२.००	
२.वित्तीय हस्तान्तरण (संघ)		**३७६४१४६४५.९३**	२. संघीयसशर्त	३७०४०१०३.००	
क)समानीकरण अनुदान	६९८२९३६०.००		५. प्रदेशसशर्त	१३१७४९११.००	
ख)राजस्व बाँडफाँट	७५२८८६०७.३३		६. प्रदेशविशेष	२०६९३०५.००	
ग)सशर्त अनुदान	२१८९३२३१७.००		७. प्रदेशसमपुरक	२८४७२३९.००	
घ)समपुरक अनुदान					
ङ)विशेष अनुदान	१२००००००.००				
च)रोयल्टी	३६४३६१.६०		**अन्तर सरकारी अख्तियारी (संघ)**		**५३८९१११७.००**
छ)अन्य			क सामाजिक सुरक्षा	५३१३९११७.००	
३.वित्तीय हस्तान्तरण (प्रदेश)		**२७६७३५४५.०३**	ख) स्वास्थ्य क्षेत्र सुधार कार्यक्रम	३२००००.००	
क)समानीकरण अनुदान	६१९९०००.००		ग) विद्यालय शिक्षा क्षेत्र योजना केन्द्र स्तर	४३२०००.००	
ख)राजस्व बाँडफाँट	१९६२२१०.०३				
ग)सशर्त अनुदान	१४२७२१३५.००				
घ)समपुरक अनुदान	२९६९६४६.००				
ङ)विशेष अनुदान	२२७०५५४.००				
च)रोयल्टी			**अन्तर सरकारी अख्तियारी (प्रदेश)**		
छ)अन्य			ऋणफिर्ता(साँवा)		
४.अन्तर सरकारी अख्तियारी (संघ)		**५३८९१११७.००**	ऋणको ब्याजभुक्तानी	०.००	
क सामाजिक सुरक्षा	५३१३९११७.००		धरौटी फिर्ता तथा सदर स्याहा	६२२२७७.१६	**६२२२७७.१६**
ख) स्वास्थ्य क्षेत्र सुधार कार्यक्रम	३२००००.००		विपदव्यवस्थापन कोषबाट भएको खर्च	२२३९३३५.००	**२२३९३३५.००**

ग) विद्यालय शिक्षा क्षेत्र योजना केन्द्र स्तर	४३२०००.००		विविधकोषबाट भएको खर्च	३६४५४९३.५४	**३६४५४९३.५४**
			विभाज्यकोषबाट भएको खर्च	४०५६४२.००	**४०५६४२.००**
			अनुदान फिर्ता		
५.अन्तर सरकारी अख्तियारी (प्रदेश)			**१. संघतर्फ**		**२३०८७०३९.७६**
६.ऋण/ वित्तीय व्यवस्था			क) सशर्त अनुदान	२२७९४५६७.७६	
७.धरौटी आय	२४२३०१५.००	**२४२३०१५.००**	ख) विशेष अनुदान	२९२४७२.००	
८.विपद व्यवस्थापन कोष	२८२००००.००	**२८२००००.००**			
९.विविध कोष खाता	३३०९६५६.००	**३३०९६५६.००**	**२. प्रदेशतर्फ**		**४६३१२३.००**
१०.विभाज्य कोष	७४१०४३.२२	**७४१०४३.२२**	क) सशर्त अनुदान	१३९४६७.००	
			ख) विशेष अनुदान	२०१२४९.००	
			ग) समपुरक अनुदान	१२२४०७.००	
			अन्तिम मौज्दात		**६०६२६३८७.७६**
			१. संचित कोषको मौज्दात	४५९७८३७९.२२	
			२.धरौटी	५३३४८२८.५०	
			३. विपद व्यवस्थापन कोष	५३७९५३३.४२	
			४. विविधकोष खाता	३३३१००२.४०	
			४. विभाज्यकोष खाता	६०२६४४.२२	
जम्मा	**५२२५८४६०५.३९**	**५२२५८४६०५.३९**	**जम्मा**	**५२२५८४६०५.३९**	**५२२५८४६०५.३९**

३ वित्तीय विवरणको विश्लेषण

३.१ **वित्तीय प्रतिवेदन** - स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७२ मा नेपाल सरकारले निर्धारण गरे बमोजिमको आय र व्ययको वर्गीकरण तथा खर्च शीर्षक सम्बन्धी व्यवस्था अवलम्बन गर्नुपर्ने तथा दफा ७६(२) मा स्वीकृत ढाँचामा लेखा राख्नुपर्ने व्यवस्था छ। स्वीकृत सार्वजनिक क्षेत्र लेखामान (NPSAS) अनुसार पालिकाको कारोवारको लेखाङ्कन तथा प्रतिवेदन गर्नुपर्दछ। पालिकाले उपलव्ध गराएको स्थानीय तहको कोषको प्राप्ति र भुक्तानीको एकीकृत वार्षिक प्रतिवेदन (म.ले.प.फा.नं २७०) सम्बन्धमा निम्नानुसार देखिएको छ।

(विस्तृत विवरण बेरूजु दफा ३.१ सँग सम्बन्धित अनुसूचीमा संलग्न छ ।)

३.२ **वित्तीय विवरणको यथार्थता** - पालिकाको आर्थिक कार्यप्रणालीको लेखाङ्कनको गर्न स्थानीय सञ्चित कोष व्यवस्थापन प्रणाली (सुत्र) प्रयोगमा रहेको छ। सोही प्रणालीबाट स्थानीय तहको कोषको प्राप्ति र भुक्तानीको एकीकृत वार्षिक प्रतिवेदन (म.ले.प.फा.नं २७०) तयार गरिएको छ। पालिकाले स्वास्थ्य क्षेत्र सुधार कार्यक्रममा रू. ३२०००००।००, विद्यालय शिक्षा क्षेत्र योजना केन्द्र स्तरमा रू. ४३२०००।०० र समाजिक सुरक्षा तथा संरक्षणको रू. ५३१३९११७।०० समेत गरी रू. ५३८९१११७।०० सुत्रमा लेखाङ्कन गरेको छैन। पालिकाबाट भएका सबै कारोबारहरु वित्तीय विवरण (म.ले.प.फा.न. २७०) मा समावेश गर्नुपर्दछ।

३.३ **फरक हिसाब** – यस पालिकाले सुत्रबाट तयार गरेको स्थानीय सरकारको कोषको प्राप्ति र भुक्तानीको एकीकृत वार्षिक प्रतिवेदन (म.ले.प.फा.नं.२७०) ले सबै कारोबार नसमेटेको कारण लेखापरीक्षणका क्रममा पालिकाबाट भएका सबै कारोबार समेटिने गरी एकीकृत आर्थिक विवरण तयार गर्न लगाइएकोमा उक्त दुई विवरणमा देहायअनुसार गत वर्षको जिम्मेवारी रु.२७०६९३।०० र बैङ्क मौज्दात रु. १५७३००।०४ फरक परेको छ। सुत्रमा पालिकाको सम्पूर्ण आर्थिक कारोबारहरु समाविष्ट गरी आर्थिक कारोबारको यथार्थ अवस्था चित्रण गर्ने व्यवस्था गर्नुपर्दछ।

विवरण	गत वर्षको जिम्मेवारी	बैङ्क मौज्दात
सुत्र अनुसारको वार्षिक प्रतिवेदन (म.ले.प.फा.नं.२७०)	४९७६११९५.०२	६०७८३६८७.८०
एकीकृत आर्थिक विवरणअनुसार	५००३१८८८.०२	६०६२६३८७.७६
फरक	-२७०६९३.००	१५७३००.०४

३.४ **बैङ्क हिसाब विवरण** - स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७६ अनुसार पालिकाको कारोबार, आय व्ययको लेखा प्रणाली तथा राजस्व र खर्च शीर्षकको वर्गीकरण अनुसार लेखाङ्कन गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। सोही बमोजिम पालिकाले कारोवारको बैङ्क हिसाब मिलान विवरण (म.ले.फा.नं. २७० को टिप्पणी ६.२) तयार गरी हिसाब भिडान गर्नुपर्दछ। पालिकाले पेश गरेको विवरण अनुसार देहाय बमोजिम यो वर्षको अन्त्यमा स्रेस्ता अनुसार मौज्दात रू. ६,०७,८३,६८७.८० र बैङ्क अनुसार मौज्दात रू. ६०७६२२४७.८० देखियो। पालिकाले तोकिए बमोजिम बैङ्क हिसाव मिलान विवरण तयार गरी पेश गरेको छैन। बैकमा घटीमा रू. २१४४०।०० भएको विषयमा यथार्थ अवस्था यकिन गरी हिसाव मिलान गर्नुपर्ने रू

संकेत	कोष खाता	गत बर्षको मौज्दात रकम	घट/बढ नगद	मौज्दात रकम	बैक स्टेटमेन्ट अनुसार	कैफियत
ग १.१	आन्तरिक राजस्व खाता	०		०	१५२९३७५.७७	२०८२/४/४ गत सञ्चितकोषमा ट्रान्सफर
ग १.२	बाँडफाँडबाट प्राप्त राजस्व खाता	०		०	०	
ग १.३	आन्तरिक अनुदान खाता	०		०	०	
ग ६.१	स्थानीय तह विभाज्य कोष खाता	०	६,०२,६४४.२२	६,०२,६४४.२२	६०२६४४.२२	
ग ४.१	स्थानीय तह सञ्चित कोष खाता	३,७६,२८,९८५.९६	८३,४९,३९३.२६	४,५९,७८,३७९.२२	४४३१४५२५.४५	
ग ३.१	स्धानीय तह धरौटी खाता	३५,३४,०९०.६६	१८,००,७३७.८४	५३,३४,८२८.५०	५३३४८२८.५	
ग २.१	चालू खर्च खाता- विजोर वर्ष	०		०	१३४४७८.००	२०८२/०८/०५ गते सञ्चित कोषमा ट्रान्सफर
ग २.२	चालू खर्च खाता- जोर वर्ष	०		०		
ग २.३	पूँजिगत खर्च खाता- विजोर वर्ष	०		०		
ग २.४	पुँजीगत खर्च खाता- जोर वर्ष	०	२१,४४०.००	२१,४४०.००	०	
ग २.७	विविध खर्च खाता	२६,६७,२१७.००	१,७९,८००.००	२८,४७,०१७.००	३४६६८६२.४४	
ग ५.१	स्थानीय तह विविध कोष खाता	११,३५,४८२.९८	-५,१५,६३७.५४	६,१९,८४५.४४		
ग ७.२	स्थानीय तह प्रकोप व्यवस्थापन कोष खाता	४७,९५,४१८.४२	५,८४,११५.००	५३,७९,५३३.४२	५३७९५३३.४२	
जम्मा		४,९७,६१,१९५.०२	८३,०८,८४,१४९.१६	६,०७,८३,६८७.८०	६०७६२२४७.८०	२१४४०

प्रमाण पेश नगरेको	२१,४४०

४ खर्च बिश्लेषण

पालिकाले यसवर्ष कुल आन्तरिक आयबाट रू. ५२७९६९५.१९ राजस्व बाँडफाँडबाट रू. ७७२५०८१७.३६, अनुदानबाट रू. ३२६८३७३७३.६० तथा अन्य प्राप्ती रू. ६३१८४८३१.२२ लगायत रू. ५२२५८४६०५.३९ प्राप्ती भएकोमा चालु तर्फ रु. २७४६४९२९०.१७ तथा अन्यकोष तर्फको भुक्तानी रू. ८४३५४०२७.४६ र पुँजीगत तर्फ रू. १०२९५४९००.०० समेत रु. ४६१९५८२१७.६३ खर्च भएको छ। खर्च मध्ये आन्तरिक आयको हिस्सा १.१४ प्रतिशत रहेको छ। पालिकालाई प्राप्त भएको सबै अनुदान, आन्तरिक आय तथा राजस्व बाँडफाँडको रकमबाट ५९.४५ प्रतिशत चालु र २२.२९ प्रतिशतमात्र पुँजीगत निर्माणमा खर्च

भएको देखिन्छ। यसबाट पालिकाले विकास निर्माण कार्यक्रम सञ्चालनमा न्युन खर्च गरी प्रशासनिक कार्यमा बढी खर्च गरेको देखिन्छ। प्रशासनिक खर्च नियन्त्रण गर्दै प्राप्त अनुदान र राजस्व बाँडफाँडको रकम अधिकरुपमा विकास निर्माणमा परिचालन गरिनुपर्दछ।

५ आन्तरिक नियन्त्रण व्यवस्था

सुदूरपश्चिम प्रदेश आर्थिक कार्यविधि तथा बित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०८० को नियम ७९ मा प्रदेश तहका सबै निकायहरुले निकायबाट सम्पादन गरिने कार्यहरु मितव्ययी, कार्यदक्षता र प्रभावकारी ढंगबाट सम्पादन गर्न र वित्तीय प्रतिवेदन प्रणालीलाई विश्वसनीय बनाउन तथा प्रचलित कानून बमोजिम कार्यसम्पादन गर्न आ-आफ्नो कामको प्रकृति अनुसारको आन्तरिक नियन्त्रण व्यवस्था तयार गरी लागू गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। यस पालिकाको आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीमा देहाय अनुसारको कमीकमजोरी रहेको पाइयो । कार्यालय प्रमुखले कानूनको परिपालना गरि आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीको यथोचित व्यवस्थापनद्वारा कार्य सम्पादन र सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी बनाउनु पर्दछ।

- आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली तर्जुमा गरेको भए तापनि पूर्ण रुपमा कार्यान्वियनमा नरहेको,
- दरबन्दी अनुसार पदपूर्ति नभएको
- आन्तरिक स्रोतको परिचालन प्रभावकारी रुपमा गर्न नसकेको साथै स्थानिय करका सम्भाब्य सबै क्षेत्र करको दायरामा नआएको,
- मूल्य निर्धारण समिति बसाई जग्गा वा भवनको मूल्याङ्कन नगरेको,
- जिन्सी मालसामानको निरीक्षण भए पनि निरीक्षण प्रतिवेदनमा उल्लेख भएको लिलाम बिक्री गर्नुपर्ने मालसामान जिन्सी निरीक्षण प्रतिबेदन प्राप्त भएको मितिले १ महिना भित्र लिलाम प्रकृया शुरु गर्नु पर्नेमा नगरेको साथै ३ महिनाभित्र मर्मत संभारको कार्य नगरेको,
- नर्म्सको पृथक पृथक व्याख्या गरी बढी खर्च लाग्ने गरी लागत अनुमान तयार गरेको,
- चियापान, मनोरञ्जन, अतिथी सत्कार जस्ता बिबिध कार्यक्रम सञ्चालनको नर्म्स र मापदण्ड तयार गरिएपनि पूर्ण रुपमा कार्यान्यिनमा नआएको,
- सुशासन (व्यवस्थापन तथा सञ्चालन) नियमावली, २०६५ अनुसार नागरिक बडापत्रमा उल्लेखित सेवाहरूको कार्यान्वियन स्थिति अनुगमन गर्न अनुगमन संयन्त्र तर्जुमा गर्नु पर्ने र सार्वजनिक सुनुवाई गर्नुपर्नेमा सो गरेको पाइएन,
- सबै जिन्सी सामान आम्दानी बाँध्दा स्पेसिफिकेसन समेत खुलाउनु पर्नेमा खुलाएको पाईएन,
- परामर्श सेवा मार्फत गरिएको अध्ययन अनुसन्धानबाट प्राप्त प्रतिवेदनको कार्यान्वियन नगरेको,
- प्रोभिजनल समको भुक्तानी गर्दा लागत अनुमान तयार गरी बिल भर्पाईको आधारमा खर्च गर्नु पर्नेमा निर्माण व्यवसायीले पेश गरेको विजकको आधारमा मात्र भुक्तानी गरेको,
- सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ बमोजिम निर्माण कार्य र परामर्श सेवाको कन्टिन्जेन्सी खर्च स्वीकृत कार्यविधिको आधारमा गर्नु पर्ने व्यवस्था रहेता पनि ठेक्काको नापी कितावमा समेत कन्टिन्जेन्सी खर्च प्रविष्टि गर्नुका साथै तोकीएको कन्टिन्जेन्सी खर्च विवरण स्वीकृत अनुसूचीको ढाँचा अनुसार तयार गरेको पाइएन,
- सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १४९(७) अनुसार सार्वजनिक निकायले बोलपत्रको माध्यमबाट गरिने खरिद कार्यको सम्झौता कार्यान्वयन भई सकेपछि सो कार्य सम्पन्न भएको संक्षिप्त विवरण प्रमाणीत गरी सम्बन्धित सार्वजनिक निकाय वा सार्वजनिक खरिद अनुगमन कार्यालयको वेबसाइटमा राखी सार्वजनिक गर्नुपर्नेमा गरेको छैन,
- सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १०(३) बमोजिम निर्माण कार्यको लागत अनुमान तयार गर्दा कार्य सम्पन्न गर्न लाग्ने समयावधि किटान गर्ने गरेको छैन,
- नापी किताब नियन्त्रण खाता (म.ले.प.फा.नं. ५१२) मा प्रविष्ट गरी सिलसिलेवार नम्बर राख्ने, साइट रजिष्टर र आइटमवाइज रजिष्टरको आधारमा नापी किताब प्रयोग गर्नुपर्नेमा नापी किताब नियन्त्रण खाता राखेको छैन,
- त्रैमासिक रुपमा वार्षिक कार्यक्रम स्वीकृत गरी सोही बमोजिम चौमासिक लक्ष्य तोकी बजेट विनियोजन भए पनि सोही बमोजिम खर्च हुने गरेको छैन,

तसर्थ पालिकाले आन्तरिक नियन्त्रणलाई सुदृढ बनाउन ऐन, नियममा भएका व्यवस्थाहरुको पालना गर्नुपर्दछ ।

६ सेवा प्रवाहको स्थिति

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन,२०७४ को दफा ११ (२) मा पालिकाको काम कर्तव्य र अधिकारको व्यवस्था छ। पालिका तथा अन्तर्गतका वडाहरुबाट यस बर्ष सम्पादित सेवा प्रवाहको स्थिति निम्नानुसार रहेको छ। पालिकाबाट यो वर्ष नागरिकता सिफारिस, घरबाटो सिफारिस, जन्म तथा मृत्यु दर्ता, नाता प्रमाणित, बसाईसराई, सम्बन्ध बिच्छेद, बिवाह दर्ता र अन्य दर्ता तथा सिफारीस जस्ता विषयमा पञ्जिकरण तथा सिफारिस गरेको भएतापनि सोको आर्थिक वर्ष खुल्नेगरी स्पष्ट अभिलेख उपलव्ध गराउन सकेन। पालिकाले ऐन बमोजिम प्रवाह गरेका सेवाको अभिलेख व्यवस्थित गर्नु पर्दछ। पालिकाले वडा कार्यालयबाट सम्पादित सेवालाई सरल सहज र व्यवस्थित तुल्याउँदै सेवा प्रवाहलाई सूचना प्रविधिमा आधारित सरल र प्रभावकारी बनाउनु पर्दछ।

विवरण	**जम्मा**
स्वीकृत घरनक्सा दर्ता पास	०
पञ्जिकरणतर्फ	
जन्मदर्ता	३४१
मृत्युदर्ता	९५
बसाईसराई दर्ता	१३८
विवाह दर्ता	१३७
सम्बन्धविच्छेद दर्ता	४
पूर्वाधार विकास सडक निर्माण	०
कालोपत्रे सडक निर्माण	०
कालोपत्रे सडक मर्मत	०
ग्राभेल सडक निर्माण	०
ग्राभेल सडक मर्मत	०

७ लक्ष्य प्रगति

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायीत्व नियमावली, २०७७ को नियम ३५(१)मा वजेट तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने प्रत्येक कार्यालयले अनुसुची २ बमोजिमको ढाँचामा त्रैमासिक प्रगति विवरण तयार गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। पालिकाले त्रैमासिक तथा वार्षिक प्रगति विवरण बनाएको देखिएन। बजेट खर्च गर्ने जिम्मेवारी प्राप्त पदाधिकारीले बजेट खर्चको तोकिएको ढाँचामा वार्षिक प्रगति विवरण तयार गरी सम्बन्धित निकायमा पठाउन पालिकाको ध्यान जानुपर्दछ।

कार्यक्रम/योजना	कुल कार्यक्रम	वार्षिक प्रगति स्थिति					
		शून्यप्रगति	१-२५%	२५-५०%	५०-७५%	७५-१००%	कुल खर्च
२२५२२	१४१	३३	६	११	५	८६	६४१८९२८१
३११००	१९५	१५	१०	७	११	१५२	१०२९५४९००
जम्मा	३३६	४८	१६	१८	१६	२३८	१६७१४४१८१

पालिकाबाट प्राप्त उल्लिखित विवरण अनुसार ३३६ कार्यक्रम तथा आयोजना मध्ये शुन्य प्रगती हुने ४८ योजना तथा कार्यक्रम छ। ७५ प्रतिशत भन्दा बढी प्रगती हासिल गर्ने योजना तथा कार्यक्रमको संख्या २३८ रहेको छ। शुन्य प्रगती हासिल हुनुको कारण बजेट नै अर्को

कार्यक्रम तथा योजनामा रकमान्तर गरी लाने तथा बजेट भएपनि कार्यक्रम कार्यान्वयन नगरेको कारण शुन्य प्रगति भएको देखिन्छ। ३३६ योजना मध्ये बाहेक २८८ योजना तथा कार्यक्रममा रू.१६ करोड ७१ लाख ४४ हजार खर्च गरेको छ। लक्ष्य अनुसारको प्रगती हासिल गर्न पालिकाको ध्यान दिनुपर्छ ।

८ बजेट पेश, पारित र अख्तियारी

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७१ मा स्थानीय तहले आगामी आर्थिक वर्षको राजस्व र व्ययको अनुमान कार्यपालिकाबाट स्वीकृत गराई असार १० गते भित्र सभामा पेश गर्ने र यसरी पेश भएको बजेट छलफल गरी असार मसान्त भित्र सभाबाट पारित गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। सोही ऐनको दफा ७३ मा सभाबाट बजेट स्वीकृत भएको ७ दिनभित्र स्थानीय तहका प्रमुखले प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई बजेट खर्च गर्ने अख्तियारी प्रदान गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। यस पालिकाको उपप्रमुखले मिति २०८१/०३/०५ मा रु. ४५ करोड २५ लाखको बजेट सभा समक्ष पेश गरेकोमा सभाबाट मिति २०८१।०३।०९ मा पारित भएको छ। यसैगरी स्थानीय तहका प्रमुखले मिति २०८१।०४।०७ मा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई बजेट खर्च गर्ने अख्तियारी प्रदान गरेको देखियो। ऐनमा तोकिएको अवधि भन्दा २२ दिन ढिलो गरी प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई खर्च गर्ने अख्तियारी प्रदान गरेको देखियो। ऐनमा निर्धारित अवधि भित्र खर्च गर्ने अख्तियारी दिन सम्बन्धितको ध्यान जानु पर्दछ। आर्थिक वर्ष भित्र सम्पन्न गरिसक्ने गरी बजेट, कार्यक्रम र योजना व्यवस्थापन गर्नु पर्दछ।

९ बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ६७(१) मा ४ सदस्यीय बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समिति गठन गरी आगामी वर्षको नीति तथा कार्यक्रम, बजेट तथा कार्यक्रम, कार्यक्रमको प्राथमिकीकरण, विषय क्षेत्रगत कार्यक्रम, योजना तथा कार्यक्रममा दोहोरोपना हुन नदिई आपसी तादाम्यता तथा परिपूरकता कायम गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। पालिकाले समिति गठन गरेको भएता पनि आगामी आर्थिक वर्षको नीति तथा कार्यक्रम, कार्यक्रमको प्राथमिकीकरण, कार्यक्रमबीच परिपूरकता कायम गर्न कुनै मापदण्ड तथा कार्यविधि तयार गरेको नदेखिएकोले बजेट तर्जुमा गर्दा ऐनमा भएको परिपालनामा ध्यान दिनुपर्दछ।

१० क्षेत्रगत बजेट र खर्चको स्थिति

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को ६६ र ६७ मा स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समितिले बिषयक्षेत्रगत बजेटको सीमा निर्धारण गर्ने र सोही सीमा भित्र रहि बजेट तथा कार्यक्रमको प्राथमिकिकरण गरी बजेट तर्जुमा गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। पालिकाबाट प्राप्त विवरण अनुसार यो वर्षको क्षेत्रगत बजेट र खर्चको स्थिति देहायअनुसार रहेको देखियो। उपर्युक्त विवरण अनुसार सभाले विनियोजन गरेको बजेट मध्ये सामाजिक विकासमा सबैभन्दा बढी ५८.७५ प्रतिशत र सुशासन तथा अन्तर सम्बन्धित क्षेत्रमा सबै भन्दा घटीमा २.१३ प्रतिशत रहेको छ। पालिकाले आफ्नो आवधिक योजना बनाई दिगो विकासका अल्पकालिन तथा दिर्गकालिन लक्ष्य तय गरी बजेट कोडिङ मार्फत प्राथमिकता प्राप्त क्षेत्रमा बजेट विनियोजन गर्नु पर्दछ।

क्र.सं.	क्षेत्र/उप क्षेत्र	विनियोजन	खर्च	खर्च (%)
१	आर्थिक विकास	२३२७३०००.००	१५२९९८४६.००	४.०५
२	सामाजिक विकास	२६०९८६०००.००	२२१८३६७४८.२४	५८.७५
३	पूर्वाधार विकास	७५४४५०००.००	४८४६००५१.००	१२.८३
४	सुशासन तथा अन्तरसम्बन्धित क्षेत्र	९६७७०००.००	८०५११००.००	२.१३
५	कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	१०२२७८३६१.६४	८३९५६४४४.९३	२२.२३
कुल जम्मा		४७१६५९३६१.६४	३७७६०४१९०.१७	१००.००

११ योजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयन

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा २४ बमोजिम स्थानीय तहले योजना बनाउँदा सहभागितमूलक, उत्पादनमूलक र प्रतिफलमुखी योजना छनौट गरी प्राथमिकिकरण गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। साथै योजना बनाउँदा मध्यम तथा दीर्घकालीन प्रकृतिका

आयोजनाहरुको सूची समेत तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याउनु पर्ने व्यवस्था छ। पालिकाबाट प्राप्त विवरण अनुसार यो वर्ष निम्नानुसार रू.१ लाख भन्दा साना ८९ योजनामा रू. ७८ लाख ५२ हजार र रू.१ लाख देखि ५ लाख सम्मका ५४ योजनामा रू.१ करोड ४१ लाख ३२ हजार खर्च गरेको देखियो। साना तथा टुक्रे योजनामा बजेट विनियोजन गर्दा दिर्घकालिन उपलब्धि नहुँने हुँदा यस्ता कार्यमा नियन्त्रण गरी दिगो प्रतिफल प्राप्त हुने योजना छनौटलाई प्राथमिकतामा राखिनुपर्दछ। यो वर्ष पालिकाबाट सम्पन्न योजनाहरूको संख्यात्मक विवरण निम्नानुसार छन।

विवरण	**योजना संख्या**	**बजेट खर्च रु**
रु.१ लाख सम्म	८९	७८५२२५४
रु.१ देखि ५ लाख सम्म	५४	१४१३२५६३.
रु.५ देखि १० लाख सम्म	१५	११६३१०४९.
रु.१० देखि २० लाख सम्म	१५	२१६१७९२९
रु.२० देखि ५० लाख सम्म	५	१४६३९९७५.
रु.५० लाख देखि माथी	२	३३०८११३०.
जम्मा	**१८०**	**१०२९५४९००**

१२ त्रैमासिक पूँजीगत खर्च

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ३५ बमोजिम बजेट तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने कार्यालयले त्रैमासिक प्रगति विवरण वनाई कार्यसम्पादन गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। पालिकाबाट प्राप्त विवरण अनुसार त्रैमासिक पूँजीगत खर्चको स्थिति देहाय बमोजिम छ।

बजेट उपशिर्षक	कुल खर्च	त्रैमासिक खर्च				आषाढ महिनाको खर्च
		प्रथम	दोस्रो	तेश्रो	चौथो	
पुँजीगत खर्चतर्फ	१०२९५४९००.००	१०९६१०००.००	३०१९७१५.००	९६३७५२८.००	७९३३६६५७.००	४४६८३६८१.००
प्रतिशत	१००.००	१०.६५	२.९३	९.३६	७७.०६	४३.४०

जस अनुसार यो वर्ष पुँजिगत खर्च रू.१० करोड ९६ लाख ६१ हजार खर्च भएकोमा प्रथम त्रैमासिकमा रू.१ करोड ९ लाख ६१ हजार अर्थात १०.६५ प्रतिशत, ३० लाख २० हजार अर्थात २.९३ प्रतिशत, तेस्रो त्रैमासिकमा रू. ९६ लाख ३८ हजार अर्थात ९.३६ प्रतिशत र चौथो त्रैमासिकमा रू. ७ करोड ९३ लाख ३६ हजार अर्थात ७७.०६ प्रतिशत खर्च गरेको देखियो। यसरी नै आषाढ महिनामा मात्र रू. ४ करोड ४६ लाख ८३ हजार अर्थात ४३.४० प्रतिशत खर्च देखिनुले बर्षान्तमा आएर खर्चको चाप बढेको देखिएकाले सन्तुलित खर्च व्यवस्थापन भएको देखिएन। स्वीकृत कार्यक्रम अनुसार त्रैमासिक रुपमा सन्तुलित हुने गरी खर्च व्यवस्थापन गरिनुपर्दछ। वर्षान्तमा हतारमा काम गराउँदा कामको गुणस्तरमा असर पर्ने देखिएकोले नियममा भएको व्यवस्था अनुरुप बर्षान्तमा खर्च गर्ने परिपाटीमा नियन्त्रण गर्नुपर्दछ।

१३ रकमान्तर

स्थानिय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ७९ मा स्थानिय निकायले रकमान्तर गर्दा कार्यपालिकाले स्वीकृत वार्षिक बजेटको अधिनमा रही कुनै शीर्षकबाट पूँजीगत शीर्षकमा पच्चीस प्रतिशत नबढाई रकमान्तर गर्न सक्ने व्यवस्था रहेको छ। त्यस्तै स्थानिय तहमा वजेट तर्जुमा, कार्यान्वयन, आर्थिक व्यवस्थापन तथा सम्पत्ति हस्तान्तरण सम्बन्धी निर्देशिका, २०७४ को बुदा ३.१ मा पूँजिगत खर्चको रूपमा विनियोजित भएको रकम चालु खर्चमा रकमान्तर नगर्ने उल्लेख गरेको छ। यस वर्ष पालिकाले १२ वटा योजना तथा कार्यक्रमबाट रू.१७६७५०००।०० घटाएकोमा ५४ वटा योजना तथा कार्याक्रममा रू २७१०९३६१।६४ वढाएको देखिन्छ। पालिकालेको असार मसान्तमा खर्च हुन नसिकी बाँकी रहेको रकम तथा असार मसान्त सम्म प्राप्त आन्तरिक आयको रकम हिउँदे अधिवेशनबाट रू. ९४३४३६१।६४ को थप बजेट विनियोजन गरी नयाँ कार्यक्रम स्वीकृत गरेको देखिन्छ। यसरी बचत भएको रकमलाई अगामी आर्थिक

वर्षमा बजेट निर्माण गर्दा मागमा अधारित योजना तथा कार्यक्रममा बजेट हुनु पर्नेमा हिउँदे अधिवेशनबाट पुनः कार्यक्रम तथा बजेट विनियोजन हुनुले राजनीतिक प्रभाव र कार्यपालिकाको स्वेच्छारिकता बजेट विनियोजन भएको देखिन्छ। तसर्थ बजेट खर्चलाई बजेट अनुशासन र पद्धतिमा आधारित बनाउनुपर्दछ।

१४ **खरिद योजना**

सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ७ मा वार्षिक रू.१० करोडभन्दा बढीको खरिद गर्दा खरिद गुरुयोजना तयार गर्नुपर्ने र नियम ८ मा वार्षिक रू.१० लाखभन्दा बढीको खरिद गर्दा वार्षिक खारिद योजना बनाउनुपर्ने व्यवस्था छ। प्राप्त विवरण अनुसार पालिकाले यो वर्ष विभिन्न शीर्षक अन्तर्गत रू.१० करोड २९ लाख ५५ हजार पुँजीगत खर्च/खरिद तथा निर्माण कार्य गरेको देखियो। तर पालिकाले आफ्नो खरिद नियमावली नबनाएको अवस्थामा उक्त ऐन, नियम बमोजिम वार्षिक खरिद योजना र गुरुयोजना नबनाई खरिद कार्य गरेको देखियो। अतः पालिकाले उक्त नियमावली बमोजिम खरिद योजना/गुरुयोजना बनाई व्यवस्थित र प्रभावकारी हुने गरी खरिद कार्य गर्नु पर्दछ ।

१५ **आन्तरिक लेखापरीक्षण**

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७७ मा स्थानीय तहले कानुन बमोजिम आफ्नो आर्थिक कारोबारको आन्तरिक लेखापरीक्षण गराउनु पर्ने उल्लेख छ। त्यसै गरी आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ को दफा ३३ मा प्रत्येक कार्यालयले त्रैमासिक रुपमा आन्तरिक लेखापरीक्षण गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। पालिकाले यो वर्ष आर्थिक कारोबारको आन्तरिक लेखापरीक्षण अन्तिममा एक पटकमात्र गरेको देखियो। तसर्थ कानुनमा तोकिए बमोजिम आर्थिक कारोबारको त्रैमासिक रुपमा आन्तरिक लेखापरीक्षण गराई आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीलाई प्रभावकारी बनाउने तर्फ ध्यान दिनुपर्दछ।

१६ **अनुदान फिर्ता**

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ४५ र सुदूरपश्चिम प्रदेश आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०८० को नियम ४४ मा क्रमस सङ्घीय सञ्चित कोषबाट र प्रदेश सञ्चित कोषबाट स्थानीय तहमा हस्तान्तरण भएको सशर्त, समपुरक र विशेष अनुदानको रकम सम्बन्धित आर्थिक वर्ष भित्र खर्च नभई बाँकी रहेको अवस्थामा उक्त रकम सम्बन्धित सङ्घीय ईकाइका कोषहरुमा फिर्ता गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। प्राप्त विवरण अनुसार यो वर्ष संघ र प्रदेशबाट प्राप्त उल्लिखित अनुदानको रकमको विवरण निम्नानुसार छन। प्राप्त अनुदान मध्ये यो वर्ष भरी खर्च नभई बाँकी रहेको रकम मध्ये असार मसान्तमा देहाय बमोजिमको रकम फिर्ता गरेको छ।

निकाय		निकासा	खर्च	बाँकी	फिर्ता	भौचर अनुसरा
संघ	शसर्त अनुदान चालु	१७७२८१०००	१५९०९७९४६	१८१८३०५४	१८१८३०५४	१८४७५५२६
	शसर्त अनुदानपुँजीगत	४१६५१६१७	३७०४०१०३	४६११५१४	४६११५१४	४६११५१४
	विषेश अनुदान चालु	१२०००००००	११७०७५२८	२९२४७२	२९२४७२	०
	समपुरक अनुदानपुँजीगत	०	०	०	०	०
	जम्मा	२३०९३२६१७	२०७८४५५७७	२३०८७०४०	२३०८७०४०	२३०८७०४०
प्रदेश	शसर्त अनुदान चालु	१०२९९९७	९५७७५७	७२२४०	७२२४०	७२२४०
	शसर्त अनुदानपुँजीगत	१३२४२१३८	१३१७४९११	६७२२७	६७२२७	३९०८८३
	विषेश अनुदान चालु	२२७०५५४	२०६९३०५	२०१२४९	२०१२४९	
	समपुरक अनुदानपुँजीगत	२९६९६४६	२८४७२३९	१२२४०७	१२२४०७	
	जम्मा	१९५१२३३५	१९०४९२१२	४६३१२३	४६३१२३	४६३१२३
	कुल जम्मा	२५०४४४९५२	२२६८९४७८९	२३५५०१६३	२३५५०१६३	२३५५०१६३

१७ अनुदानको अनुगमन

सम्पुरक तथा बिशेष अनुदान सम्बन्धी कार्यविधि, २०७५ को बुँदा न ११ र सुदूर पश्चिम प्रदेश विशेष अनुदान सम्बन्धी कार्यविधि, २०७९ को बुदा नं. १२ मा अनुदानबाट संचालन हुने आयोजना प्रभावकारी रुपमा लक्षित प्रतिफल प्राप्त हुने गरी संचालन भए नभएको सम्बन्धमा सम्बन्धित स्थानीय तहको प्रमुखको नेतृत्वमा गठित समितिले नियमित अनुगमन गर्नुपर्ने र सोको चौमासिक रुपमा प्रगति प्रतिवेदन प्रदेश नीति तथा योजना आयोगले तोकेको विद्युतीय प्रणालीमा प्रविष्टि गरी सम्बन्धित मन्त्रालय, नेपाल सरकारको सम्बन्धित विषयगत मन्त्रालय, प्रदेश नीति तथा योजना आयोग, प्रदेश कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालय र जिल्ला समन्वय समिति समक्ष पेश गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। त्यसैगरी अनुदानबाट संचालित योजनाहरुको गुणस्तरको सम्बन्धमा लाभान्वित वर्ग र समुदाय तथा सार्वजनिक सुनुवाई मार्फत नागरिक समाजबाट समेत निगरानी गर्ने प्रणालीको विकास गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। यस पालिकाबाट निम्नानुसार योजनाहरु विशेष तथा समपुरक अनुदान अन्तर्गत संचालन भएकोमा उल्लिखित कार्यविधिमा भएको व्यवस्था बमोजिम नियमित अनुगमन गरी अनुगमन तथा प्रगति विवरण सम्बन्धित निकायहरुमा पठाइने प्रणालीको विकास गरेको छैन। त्यसै गरी नागरिक समाज तथा सार्वजनिक सुनुवाई मार्फत निगरानी हुने प्रणलीको विकास गरेको देखिदैन। तसर्थ कार्यविधिमा भएको व्यवस्थाको पालना गरी संचालित योजनाको गुणस्तर तथा सोबाट प्राप्त हुने लाभमा अभिवृद्दि गराउनु पर्दछ।

सि.नं.	कार्यक्रम/आयोजना	स्रोत	विनियोजन	खर्च
१	मौरीपालन बाख्रापालन तथाअमिलो जातका फलफुल विकास कार्यक्रम	सुदुरपश्चिम प्रदेश - विषेश अनुदान चालु	२५०००००.	२०६९३०५.
२	पत्रम बर्थिङ सेन्टर	सुदुरपश्चिम प्रदेश - समपुरक अनुदान पुँजीगत	२३७५०००.	१६०९४०१.
३	ऐडुङ्गा लिफ्ट सिचाइयोजना	सुदुरपश्चिम प्रदेश - समपुरक अनुदान पुँजीगत	५००००००	१२३७८३८.
	जम्मा		९८७५०००.	४९१६५४४.

१८ स्थानीय तथ्याङ्क, अभिलेख तथा स्रोत नक्साङ्कन

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ११ बमोजिम स्थानीयतहले आफ्नो क्षेत्रभित्रको आधारभुत तथ्याङ्क सङ्कलन, अभिलेख र सोको व्यवस्थापन गर्नुपर्ने तथा आफ्नो क्षेत्रभित्रको शैक्षिक, भौगोलिक अवस्था, प्राकृतिक स्रोत अन्तर्गत खानी, जंगल तथा अन्य स्रोत, पूर्वाधार अन्तर्गत सडक, पुल, खानेपानी लगायतको अभिलेख तथा श्रोत नक्साङ्कनसहितको पालिकाको प्रोफाइल तयार गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। पालिकाले स्थानीय तथ्याङ्क सम्बन्धी नीति, कानून र सोको मापदण्ड बनाएको तथा स्रोत नक्साङ्कन गरेको देखिएन। स्थानीय तहका प्राथमिकीकरणका क्रियाकलाप सञ्चालनमा तथ्याङ्कले महत्वपूर्ण भुमिका खेल्ने हुँदा सोको सङ्कलन र अभिलेख राख्ने कार्य गर्नुपर्दछ ।

१९ कानून निर्माण एवम् कार्यान्वयन

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा १०२ अनुसार स्थानीय तहहरुले आफ्नो अधिकारक्षेत्र भित्रका विषयमा ऐन तथा सोको अधिनमा रही नियम निर्देशिका, कार्यविधि र मापदण्ड बनाई कार्यान्वयनमा ल्याउन सक्ने व्यवस्था छ । यस पालिकाले हालसम्म ३ वटा ऐन, २ वटा नियमावली, १३ कार्यविधि लगायत २२ वटा कानुन निर्माण गरी कार्यान्यिनमा ल्याएको छ । तसर्थ उक्त कानूनहरु राजपत्रमा प्रकाशन गरी कार्यान्वियनमा ल्याउनु पर्दछ ।

२० न्यायिक समिति

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ४६ देखि ५३ सम्म न्यायिक समितिको अधिकार क्षेत्र तथा न्याय सम्पादन प्रक्रियाको व्यवस्था गरेको छ। समितिमा परेको उजुरीमध्ये मेलमिलाप प्रकृतिका आधारमा विवाद दर्ता भएको ३ महिनाभित्र टुङ्गो लगाउने व्यवस्था छ। लेखापरीक्षणको क्रममा देहायअनुसार विवरण प्राप्त अनुसार यस वर्ष १ वटा विवाद दर्ता भएकोमा उक्त फछर्यौट भएको छ। न्याय सम्पादन प्रक्रियालाई ऐनले तोकेको म्यादभित्र फस्र्यौट वा कारबाही किनारा गरी टुङ्गो लगाउनुपर्दछ ।

गत आ.व सम्म फछर्यौट नभएको विवाद संख्या	यो आ.व मा दर्ता भएको विवाद संख्या	यो आ.व. मा कुल फछर्यौट भएको विवाद संख्या	कुल फछर्यौट बाँकी विवाद
०	१	१	०

२१ सहकारी नियमन

सहकारी ऐन, २०७४ को दफा ७३ अनुसार मासिक, चौमासिक, वार्षिक प्रतिवेदन बुझाउनु पर्ने र सहकारी नियमावली, २०७५ को नियम २८(४), सहकारी संस्थाहरुको सुपरीवेक्षण, निरीक्षण तथा अनुगमन निर्देशिका, २०७८ को दफा ३ मा मासिक प्रतिवेदन प्रत्येक महिना ७ गते भित्र एकीकृत सूचना व्यवस्थापन प्रणाली (COPOMIS) दाखिला गर्नु पर्ने व्यवस्था छ। पालिका भित्रका सहकारी संस्थाहरुले एकीकृत सूचना व्यवस्थापन प्रणाली (COPOMIS) बाट विवरण दाखिला गरेको पाइएन। त्यसैगरी पालिकाबाट अनुगमन निरीक्षण गरी तयार गरिएको प्रतिवेदन समेत लेखापरीक्षणका क्रममा पेश भएन। जसले गर्दा सहकारीको सञ्चालन अवस्था बारे अध्ययन गर्न सकिएन। तसर्थ ऐन, नियमावली र निर्देशिका अनुसार प्रणालीमा विवरण दाखिला गर्न लगाई सोको प्रभावकारी अनुगमन गर्नु पर्दछ।

२२ फोहरमैला व्यवस्थापन

फोहरमैला व्यवस्थापन ऐन, २०६८ अनुसार स्थानीय तहहरुले स्रोतमै फोहरमैलाको वर्गीकरण गर्न लगाई सोही अनुसार सङ्कलन र व्यवस्थापन गर्नु पर्ने व्यवस्था छ। पालिकाले फोहर उत्सर्जन हुने स्रोतमा नै वर्गीकरण गरी कुहिने, नकुहिने, सिसाजन्य, अस्पतालबाट उत्पादित र इ-वेष्ट लगायतका फोहर वर्गीकरण गरी उपयुक्त व्यवस्थापन गरेको देखिएन। फोहरमैलाको उचित व्यवस्थापन गरी पालिकाको पर्यावरणलाई स्वच्छ राख्नुपर्दछ ।

२३ प्रशासकीय संगठन र कर्मचारी व्यवस्थापन

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ८३ बमोजिम स्थानीय तहको कार्यबोझ, राजस्व क्षमता, खर्चको आकार र स्थानीय आवश्यकता समेतलाई ध्यानमा राखी कर्मचारी समायोजन भएपछि मात्र संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षणका आधारमा स्थानीय तहमा संगठन संरचना कायम हुने व्यवस्था छ। पालिकामा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत सहित ६३ दरबन्दी स्वीकृत रहेकोमा ३९ स्थायी र करार १० गरी ४९ पद पूर्ति भएको देखिन्छ। लेखापरीक्षणको क्रममा प्राप्त विवरणअनुसार कार्य व्यवस्थापनका दृष्टिकोणले महत्वपूर्ण १४ पदहरु रिक्त रहेका छन्। दरबन्दी बमोजिम जनशक्तिको पूर्णता नहुँदा विषयगत कार्यक्रम सञ्चालन, सेवा प्रवाह तथा पालिकाको समग्र कार्य सम्पादनमा असर परेको स्थिति छ। तसर्थ रिक्त पदहरु पूर्ति गरी सेवा प्रवाह प्रभावकारी बनाउनुपर्दछ।

(विस्तृत विवरण बेरूजु दफा २३ सँग सम्बन्धित अनुसूचीमा संलग्न छ ।)

२४ करार कर्मचारी

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को ८३ मा स्थानीय तहले आफ्नो अधिकार क्षेत्र र कार्यबोझको विश्लेषण गरी संगठन तथा व्यवस्थापन सर्भेक्षणको आधारमा स्थायी प्रकृतिको कामको लागि तथा सेवा करारबाट लिईने कर्मचारीको दरबन्दी प्रस्ताव गर्नुपर्ने, अस्थायी दरबन्दी सृजना गर्न नहुने र तयार गरेको सङ्गठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण प्रतिवेदन सभाबाट स्वीकृत गराउनु पर्ने छ। त्यस्तै सुदूरपश्चिम स्थानीय सेवाको गठन, सञ्चालन र सेवाका सर्त सम्बन्धमा ऐन, २०८२ को दाफा ८ मा स्थानीय तहमा स्थानीय सेवाको सङ्गठन संरचना वा दरबन्दी सृजना गर्न तथा त्यस्तो सङ्गठन संरचना वा दरबन्दी पुनरावलोकन वा हेरफेर गर्न सम्बन्धित स्थानीय तहको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको संयोजकत्वमा गठन हुने समितिले प्रदेश सरकारले निर्धारण गरेको मापदण्ड बमोजिम सङ्गठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण गर्नु पर्ने तर कुनै पनि व्यक्तीलाई ज्यालादारी वा करारमा नियुक्ति गर्न पाइने छैन त्यसरी नियुक्ती पाएको व्यक्तिले पाएको तलब, भत्ता र अन्य सुविधा वापतको रकम नियुक्ति गर्ने अधिकारीबाट सरकारी बाँकी सरह असुल उपर गरिनेछ। त्यस्तै स्थानीय स्वास्थ्य सेवा, कम्प्युटर अपरेटर, इन्जिनियरिङ सेवा, माईक सञ्चालक, क्यामेराम्यान, पलम्बर, इलेक्ट्रिसियन, कार्यालय सहयोगी, हलुका सवारी चालक, हेभी सवारी चालक, मालि र स्वीपर पदको स्वीकृत दरबन्दी रिक्त भएको अवस्थामा कार्यालयलाई अति आवश्यक भएमा मन्त्रालयको अनिर्वाय सहमतिमा उक्त पदमा प्रचलित कानून बमोजिम करारमा नियुक्ती गर्न सकिनेछ। पालिकामा सघीय मामिला मन्त्रालयले पठाएको दरबन्दी संरचना अनुसार ६३ दरबन्दी कायम भएकोमा ४९ जनाको स्थायी नियुक्ती गरेको छ। पालिकाले सगठन सर्भेक्षण गरेको छैन भन्ने स्वास्थ्य सेवा, कार्यालय सहयोगी, हलुका सवारी चालक, हेभी सवारी चालक, मालि र स्वीपर जस्ता पदमा ४२ करारमा राखी रू. ११२९८०२४।०० खर्च लेखेको छ साथै प्रतिस्पर्धाको आधारमा कर्मचारी नियुक्त नगरी सोझै तथा पुराना कर्मचारीलाई नै निरन्तरता दिएको देखियो। पालिकाले कानुन बमोजिम संगठन सर्भेक्षण गरी स्थानीय तहको आन्तरिक श्रोत, दरबन्दीको आवश्यकता र औचित्य समेतको अधारमा सङ्गगठन संरचना स्वीकृत गराई प्रदेश किताबखानामा पद दर्ता गराई लोकसेवाबाट पदपुर्तीका लागि ध्यान दिनु पर्छ।

२५ अन्तर निकाय समन्वय

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायी नियमावली, २०७७ को नियम १६ मा विकास आयोजनाको बजेट तर्जुमा गर्दा सम्भाव्यता अध्ययन र आर्थिक, प्राविधिक, वातावरणीय तथा प्रशासकीय उपयुक्तताको आधारमा त्यसबाट हुने प्रतिफलको समेत विचार गरी त्यस्तो आयोजना स्वीकृत भएको हुनुपर्ने र जिल्लास्तरीय आयोजना अनुसूची-३ मा उल्लेख भए बमोजिम स्वीकृत गरी कार्यान्वयन गर्नको लागि विस्तृत सर्वेक्षण, ड्रइङ्ग, डिजाइन, लागत अनुमान र सो अनुसार वार्षिक कार्यक्रम निश्चित गरी वार्षिक बजेट तर्जुमा गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। राष्ट्रिय यातायात नीति, २०५८ मा केन्द्रीय सडक प्रणाली अन्तर्गत रहेका राष्ट्रिय राजमार्ग, फिडर सडक, बढी सवारी चाप भएको शहरी सडक, बिद्युत, पर्यटन, उद्योग र महत्वपूर्ण स्थानमा जोडिने सडक बाहेक नगर र गाउँ क्षेत्रको सडक निर्माण, मर्मत तथा सुधारको सबै काम सम्बन्धित स्थानीय तहबाट जनसहभागिता जुटाई सञ्चालन गरिने उल्लेख छ। यद्यपी, संघीय सरकार अन्तर्गत सडक विभाग र मातहतका सडक डिभिजनहरु, प्रदेश मन्त्रालय र अन्तर्गतका पूर्वाधार विकास कार्यालयहरु र स्थानीय तहहरुबीच कार्यक्रम स्वीकृति र कार्यान्वयन गर्दा समन्वय हुने गरेको देखिँदैन । कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निकायबीच समन्वय नहुँदा एउटै सडक वा योजना स्थलमा एक भन्दा बढी निकायबाट कार्यक्रम सञ्चालन हुन सक्ने अवस्था रहन्छ। सञ्चालित सडक निर्माण तथा मर्मत कार्यहरुको चेनेज, लम्बाई, चौडाई आदि खुल्ने विवरण र कार्यक्रमगत खर्चको अभिलेख समेत राख्न सकेको छैन। यसका लागि संघीय सरकार अन्तर्गतका डिभिजन सडक कार्यालय र आयोजनाहरुको जिम्मेवारीमा रहने, प्रदेश पूर्वाधार विकास कार्यालयहरु र स्थानीय तहको जिम्मेवारीमा रहने सडकहरुको स्पष्ट रुपमा कार्य बिभाजन गरी काममा हुनसक्ने दाहोरोपनालाई नियन्त्रण गरिनु पर्दछ।

२६ म्याद नाघेको

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-९** को निर्णयले रू **१८७,५००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-९** को निर्णयले रू **११२,५००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-९** को निर्णयले रू **१६८,७५०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-९** को निर्णयले रू **११२,५००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

पेश्की	०

२७ म्याद ननाघेको

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ५० मा पेश्की दिईएको रकम तोकिएको म्याद भित्र फर्स्यौट गर्नु गराउनु पेश्की लिने दिने दुवैको कर्तव्य हुने उल्लेख छ। पालिकाले देहायको निर्माण व्यवसायीलाई दिएको पेश्की रू. ३६,०८,७७१ सुत्रमा म्याद ननाघेको देखिएको छ। पालिकाले उक्त निर्माण व्यसायहरीको निर्माण म्याद रहेको जानकारी गराएको छ। उक्त पेश्की नियम अनुसार फछ्यौंट गर्नुपर्दछ।

क्र.सं.	पेश्कि लिएको मिति	गो.भौ. न.	पेश्कीको विवरण	पेश्की लिनेको नाम	पेश्की रकम	कैफियत
१	०२/११/२०८२	५१	आवासीय भवन निर्माण/खरिद	देव सिंह ।पावरअप विल्डर्स जे.भि.	१९,४३,९२३.००	म्याद २०८२पुस मसान्त सम्म
२	०२/२८/२०८२	२०	ऐडुङ्गा लिफ्ट सिचाइ योजना	सप्तऋषि कन्स्ट्रक्सन	३,३७,५७६.००	म्याद २०८२पुस मसान्त सम्म
३	०२/२८/२०८२	१६५	क्रमागत योजना दायित्व तथा समपुरक कोष	सप्तऋषि कन्स्ट्रक्सन	३,३७,५७६.००	म्याद २०८२ पुस मसान्त सम्म
१	०१/२३/२०८२	४६	खड्किेश्वर **पर्यटन प्रवर्द्धन पुर्वाधार निर्माण भागेश्वर-१ डडेलधुरा**	पारभती निर्माण सेवा डडेल्धुरा	२,९९,३४८.००	म्याद २०८२ पुस मसान्त सम्म
२	०१/२३/२०८२	४८	खड्किेश्वर पर्यटन प्रवर्द्धन पुर्वाधार नर्मिाण भागेश्वर १ डडेलधुरा	पारभती निर्माण सेवा डडेल्धुरा	२,९९,३४८.००	म्याद २०८२ पुस मसान्त सम्म
३	०२/०८/२०८२	४९	भागेश्वर गाउँपालिका वाड न १ को पन्यौटामा बर्थिङ्ग सेन्टर निर्माण तथा उपकरण खरिदब्यवस्थापन	पारभती निर्माण सेवा डडेल्धुरा	३,९१,०००.००	म्याद २०८२ पुस मसान्त सम्म
				जम्मा रू.	**३६,०८,७७१.००**	

२८ **नाफामुलक संस्थालाई अनुदान**

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ ले प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले स्वीकृत बजेट खर्च गर्दा नियमितता, मितव्ययिता, प्रभावकारिता, कार्यदक्षता र औचित्यता समेतको आधारमा खर्च गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । संघ तथा प्रदेश सरकारबाट प्राप्त रकमलाई स्थानीय पूर्वाधार विकास तथा दीर्घकालीन पूँजी निर्माण हुने कार्यमा खर्च गर्नुपर्दछ । पालिकाले यस वर्ष देहायको नाफामूलक संस्थालाई अनुदान भुक्तानी गरेको छ । यसरी निश्चित कार्यविधि र मापदण्ड नबनाई नाफा कमाउने उद्धेश्यले स्थापना भएका संस्थालाई अनुदान दिन नियम सम्मत देखिंदैन ।

गो.भौ./ मिति	भुक्तानी पाउने	अनुदान रकम	कैफियत
५-२०८१।१२।११	प्रेमलाल चटौत	५००००	कैपाल वस्त्रालयमा आगजनी

अनियमित भएको	५०,०००

२९ **अनुगमन भत्ता**

(..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-४** को निर्णयले रू **७,६५०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-४** को निर्णयले रू **७,६५०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-४** को निर्णयले रू **३,८२५** सम्परीक्षण

गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-४** को निर्णयले रू **७,६५०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-४** को निर्णयले रू **२,५५०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-४** को निर्णयले रू **३,८२५** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

असुल गर्नुपर्ने	०

३० **आर्थिक सहायता**

पालिकाले स्पष्ट मापदण्ड र कार्यविधि तर्जुमा गरी तथा बजेट विनियोजन गरेर मात्र आर्थिक सहायता वितरण गर्नु पर्दछ । भागेश्वर गाउँपालिका आर्थिक सहायता मापदण्ड सम्बन्धी कार्यविधि, २०८० गरी विभिन्न व्यक्तिहरुलाई कार्यविधि तथा कार्यपालिकाको तोक आदेश बमोजिम रु.८४५०००।०० आर्थिक सहायता वितरण गरेको छ। उक्त रकम पालिकाको कुल आन्तरिक आय रु. ५२७९६९५। १९ को १६ प्रतिशत हुन आउँछ। कार्यविधिको व्यवस्था परिपालना मार्फत आर्थिक सहायता वितरण गरी कार्यपालिकाको तोक आदेशमा सहायता वितरण गर्ने प्रक्रियामा नियन्त्रण हुनु पर्दछ । यसका केही उदाहरण निम्नानुसार रहेको छ ।

क्र.सं.	गो.भौ./ मिति	भुक्तानी पाउने	अनुदान रकम
१	३७-२०८२।३।१८	नारायन सिंह खड्का	२००००
२	१७-२०८२।२।११	गोपी पार्की	२००००
३	१८-२०८२।२।१२	रमेश चुनारा	२००००
जम्मा रू.			**६००००**

३१ **लघु उद्यम**

गरिवी निवारणका लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रम सञ्चालन निर्देशिका, २०७७ को तालिका नं. १ मा उद्यमी सिर्जना तथा स्तोरन्नतिका लागि बजेट तर्जुमाको दायरा उल्लेख गरेको छ । पालिकाद्धारा आ.व. २०८१/०८२ मा सञ्चालित कार्यक्रमहरु निम्नाअनुसार छन् । अतः कार्यक्रम सञ्चालन म्यानुअलले तोकेको प्रक्रिया पुरा गरी प्रतिफल प्राप्त हुने गरी खर्च गर्नेतर्फ ध्यान दिनुपर्दछ । पालाकाले उक्त तालिमबाट उद्यमिमा परेको प्रभाव मुल्याङ्कन गरिएको छैन । अत: सञ्चालित तालिमबाट लाभान्वित भएका उद्यमीहरुले आर्जन गरेको ज्ञान, सीप, अनुभव र प्रदान गरिएको प्रविधिबमोजिमको व्यवसाय तथा रोजगार प्राप्त गर्ने नगर्ने सम्बन्धमा कार्यक्रमको प्रभावकारिताको लेखाजोखा पालिकाबाट हुनुपर्दछ ।

क्र.स.	कार्यक्रम को नाम	बजेट रु	खर्च रु	गरेको काम	लाभांवित संख्या
१	उद्यमिहरुको स्तरउन्नतीतालिम	२४००००	२०३५९०	बाँस निगालो, मौरिपालन अल्लो प्रशोधन सम्बन्धी तालिम	३४ जना उद्यमी
२	नयाँ उद्यमी सिर्जना कार्यक्रम	९२००००	९०३५२६	लक्षित बर्गका उद्यमि हरुलाई सिपमुलक तालिम	३६ जना उद्यमी
३	समुहमा प्रविधी हस्तान्तरण कार्यक्रम	१,४००००	३६०००	होजियारी मेशिन वितरण	१५ जनाको समुह
४	उद्यमी घर (साझा सुविधा केन्द्र)	५०००००	४८६३८३	घर निर्माण	१०० जना उद्यमी लाभान्वित
जम्मा खर्च रू.			**१६२९४९९**		

३२ **बढि सहायता**

भागेश्वर गाउँपालिकाको आर्थिक सहायता मापदण्ड सम्बन्धी कार्यविधि, २०७९ को दफा ८ १(घ) मा प्रकोपबाट बालीनाली आंशिक वा पुरै नष्ट भएमा क्षतिको अवस्था हेरी रु.५०००।०० देखि रु.२००००।०० सम्म राहत स्वरुप आर्थिक सहायता उपलब्ध गराउने उल्लेख छ । नमूना परीक्षणको क्रममा पालिकाले देहाय बमोजिम कार्यविधिमा तोकिएको भन्दा बढी दरमा आर्थिक सहायता भुक्तानी गरेको छ । अतः यसरी कार्यविधिमा तोकिएको दरभन्दा बढी दरमा बितरण भएको आर्थिक सहायता सम्बन्धित बाट असुल गर्नुपर्दछ । रू.

गो.भौ./ मिति	भुक्तानी पाउने	भुक्तानी भएको	हुनुपर्ने अनुदान रकम	बढी भुक्तानी
९-२०८२।१।११	धर्म सिंह ठकुराठी	४००००	२००००	२००००
जम्मा रू.				**२००००**

असुल गर्नुपर्ने	२०,०००

३३ **बैठक भत्ता**

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-४** को निर्णयले रू **५,१००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-४** को निर्णयले रू **५,१००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-४** को निर्णयले रू **५,१००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-४** को निर्णयले रू **५,१००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-४** को निर्णयले रू **५,१००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-४** को निर्णयले रू **५,१००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-४** को निर्णयले रू **५,१००** सम्परीक्षण

गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-४** को निर्णयले रू **५,१००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

असुल गर्नुपर्ने	०

३४ आर्थिक सहायता

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ मा स्थानीय तहलाई आर्थिक सहायता, चन्दा, पुरस्कार एवम् संस्थागत अनुदान वितरण गर्न पाउने व्यवस्था रहेको देखिंदैन। पालिकाले आर्थिक सहायता प्रयोजन वापत यस वर्ष विभिन्न व्यक्तिलाई रू. ११९३५००।०० आर्थिक सहायता वितरण गरेको देखियो। यस्तो विविध प्रकृतिको खर्चलाई आन्तरिक आयको आकार सँग तादम्यता कायम गरी खर्चको औचित्य समेत पुष्टि हुनेगरी निश्चित वस्तुगत मापदण्ड बनाई मितव्ययिता कायम गर्नुपर्दछ।

३५ संघ सस्थाको अनुदान

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा ७३ मा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले स्वीकृत बजेट खर्च गर्दा नियमितता मितव्यिता प्रभावकारिता कार्य दक्षता र औचित्यता समेतको आधारमा खर्च गर्नु पर्ने व्यवस्था छ। पालिकाले आफ्नो कार्य क्षेत्र भन्दा वाहिरको कार्यालय तथा संघ संस्थाको लागि बजेट विनियोजन गरी गरिएको निम्नानुसार खर्च मितव्ययी र बजेट प्रभावकारी भएको देखिएन पालिकामा यस्तो प्रकृतीको खर्चले थप व्ययभार वढ्दै जाने देखिन्छ।यस्तो प्रकृतीको खर्चमा नियन्त्रण गर्नुपर्दछ। यसरी भएको भुक्तानी नियमित हुनु पर्ने रू

भौ. नं.	मिति	विवरण	डेबिट
५१०	०१/२२/२०८२	डडेल्धुराजेशिस,प्रेस चौतारी नेपाल	७०,०००.००
५५०	०२/१२/२०८२	नेपाल उत्पिडन जातीय मुक्ती समाज	१२,०००.००
५६६	०२/१३/२०८२	राष्ट्रिय संगितकर्मी संघ	८०,०००.००
५८०	०२/१९/२०८२	नेपाल प्रेस युनियन डडेल्धुरा र नेकपा समाजवादि	४०,०००.००
६२२	२०८२/०२/२९	दौपाल मन्दिर निर्माण समितिलाइ	५०,०००.००
७१३	०३/१२/२०८२	डडेल्धुरा जिल्ला खेलकुद विकास समिति	१,००,०००.००
७२१	०३/१२/२०८२	महिला मुक्ति समाज डडेल्धुरा	६५,०००.००
७५०	०३/१४/२०८२	अल नेपाल नेशनल प्रेस, नेपाल पत्रकार महासंघ, सामुदायकि नेपाल	६०,०००.००
७७९	०३/१६/२०८२	जिल्ला कराते महासंघ	२०,०००.००
७९८	०३/१७/२०८२	नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी बहुमत	१०,०००.००
८१४	०३/२०/२०८२	नेपाल विद्यार्थी संघ डडेल्धुरा	४०,०००.००
८२८	०३/२१/२०८२	गहनान क्षेत्र विकास समिति	३१,०००.००
		जम्मा	५,९८,०००.००

अनियमित भएको	५,९८,०००

३६ कर्मचारी भ्रमण

स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ७३ मा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले स्वीकृत बजेट खर्च गर्दा नियमितता, मितव्ययिता, कार्यदक्षता र औचित्य समेत कायम राख्न आवश्यक व्यवस्था मिलाउनु पर्ने र भ्रमण खर्च नियमावली-२०६४ को नियम ७ (३) अनुसार सार्वजनिक यातायातको सुविधा प्राप्त हुने ठाउँमा एकै दिन गई फर्कने गरी सरकारी काममा खटी जाने पदाधिकारी का कर्मचारीले नियमावती बमोजिम भ्रमण खर्च र दैनिक भत्ताको पच्चीस प्रतिशत खाजा खर्च बापत पाउनेछ। नमुना छनौटका अधारमा हेर्दा पालिकाले देहायका कर्मचारीलाई पालिका भित्र पनि तथा जिल्लाको सदर मुकाम भ्रमण गर्दा समेत भ्रमण भत्ता भुक्तानी भएको देखियो। जिल्ला सदरमुकाम, पालिकाका कर्मचारीहरुलाई पालिका क्षेत्रको २० किलोमिटर भित्र भ्रमण गर्दा भ्रमण खर्च र दैनिक भत्ताको २५ प्रतिशत खाजा खर्च बापत भुक्तानी गर्नु पर्नेमा दैनिक भत्ता बापतको रकम संम्पूर्ण भुक्तानी गरेको पाईयो। यसरी नियमावलीमा भएको ब्यबस्था बिपरित भुक्तानी भएको रकम असुल हुनुपर्ने रू.

सि.नं.	भ्रमण गर्ने पदाधिकारीको नाम	पद	भ्रमण गरेको स्थान	भ्रमणको उद्देश्य	भुक्तानी (रू.)
१	श्री मिन बहादुर खडका	प्रा.स.	वडा नं.३	राष्ट्रपति रनिङ्ग शिल्ड व्यवस्थापन तथा संचालन	७५००
२	श्री पदम राज जोशी	प्राविधिक सहाय	विभिन्न वडा	प्रधामन्त्री रोजगार कार्यक्रम अन्तर्गतका योजना	७५००
३	श्री शान्ती बुढाएर	अ.हे.व.	गा.पा. कार्यालय रडडेलधुरा	औषधी, सामग्री ल्याउन	८५००
४	श्री हर्ष बहादुर रोका	प्र.प्र.अ.	वडा नं. १,२,३,५	षोषण कार्यक्रम अनुगमन	१००००
५	श्री हर्ष बहादुर रोका	प्र.प्र.अ.	स्वास्थ्य संस्थाहरु	स्वास्थ्य संस्थाअनुगमन	१००००
६	श्री खगेन्द्र गिरी	पोषण सहजकर्ता	वडा नं.१,२,३	खानेपानी फिल्टर	७५००
७	श्री खगेन्द्र गिरी	पोषण सहजकर्ता	जिल्लाका विभिन्नकार्यालयहरु	सरकारी कामकाज	७५००
जम्मा रू.					**५८५००**

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-४** को निर्णयले रू **७,९००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-४** को निर्णयले रू **१०,०००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-४** को निर्णयले रू **२०,९५०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-४** को निर्णयले रू **८,५५०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-४** को निर्णयले रू **१०,०००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-४** को निर्णयले रू **२१,७००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-४** को निर्णयले रू **७,९००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-४** को निर्णयले रू **८,३००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-४** को निर्णयले रू **११,०००**

सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-४** को निर्णयले रू **९,२००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-४** को निर्णयले रू **७,८००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-४** को निर्णयले रू **८,३००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-४** को निर्णयले रू **७,५००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-४** को निर्णयले रू **९,४५०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-४** को निर्णयले रू **१९,४००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-४** को निर्णयले रू **६,३००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-४** को निर्णयले रू **८,२००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-४** को निर्णयले रू **७,५००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-४** को निर्णयले रू **१६,२५०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-४** को निर्णयले रू **५,५००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-४** को निर्णयले रू **७,५००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-४** को निर्णयले रू **७,५००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-४** को निर्णयले रू **१५,०००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-४** को निर्णयले रू **१४,२००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

असुल गर्नुपर्ने	५८,५००

३७ **ईन्धन खर्च**

अर्थ मन्त्रालयबाट जारी कार्य संचालन निर्देशिका, २०८१ मा सवारी साधन प्रयोग गर्ने व्यक्तिलाई सोही अनुसार विभिन्न परिमाणमा ईन्धन उपलव्ध गर्न सकिने व्यवस्था छ। पालिकाबाट प्राप्त विवरण अनुसार २ पाङ्ग्रे १६ थान, एम्बुलेन्स २ थान, व्याकहोल्डर, स्कारपियो र जीप एक एक थान रहेकोमा इन्धनमा रू. १५९६४९२।०० इन्धनमा खर्च गरेको छ। सवारी साधन प्रयोग गर्ने पदाधिकारीहरुले प्रयोग गरेको ईन्धनको अभिलेख र दमकल, ब्याकहो लोडर जस्ता मेशिनको प्रयोग अवधि र उक्त मेशिनहरुले खपत गर्ने ईन्धनको मापदण्ड समेत नबनेकोले ईन्धन खपतको वस्तुगत परीक्षण गर्न सकिने अवस्था देखिएन। ईन्धन खपत सम्बन्धमा Public Asset Management System (PAMS) को पुर्ण रुपमा प्रयोग गरी इन्धन खर्चको व्यवस्थित अभिलेखाङ्कन गरी ईन्धन खर्चलाई मापदण्डमा आधारित बनाउनु पर्दछ।

३८ मसलन्द तथा कार्यालय सामग्री

सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को नियम ८(२) मा यस ऐन अन्तर्गत बनेको नियम बमोजिम खरिद गर्दा प्रतिस्पर्धा सीमित हुने गरी टुक्रा, टुक्रा पारी खरिद गर्न नहुने उल्लेख छ। त्यस्तै सोही नियमावली, २०६४ को नियम ३ मा खरिदलाई बढि सुविधाजनक समुहमा विभाजन गर्ने वा प्याकेजमा समावेश गर्ने व्यवस्था छ। नियम ८ मा खरिद योजना बनाउदा खरिदको सम्भावित प्याकेज बनाउनु पर्ने र नियम ९ मा खरिद सम्बन्धी सम्पुर्ण काम एउटै सम्झौताबाट हुन सक्ने नसक्ने एकिन गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। यो वर्ष पालिकाले विभिन्न समयमा पटक पटक गरी निम्नानुसार रू. १६९४४०४।०० कार्यालय मालसमान खरिद गरेको देखियो। खरिदलाई खुला र प्रतिस्पर्धात्मक बनाई खर्चमा मितव्ययिता अपनाउनु पर्दछ।

३९ मर्मत सम्भार खर्च

सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९६ मा कुनै मालसामान मर्मत गर्नुपर्दा नियम १३ अनुसार लागत अनुमान तयार गर्नुपर्ने, प्रतिस्थापित पार्टपुर्जा दाखिला गर्नुपर्ने, नियमावलीको प्रक्रीया अवलम्बन गरी पार्टपुर्जा खरिद गर्नुपर्ने तथा मर्मत अभिलेख राख्नुपर्ने व्यवस्था छ। त्यसै गरी म.ले.प.फा.नं. ४१४ र ४१४(क) बमोजिमको ढाँचामा मर्मत संभार तथा संरक्षण आवेदन फारम र म.ले.प.फा.नं. ४१५ बमोजिमको ढाँचामा मर्मत संभार तथा संरक्षण अभिलेख खाता राख्नुपर्ने व्यवस्था छ। पालिकाबाट प्राप्त विवरण अनुसार पालिका अन्तर्गत २ पाङ्ग्रे १६ थान, एम्बुलेन्स २ थान, व्याकहोल्डर, स्कारपियो र जीप एक एक थान रहेको देखियो। उल्लिखित सवारी साधनहरुको मर्मतमा रु. १७८८५६४.१९ खर्च गरेकोमा मर्मत आदेश फारम, मर्मत सम्पन्न फारम, मर्मत अभिलेख खाता तयार नगरी खर्च लेखेको पाइयो। तोकिएका फारमहरुको प्रयोग गरेको नदेखिएकोले मर्मत खर्चको यथार्थता परीक्षण गर्न सकिएन। मर्मतलाई मितव्ययी बनाउन तोकिएको ढाँचामा अभिलेखाङ्कन गरी अध्यावधिक गर्नुपर्ने तर्फ पालिकाको ध्यान दिनु पर्छ।

४० विशेष अनुदानतर्फ

विशेष अनुदान कार्यविधि, २०८१ को दफा ३ (१) मा विशेष अनुदान प्रदान गरिने क्षेत्र र आधारहरु शैक्षिक विकासको लागि सेवाको गुणस्तर अभिवृद्धि, आधारभूत स्वास्थ्य सेवाको गुणस्तर अभिवृद्धि, आधारभूत खानेपानी तथा सरसफाइ, आर्थिक, सामाजिक वा अन्य कुनी प्रका मन्त्राकारले विभेदमा परेका वर्ग वा समुदाय वा क्षेत्रको उत्थान तथा विकासको लागि लक्षित गरी सञ्चालन गरिने उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धि, आयआर्जन तथा जीविकोपार्जन सुधार, विपद् जोखिम न्यूनीकरण, लोपोन्मुख, विपन्न तथा सीमान्तकृत समुदायको लागि नमुना आवास, एकीकृत बस्ती विकास तथा जोखिमयुक्त बस्ती स्थानान्तरण रहेका छन । साथै दफा ३ (२) मा गाउँपालिका वा नगरपालिकाबाट कार्यान्वयन गरिने आयोजना वा कार्यक्रमको कुल लागत अनुमान पच्चिस लाख रुपैयाँदेखि तीन करोड रुपैयाँसम्म हुनुपर्ने तथा दफा ४ (१) मा विशेष अनुदान माग गर्दा योजना आयोगबाट प्रस्ताव माग भएपछि प्रदेश वा स्थानीय तहले अन्य स्रोतवाट कार्यान्वयन गर्ने आयोजना वा कार्यक्रम र हाल सञ्चालनमा रहेको आयोजना वा कार्यक्रमसँग दोहोरो नपर्ने गरी प्रत्येक वर्षको माघ मसान्तभित्र स्थानीय तहले सोझै योजना आयोगमा विशेष अनुदानमा कार्यान्वयन गरिने आयोजना वा कार्यक्रमको लागि त्यस्तो अनुदान माग गरी योजना आयोगले निर्धारण गरेको विद्युतीय प्रणाली मार्फत् अनुसूची-२ बमोजिमको ढाँचामा प्रस्ताव पेश गर्नुपर्ने उल्लेख छ । कार्यविधीको दफा ७ मा प्रदेश तथा स्थानीय तहले पेश गरिने प्रस्तावमा आयोजना वा कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने आवश्यकता र प्राथमिकताको पुष्ट्याईं, आयोजना वा कार्यक्रमको कुल लागत, आयोजना वा कार्यक्रमबाट प्राप्त हुने मापनयोग्य प्रतिफल वा लाभ तथा योजनाको दिगोपना, आयोजना वा कार्यक्रम सञ्चालन गर्न सक्ने वित्तीय तथा भौतिक क्षमता वा जनशक्ति, आयोजना वा कार्यक्रम सञ्चालन गर्न लाग्ने समय, एक आर्थिक वर्षभन्दा बढी अवधिको आयोजना वा कार्यक्रम भए प्रत्येक वर्षको लागि आवश्यक पर्ने रकमको

विवरण, क्रमागत आयोजना वा कार्यक्रमको प्रस्ताव गरेको भएमा आयोजनाको कुल लागत, कुल ठेक्का अङ्क, हालसम्मको कुल निकासा रकम र वित्तीय तथा भौतिक प्रगति सम्बन्धी विवरणका विषयहरू स्पष्ट रूपमा खुलाउनुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले आ.व. २०८०।८१ मा मातृ, शिशु तथा किशोरीको पोषण अवस्था सुधारका लागि बहुक्षेत्रीय पोषण प्याकेज कार्यक्रममा १० उद्देश्य तथा ३२ क्रियाकलापहरु समावेश गरी प्रस्तावना गरे पश्चात स्वीकृत भई संघीय सरकारबाट रू.१ करोड ४० लाख विशेष अनुदान प्राप्त गरेकोमा रू.११७०७५२८।०० खर्च गरेको छ । यस सम्वन्धी देखिएका बेहोराहरु देहायबमोजिम रहेका छनः

४०.१ (२६५।०८२।०३।१३)-2082-03-13):

उपाध्यक्ष कोसेली कार्यक्रम - पालिकाले गर्भवती महिलाहरुलाई कोसेली वितरणको समिक्षा कार्यक्रम जनाई रू.२८०००।०० खर्च गरेको छ। विशेष अनुदानको रकम निश्चित कार्यक्रम नबानाई तथा गर्भवती महिलालाई समावेश नै नगरी गरेको खर्च नियमसम्मत देखिदैन । उक्त रकम सम्बन्धितबाट असुल हुनुपर्दछ । रू.

सि. नं	नाम	रकम
१	श्री कुमारी लक्ष्मी चटौत	८५०
२	श्री गोमती देवी शाही	८५०
३	श्री चेतना कुमारी ओझा	८५०
४	श्री जानकी टमटा	८५०
५	श्री फुल महता	८५०
६	श्री बृहस्पती साउद	८५०
७	श्री माया कुमारी जोरा	१७००
८	श्री सरसस्वती कुमारी नाथ	८५०
जम्मा रू.		**७६५०**

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-४** को निर्णयले रू **८५०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-४** को निर्णयले रू **८५०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-४** को निर्णयले रू **८५०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-४** को निर्णयले रू **८५०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-४** को निर्णयले रू **८५०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

असुल गर्नुपर्ने	७,६५०

४०.२ (३१८-2082-03-19):

वितरण गरेको भरपाई - पालिकाले शर्मा इम्पेक्स को विजक नं. ७५५१।०८२।०३।१६ बाट ६९० पिस बाल्टिन, ढकन तथा टुटी रू.५७३।०० का दरले खरिद गरी रू.४२५४१९।०० खर्च लेखेको छ । खरिद गरेको ६९० पिस मध्ये ४५० पिस वितरण गरेको भरपाई

पेस गरेको पाइयो । २४० पिस मौज्दात रहेको विविरण पेस गरेको छैन । उक्त परिमाण वितरण भरपाई पेस गर्नुपर्ने अन्यथा रू.१३७५२०।०० रकम सम्बन्धित कार्यक्रम संचालन गर्ने कर्मचारीबाट असुल गर्नुपर्दछ ।रू.

प्रमाण पेश नगरेको	१,३७,५२०

४०.३ **डकुमेन्ट्री निर्माण खर्च** - (गोश्वारा भौचर नं. २७२।०८१।०४।०१ र २७३।०८२।०३।१४) पालिकाले गत आ व मा मानसखण्ड मिडिया प्रा.लि. लाई रू.७९२००।०० पेश्की उपलब्ध गराएको पाइयो साथै यस वर्ष पुरानै सम्झौतालाई आधारमानी पुन रू.२१९१२०।०० समेत गरी रू.२९८३२०।०० भुक्तानी गरेको छ । मिडिया प्रा.लि.ले ११ मिनेट २३ सेकेण्डको भिडियो निर्माण गरेको छ । विशेष अनुदानको रकम सामाजिक तथा आर्थीक विकासमा खर्च गर्नुपर्नेमा यसरी डकुमेन्ट्री निर्माणमा खर्च गरेको पाइयो । पालिकाले डकुमेन्ट्री निर्माणलाई प्रशारण तथा दाखिला गरेको पाइएन। डकुमेन्ट्रीलाई जिन्सि दाखिला गर्नुपर्दछ। यस्तो खर्चको स्वीकृत गर्ने कार्य नियमसम्मत देखिदैन । रू.

अनियमित भएको	२,९८,३२०

४०.४ (३२७-2082-03-20):

क्यालेण्डर छपाई तथा वितरण - पालिकाले पेस गरेको प्रस्तावनामा रहेका ३२ क्रियाकलापमा क्यालेण्डर छपाई तथा वितरण कार्यक्रम नै समावेश छैन । पालिकाले २४०० थान क्यालेन्डर छपाई गरी श्री महारुद्र छापाखाना एण्ड विज्ञापनलाई रू.१४३९९१।०० भुक्तानी गरेको छ । विशेष अनुदानको रकम यसरी उपयोग गर्नु औचित्यपूर्ण, दिर्घकालीन रुपमा महत्वम देखिदैन । यस्तो कार्यक्रम निर्माण गर्ने तथा सोको स्वीकृत गरी भुक्तानी गर्नेलाई जवाफदेही बनाउदै नियमित गर्नुपर्दछ। रू.

अनियमित भएको	१,४३,९९१

४०.५ **भत्ता तथा विविध खर्च** - विशेष अनुदान कार्यविधीको दफा ७ मा प्रदेश तथा स्थानीय तहले पेश गरिने प्रस्तावमा आयोजना वा कार्यक्रम सञ्चालन गर्नु पर्ने आवश्यकता र प्राथमिकताको पुष्ट्याईं, आयोजना वा कार्यक्रमको कुल लागत, आयोजना वा कार्यक्रमबाट प्राप्त हुने मापनयोग्य प्रतिफल वा लाभ तथा योजनाको दिगोपना, आयोजना वा कार्यक्रम सञ्चालन गर्न सक्ने वित्तीय तथा भौतिक क्षमता वा जनशक्ति, आयोजना वा कार्यक्रम सञ्चालन गर्न लाग्ने समय, एक आर्थिक वर्षभन्दा बढी अवधिको आयोजना वा कार्यक्रम भए प्रत्येक वर्षको लागि आवश्यक पर्ने रकमको विवरण, क्रमागत आयोजना वा कार्यक्रमको प्रस्ताव गरेको भएमा आयोजनाको कुल लागत, कुल ठेक्का अङ्क, हालसम्मको कुल निकासा रकम र वित्तीय तथा भौतिक प्रगति सम्बन्धी विवरणका विषयहरू स्पष्ट रूपमा खुलाउनुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले देहायका कार्यक्रम संचालन गर्दा बैठक भत्ता, सहभागी भत्ता, अनुगमन भत्ता, खाना खाजा खर्च मै खर्च गरेको पाइयो । विशेष अनुदानका लागि विनियोजन गरेको वजेट प्रस्तावना तथा कार्यक्रम स्वीकृतको आधारमा निश्चित मापदण्ड बनाई खर्च गर्नुपर्दछ । कार्यक्रमको दिगोपना एवम मापनयोग्य प्रतिफल हासिल गर्ने प्रकारका कार्यक्रम संचालन गरेको पाइएन । विशेष अनुदानको खर्च मितव्ययी तथा औचित्यपूर्ण भएको छ भन्ने एकिन हुन सकिएन । अनुदानको खर्च गर्दा मितव्ययी, दिर्घकालिन उपलब्धी हुने तवरले गर्नुपर्दछ ।

गो भौ र मिति	कार्यक्रम	बैठक, सहभागी भत्तामा खर्च	अनुगमन खर्च	विविध खर्च	खर्च रकम
१८१।०८२।०२।२९	आमा समूहहरुमा पोषण तथा सरसफाई सम्बन्धी अभिमुखिकरण कार्यक्रम वडा ४	४२८४०	०	९३८२४	१३६६६४
१८२।०८२।०२।२९	आमा समूहहरुमा पोषण तथा सरसफाई सम्बन्धी अभिमुखिकरण कार्यक्रम वडा ३	१७८५०	१७७००	८२७२०	११८२७०
१८३।०८२।०२।२९	आमा समूहहरुमा पोषण तथा सरसफाई सम्बन्धी अभिमुखिकरण कार्यक्रम वडा १	११९००	३८१५०	८५८४०	१३५८९०
१८४।०८२।०२।२९	आमा समूहहरुमा पोषण तथा सरसफाई सम्बन्धी अभिमुखिकरण कार्यक्रम वडा १,२ र ५	१००२३०	१००००	८९७७०	२०००००
१८५।०८२।०२।२९	स्वयमसेविकाहरुलाई ५ दिने रिफ्रेसर कार्यक्रम	१३५५००	१९८००	१०७७००	२६३०००
१८६।०८२।०२।२९	प्रजनन स्वास्थ्य सम्बन्धी अभिमुखिकरण कार्यक्रम	९२४००	२००००	१३७६००	२५००००
१८९।०८२।०२।२९	पोषणमैत्री स्वास्थ्य संस्था घोषणा कार्यक्रम	१०२५००	०	८१५००	१८४०००
२२०।०८२।०३।०८	प्रजनन स्वास्थ्य सम्बन्धी अभिमुखिकरण कार्यक्रम विद्यालयहरुमा	४३४००	२९०००	२२७६००	३०००००
२२९।०८२।०३।१०	पूर्ण संस्थागत प्रसुती वडा घोषणा	४४१००	०	५५९००	१०००००
२३३।०८२।०३।१०	सुनौला हजार दिनका आमाहरुलाई पोसिलो खाना सम्बन्धि १ दिने वस्तिस्तरीय कार्यक्रम	३२०००	१४८४८	८४४००	१३१२४८
२४७।०८२।०३।१२	सुनौला हजार दिनका आमाहरुलाई अन्धविश्वास विरुद्द १ दिने वडा स्तरीय सचेतना कार्यक्रम	८५७००	१४०००	७६८३०	१७६५३०
२४९।०८२।०३।१२	इसिडि अभिमुखिकरण कार्यक्रम	२८५६०	०	५१३१०	७९८७०
३०७।०८२।०३।१८	ओटीसी तथा पोषण कार्यक्रमको समिक्षा तथा योजना तर्जुमा गोष्ठी कार्यक्रम	५७५९०	०	४२३९०	९९९८०
३०८।०८२।०३।१८	पोषण लेखा जोखा योजना तर्जुमा बैठक	१५३००	०	८७००	२४०००
३२८।०८२।०३।२०	पोषंण तथा खाद्य सुरक्षा निर्देशक समितिको बैठक	१७०००	०	८०००	२५०००
३६७।०८२।०३।२३	पोषणमैत्री स्वास्थ्य संस्था घोषणा कार्यक्रम	०	१५७५०	७४०००	८९७५०
३७०।०८२।०३।२४	खानेपानी, सरसफाई तथा महिनावारी स्वच्छता सम्बन्धी कार्यक्रम	६५२००	०	२६८००	९२०००
३७१।०८२।०३।२४	पोषण सप्ताहा	२५२००	०	७४४७५	९९६७५
३१९।०८२।०३।१९	पोषण लेखा जोखा कार्यक्रम	२००००	०	०	२००००
जम्मा रू.		**९३७२७०**	**१७९२४८**	**१४०९३५९**	**२५२५८७७**

४०.६ **कार्यक्रम संचालन नगरेको** - विशेष अनुदान कार्यविधी, २०८१ को दफा ४ (१) मा विशेष अनुदान माग गर्दा योजना आयोगबाट प्रस्ताव माग भएपछि प्रदेश वा स्थानीय तहले अन्य स्रोतवाट कार्यान्वयन गर्ने आयोजना वा कार्यक्रम र हाल सञ्चालनमा रहेको आयोजना वा कार्यक्रमसँग दोहोरो नपर्ने गरी प्रत्येक वर्षको माघ मसान्तभित्र स्थानीय तहले सोझै योजना आयोगमा विशेष अनुदानमा कार्यान्वयन गरिने आयोजना वा कार्यक्रमको लागि त्यस्तो अनुदान माग गरी योजना आयोगले निर्धारण गरेको विद्युतीय प्रणाली मार्फत् अनुसूची-२ बमोजिमको ढाँचामा प्रस्ताव पेश गर्नुपर्ने तथा सोही अनुरुप कार्यक्रम संचालन गरनुपर्ने उल्लेख छ । पालिकाले प्रस्तावनामा समेटिएका ३१ क्रियाकलापहरुमध्ये देहायका क्रियाकलापहरु संचालन गरेको पाइएन। अनुदान प्राप्ति गर्दा उल्लेख गरेका कार्यक्रमहरु संचालन गर्नुपर्दछ ।

सि.नं.	क्रियाकलापको नाम
१	करेसाबारीका लागि आवश्यक (कुटो, कोदालो, हजारी तथा विउ) सामग्री सहयोग अभियान
२	स्थानीय स्तरमै उत्पादित चल्ला वितरण
३	१००० दिनका आमा भएका घरधुरीलाई कुखुरापालन सम्बन्धी स्थलगत तालिम
४	कुखुराको अर्धबन्देज खोर निर्माण लागि जाली सहयोग
५	घरघरमा अर्धबन्देज खोर निर्माणका लागि प्राविधिक परिचालन
६	पोषण सुधारका लागि धामी, पूजारीहरु र सरोकारवालाहरुको भुमिकाबारे अभिमुखिकरण
७	सार्वजनिक स्थान र कार्यालयहरुमा स्तनपानकक्ष, पोषण प्रदर्शनी निर्माण
८	रैथानेबाली प्रवर्द्धन कार्यक्रम

४०.७ **अनुगमन भत्ता** - विशेष आर्थिक कार्यविधी, २०८१ अनुरुप पालिकाले आ.व. २०८०।८१ मा मातृ, शिशु तथा किशोरीको पोषण अवस्था सुधारका लागि बहुक्षेत्रीय पोषण प्याकेज कार्यक्रममा १० उद्देश्य तथा ३२ क्रियाकलापहरु समावेश गरी प्रस्तावना गरे पश्चात स्वीकृत भई संघीय सरकारबाट रू.१ करोड ४० लाख विशेष अनुदान प्राप्त गरेकोमा रू.११७०७५२८।०० खर्च गरेको छ । कार्यविधिले अनुगमन तथा भ्रमण सम्बन्धी खर्च गर्दा भ्रमण खर्च नियमावली, २०६४ अनुसार गर्नुपर्ने उल्लेख छ । पालिकाका देहाएका कर्मचारी तथा पदाधीकारीले सो नियमावली विपरित पालिकाभित्र वडामा भएका कार्यक्रम अनुगमन गरेको जनाई भ्रमण भत्ता बुझेको पाइयो । साथै कर्मचारी तथा पदाधीकारीले एक दिनभित्रै फर्किन सकिने, ६ कोषभित्रै पनि भ्रमण भत्ता लिएको देखियो । विशेष अनुदानको ५.०५ प्रतिशत रकम रू.५९१८६४।०० अनुगमनमै खर्च गर्नु नियमसम्मत देखिदैन । यसले दिर्घकालीन उपलब्धी हासिल हुने पनि देखिन्न । अतः सो रकममध्ये नियम विपरित भुक्तानी भएको रकम रु. २६,८००।- सम्बन्धितबाट असुल गर्नुपर्दछ । रू.

क्र.सं.	भ्रमण गर्ने पदाधिकारीको नाम	पद	भ्रमण गरेको स्थान	भ्रमणको उद्देश्य	भ्रमण अवधि	दिन	दर	भुक्तानी (रु.)
१	श्री मिन बहादुरखड्का	प्रा स	वडा न.१,२,३	एसइइपरीक्षा केन्द्रअनुगमन	२०८१।१२।०६-१२।१२	६.२५	१२००	६८००
२	श्री खगेन्द्र गिरी	पोषणसहजकर्ता	वडा नं २	अभिमुखिकरण कार्यक्रम	२०८२।०१।२३-०१।२९	६.२५	१२००	७५००
३	श्री मिन बहादुरखड्का	प्रा स	वडा नं१,२,३,५	विद्यालयअनुगमन	२०८२।०२।१९-०२।२५	६.२५	१२००	६८००
४	श्री सन्दिपसिंह साउद	ना प्रा सा	वडा नं ३	कार्यलयकामकाज	२०८२।०३।०८-०३।१२	५	१२००	५७००
जम्मा रू.								**२६८००**

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-४** को निर्णयले रू **८,५००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-४** को निर्णयले रू **९,२००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-४** को निर्णयले रू **१०,२००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-४** को निर्णयले रू **१०,४००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-४** को निर्णयले रू **१०,२००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-४** को निर्णयले रू **१०,६००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-४** को निर्णयले रू **८,३००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-४** को निर्णयले रू **७,१००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-४** को निर्णयले रू **११,६००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-४** को निर्णयले रू **८,३००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-४** को निर्णयले रू **८,५००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-४** को निर्णयले रू **८,३००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-४** को निर्णयले रू **७,७००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-४** को निर्णयले रू **६,०००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-४** को निर्णयले रू **८,३००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-४** को निर्णयले रू **७,३५०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-४** को निर्णयले रू **९,२००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-४** को निर्णयले रू **७,५००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-४** को निर्णयले रू **४,५००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-४** को निर्णयले रू **१०,०००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-४** को निर्णयले रू **९,२००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-४** को निर्णयले रू **९,२००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-४** को निर्णयले रू **१०,६००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-४** को निर्णयले रू **७,८५८** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-४** को निर्णयले रू **७,८००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-४** को निर्णयले रू **७,८५८** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-४** को निर्णयले रू **८,१००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-४** को निर्णयले रू **७,३४८** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-४** को निर्णयले रू **७,०००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-४** को निर्णयले रू **८,३००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-४** को निर्णयले रू **८,०००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-४** को निर्णयले रू **८,०००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-४** को निर्णयले रू **१०,०००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-४** को निर्णयले रू **९,३००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-४** को निर्णयले रू **७,५००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(विस्तृत विवरण बेरूजु दफा ४०.७ सँग सम्बन्धित अनुसूचीमा संलग्न छ ।)

असुल गर्नुपर्ने	२६,८००

४१ **विविध खर्च**

स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ७३ मा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले स्वीकृत बजेट खर्च गर्दा नियमितता, मितव्ययिता, कार्यदक्षता र औचित्य समेत कायम राख्न आवश्यक व्यवस्था मिलाउनु पर्ने व्यवस्था छ। पालिकाले यो वर्ष खाना, खाजा, सभा संचालन तथा अन्य विविध शिर्षकमा रू. १०७८५८९।०० खर्च गरेको छ। विविध खर्चलाई आन्तरिक आयको आकार सँग तादम्यता कायम गरी खर्चको औचित्य समेत पुष्टि हुनेगरी निश्चित वस्तुगत मापदण्ड बनाई मितव्ययिता कायम गर्न पालिकाको ध्यान जानु पर्दछ।

४२ **अनुगमन भत्ता**

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-४** को निर्णयले रू **७,५००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-४** को निर्णयले रू **१०,४००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-४** को निर्णयले रू **९,२००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-४** को निर्णयले रू **१०,६००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-४** को निर्णयले रू **१०,६८२** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-४** को निर्णयले रू **८,०००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-४** को निर्णयले रू **८,०००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-४** को निर्णयले रू **७,५००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

असुल गर्नुपर्ने	०

४३ **अन्य कार्यालयको खर्च**

आर्थिक कार्यबिधि तथा बित्तिय उत्तरदायित्व ऐन, २०७७ को नियम ३९ बमोजिम सरकारी खर्च गर्दा बजेटको सिमाभित्र रही तोकिएको प्रक्रिया पुरा गरी तोकिएको प्रयोजनामा मात्र खर्च गर्नु पर्दछ । स्थानीय निकायका लागि बित्तीय समानीकरण अनुदानबापत केन्द्र सरकारबाट प्राप्त रकम छुट्टै बजेट बिनियोजन हुने सरकारी कार्यालयका लागि खर्च गर्न मिल्ने देखिदैन । कार्यालयले बिभिन्न सरकारी कार्यालयको भवन निर्माण, मर्मत-संभार, बस्तुगत अनुदान तथा अन्य चालु प्रकृतिका खर्चहरुबापत भुक्तानी दिने गरेको पाईयो । यसरी सार्बजनिक निर्माण, अनुदान, सहायता उपलब्ध गराउनुपर्ने अवस्था सिर्जना भएमा आफ्नो आन्तरिक श्रोतबाट प्राप्त रकमको उपभोग

गर्नुपर्नेमा सो समेत गरेको पाईएन । यसरी हुने सार्बजनिक खर्चबाट काममा दोहोरोपना हुन सक्ने, बजेट तथा जिन्सी मालसामानको अनियमिता र हिनामिनासमेत हुन सक्ने हुन्छ । अतः यस्ता खर्चमा नियन्त्रण गरी अनियमित देखिएको रू.

सि.नं.	ब.उ.शि.नं.	गो.भौ./ मिति	भुक्तानी पाउने कार्यालयको नाम	बापत	बिजक नं./ मिति	भुक्तानी रकम रु.
१.	पालिका चालु	५८७।०८२।२।२३	पवन निर्माण सेवा, धनगढी	लामीकाण्डे प्रहरी चौकी मर्मत	०८।०८१।११।२८	५९६८०७
जम्मा रू.						**५९६८०७**

अनियमित भएको	५,९६,८०७

४४ **वृत चित्र निर्माण**

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व निमावली, २०७७ को नियम ३९(१०) मा सरकारी रकम खर्च लेख्नु अघि भुक्तानी दिन आवश्यक बिल, भर्पाई र कागजात संलग्न भए नभएको तथा संलग्न कागजात अनुसार भुक्तानी दिन रित पुगे वा नपुगे जाँच गरी भुक्तानी दिनु पर्ने व्यवस्था छ। पालिकाले देहायका वृत चित्र निर्माण गर्नका लागि देहायका सेवा प्रदायकलाई रू. ६,९७,४६०।०० भुक्तानी गरेको देखियो। पालिकाले वृत चित्र निर्माण गरेकोमा जिन्सी दाखिला प्रतिवेदन, मिति समय खुलाई मिडिया गृहबाट प्रसारण भएको प्रमाण पत्र, र नेपाल पर्यटन वोर्डबाट पुर्व उत्पादन अनुमति समेत लिएको देखिएन। जसबाट उक्त वृतचित्र उत्पादन भएको विश्वषत हुने अधार देखिएन । अतः वृच चित्र निर्माण गरेको जिन्सी दाखिला प्रतिवेदन, प्रसारण गरेको प्रमाण र नेपाल पर्यटन वोर्डबाट निर्माणको अनुमति लिएको प्रमाण पेश हुन पर्ने रू.

गो.भौ.नं.मिति	कार्यक्रम	सेवा प्रदायकको नाम	रकम
६५८-२०८२/०३/०५	पालिकाको सेवा प्रवाह, सुशासन पार्दिशता सम्बन्धी जनप्रतिनिधि रजनताको संवादको श्रवदश्य निर्माण	पश्चिम एक्सप्रेस मल्टिमिडिया एण्ड रिसर्च प्रा.लि.	४९९४६०
७२१-२०८२/०३/१३	वडा नं. १ र २ को वृत चित्र निर्माण	रंगुन मिडिया हाउस प्रा.लि.	१९८०००
	जम्मा रू.		६९७४६०

प्रमाण पेश नगरेको	६,९७,४६०

४५ **सञ्चार खर्च**

स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ७१ बमोजिम व्ययको बजेट अनुमान आन्तरिक आयको परिधिभित्र रही औचित्यको आधारमा विविध खर्च गर्नुपर्ने तथा आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ३९(५) अनुसार सरकारी रकम खर्च गर्दा खर्चको पुष्टि गर्ने बिल, भर्पाई, प्रमाण र कागजात संलग्न गर्नुपर्दछ। पालिकाले यस वर्ष विभिन्न व्यक्तिको नाममा रू. १६१२००।०० भुक्तानी गरेको देखिन्छ। कार्यालयसँग छलफल गर्दा वडा कार्यालय, स्वास्थ्य चौकी, अधारभुत स्वास्थ्य केन्द्रहरूको इन्टरनेट भुक्तान गर्दा कर्मचारीहरुको नाममा भुक्तानी दिई इन्टरनेट शुल्क भुक्तानी गर्ने गरिएको जानकारी गराएको छ। यसरी व्यक्तीको नाममा भुक्तानी गर्दा व्यक्तीगत वा कार्यालयकै सञ्चार भुक्तानी भएको समन्धमा यकिन हुन सकिएन। पालिकाले यस खर्चमा नियन्त्रण गर्दै सिधै इन्टरनेट सेवा प्रदायक संस्थाको नाममा भुक्तानी गर्ने तर्फ ध्यान दिनु पर्छ।

४६ **कर्मचारीको अवास सुविधा**

स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ७३ मा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले स्वीकृत बजेट खर्च गर्दा नियमितता, मितव्ययिता, कार्यदक्षता र औचित्य समेत कायम राख्न आवश्यक व्यवस्था मिलाउनु पर्ने व्यस्था छ। पालिकाले विभिन्न घर धनीसँग सम्झौता गरी कर्मचारी अवासका लागि घर भाडा रू. ३९२४००।०० भुक्तानी भएको छ। पालिकाले कर्मचारीका लागि तलब, भत्ता लगायतका खर्च समेत व्यवस्था गरेकोले कर्मचारी अवासका लागि घर भाडा लिनु कानुन समब्त देखिएन। अतः पालिकाले यस्ता खर्चलाई नियन्त्रण गर्ने तर्फ ध्यान दिनु पर्छ। यसरी भुक्तानी भएको रकम नियमसँगत नदेखिएको रू

अनियमित भएको	३,९२,४००

४७ **राजश्व दाखिला**

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन २०६४ को दफा २८ (२) बमोजिम जिम्मेवार व्यक्तिले आफ्नो जिम्मामा आएको सरकारी नगद सोही दिन दाखिला गरि स्रेस्ता खडा गर्नु पर्ने व्यवस्था छ।साथै सोहि नियम अनुसार तोकिएको समयमा राजस्व रकम दाखिला नगरेमा सम्बन्धित तालुक कार्यालयले १० प्रातिशत जरिवाना गरि नगद दाखिला गर्न लगाई कसुरको मात्रा अनुसार प्रचलित कानून बमोजिम बिभागिय कारबाही समेत गर्न गराउन सक्ने व्यवस्था छ । पालिका अन्तर्गत ५ वटा वडाकार्यालयहरुले ऐनमा भएको व्यवस्था अनुसार तोकिएको अवधि भित्र दाखिला गर्नुपर्दछ ।

वडा नं.	कुल संकलित रकम	बैंकमा जम्मा भएको रकम	दाखिला हुन बाकी रकम
१	२३१४०३।१८	२३१४०३।१८	०
२	२६१८२३।००	२६१८२३।००	०
३	४२६२५३।३१	४२६२५३।३१	०
४	२७६४५३।४१	२७६४५३।४१	०
५	२५११३६।२५	२५११३६।२५	०
पालिकाको कार्यालय	३८३२६२६।०४	३८३२६२६।०४	०
जम्मा	**५२७९६९५।१९**	**५२७९६९५।१९**	**०**

४८ **कर दाखिला**

आयकर ऐन, २०५८ को दफा ८८(१) अनुसार सेवा प्रदायकलाई सेवा शुल्क भुक्तानी गर्दा कुल भुक्तानी रकममा १५ % कर कट्टी गर्नु पर्ने ब्यबस्था छ । पालिकाले निम्नानुसारको संस्थालाई सेवाशुल्क भुक्तानी गर्दा अग्रिम कर कट्टी गरेको नपाईएको हुँदा कर बापतको रकम रु. ४५,६४९।- असुल हुनुपर्दछ । रु.

सि.नं.	ब.उ.शि.नं.	गो.भौ./ मिति	भुक्तानी पाउने संस्थाको नाम	बापत	भुक्तानी रकम	कर दर	कर बापत असुल हुनुपर्ने रकम रु.
१.	पालिका पूँजिगत	२०१। ०८२। ३।५	krन	२ वटा झो.पु. को निर्माण कार्यका लागि प्राबिधिक तथा सामाजिक सेवा	३०४३२९	१५	४५६४९

असुल गर्नुपर्ने	४५,६४९

४९ **आन्तरिक आय**

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ६६ बमोजिम स्रोत अनुमान तथा वजेट सीमा निर्धारण समितिले पालिकामा प्राप्त हुने आन्तरिक आय समेतको व्यवस्थापन गर्न सक्ने व्यवस्था छ। पालिकाले यो वर्ष नेपाल सरकारबाट प्राप्त समानिकरण अनुदान र राजस्व बाँडफाटबाट प्राप्त रकमको तुलनामा आन्तरिक आयको स्थिति देहाय बमोजिम छ ।

केन्द्रिय अनुदानबाट खर्च	आन्तरिक आय	आन्तरिक आय प्रतिशत
२६७६२८३११	५२७९६९५	१.९७

उपर्युक्त विवरण अनुसार स्थानीय तहमा प्राप्त केन्द्रीय अनुदानबाट भएको खर्चको तुलनामा आन्तरिक आयको हिस्सा १.९७ प्रतिशत मात्र रहेको छ। स्थानीय वित्तीय आधारलाई फराकिलो बनाउदै आन्तरिक आय सङ्कलन प्रणालीलाई प्रभावकारी बनाउनु पर्दछ।

५० **आय अनुमान**

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ६६ बमोजिम स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समितिले पालिकामा प्राप्त हुने आन्तरिक आय समेतको व्यवस्थापन गर्न सक्ने व्यवस्था छ। पालिकाले पेश गरेको आय-व्ययको अनुमानमा निम्नानुसार आन्तरिक आयतर्फ रू. ३५ लाख ६० हजार आय प्राप्त गर्ने अनुमान गरेकोमा रू. ५२ लाख ८० हजार आय प्राप्त गरेको छ। आम्दानीका अन्य स्रोतको पहिचान गरी आयको अनुमान यर्थाथपरक बनाई आय आर्जन बृद्धि गर्नेतर्फ विशेष ध्यान दिन आवश्यक देखिएको छ। करदाता कार्यालयमा दाखिला गर्न आएको अवस्थामा मात्र असुल गर्ने तर अनुगमन गरी सोको लगत राख्ने अभ्यास नभएकोले करदाताको लगत राखी राजस्व असुल गर्ने प्रमाणलीको विकास हुनुपर्दछ।

क्र.सं.	राजस्व संकेत	आम्दानी शीर्षक	अनुमान	प्राप्ती
१	११३१३	सम्पती कर	०	७,४२२.००
२	११३१४	भुमिकर/मालपोत	६,००,०००.००	३,५७,५२२.१४
३	११३१७	वहालकर	३,००,०००.००	१,९५,५३९.८०
४	११३१८	वहालविटौरी कर	२०,०००.००	०
५	११६३१	कृषितथापशुजन्य वस्तुको व्यावसायिक कारोवारमा लाग्ने कर	०	४,०६,०२०.००
६	११६९१	अन्यकर	१,००,०००.००	६,०५०.००
७	१४१५१	सरकारीसम्पत्तीको वहालबाट प्राप्त आय	१,७०,०००.००	७,७७,६००.००
८	१४२११	कृषिउत्पादनको बिक्रीबाट प्राप्त रकम	१०,०००.००	०
९	१४२१३	अन्यबिक्रीबाट प्राप्त रकम	७०,०००.००	०
१०	१४२१८	विद्युतसेवा शुल्क	०	३००.
११	१४२१९	अन्यसेवा शुल्क तथा बिक्री	२,००,०००.००	३५,८६५.००
१२	१४२२१	न्यायिकदस्तूर	१०,०००.००	०
१३	१४२२३	शिक्षाक्षेत्रको आम्दानी	५०,०००.००	३४,१००.००
१४	१४२२४	परीक्षाशुल्क	५०,०००.००	१,२००.००
१५	१४२२९	अन्यप्रशासनिक सेवा शुल्क	३,००,०००.००	१,६४,५६०.००
१६	१४२४३	सिफारिशदस्तुर	६,००,०००.००	७,९२,८९०.२५
१७	१४२४४	व्यक्तिगतघटना दर्ता दस्तुर	२,००,०००.००	१,६४,३००.००
१८	१४२४५	नाताप्रमाणित दस्तुर	१,००,०००.००	३१,८००.००
१९	१४२४९	अन्यदस्तुर	०	१,७७,२१५.००
२०	१४२५३	व्यावसायरजिष्ट्रेशन दस्तुर	५०,०००.००	८०,५३५.००
२१	१४२६२	विद्युतसम्बन्धी दस्तुर	५०,०००.००	३००.
२२	१४२६५	अन्यक्षेत्रको आय	१,००,०००.००	१५,५८,०७२.६०
२३	१४३११	न्यायिकदण्ड, जरिवाना र जफत	२५,०००.००	०
२४	१४३१२	प्रशासनिकदण्ड, जरिवाना र जफत	२५,०००.००	०
२५	१४५२९	अन्यराजस्व	५,००,०००.००	२,९९,२२७.४०
२६	१४५३१	सरकारीघर, जग्गा, गुडवील बिक्रीबाट प्राप्त रकम	०	१,०००.००
२७	१४६११	व्यवसायकर	०	६,८००.००
२८	१५१११	बेरूजू	३०,०००.००	१,८१,३७६.००
		जम्मा	३५,६०,०००.००	५२,७९,६९५.१९

५१ **व्यवसाय कर**

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ५८ मा पालिकाले आफ्नो कार्यक्षेत्र भित्र रहेका विभिन्न व्यवसाय गर्ने व्यक्तिबाट व्यवसाय कर उठाउनुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । यस वर्ष पालिकाले व्यवसाय दर्ता तथा नवीकरण शुल्क वापत रु.६८००।०० कर सङ्कलन गरेकोमा पालिकाको क्षेत्रभित्र रहेका व्यवसायीहरुको अभिलेख अध्यावधिक गरेको छन् । जसबाट पालिकाले सङ्कलन गरेको व्यवसाय कर यथार्थ मान्न सक्ने अवस्था छैन। तसर्थ पालिकाले आफ्नो क्षेत्र भित्र सञ्चालनमा रहेका सम्पूर्ण व्यवसायीको अद्यावधिक अभिलेख राखी करको दायराभित्र ल्याउनु पर्दछ।

५२ **सामुदायिक वन क्षेत्रको वन पैदावर विक्री**

स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०४७ को दफा ६२(ख) मा सामुदायिक वन उपभोक्ता समितिले वन पैदावार विक्री तथा उपयोग सम्बन्धी आफ्नो वार्षिक कार्ययोजना बनाई गाउँपालिका तथा नगरपालिकाबाट स्वीकृत गराउनु पर्ने र सोही बमोजिम वन पैदावार विक्री वापत प्राप्त हुने रकमको दश प्रतिशत रकम सम्बन्धित स्थानीय तहको संचित कोषमा जम्मा गर्नु पर्ने व्यवस्था छ। त्यसै गरी वन ऐन २०७६ मा वन पैदावार भन्नाले काष्ठ तथा गैर काष्ठ वस्तु र ढुंगा माटो नदि जन्य र खनिज जन्य पदार्थ समेतलाई सम्झनु पर्ने व्यवस्था उल्लेख छ। पालिका अन्तर्गतका सामुदायिक वन उपभोक्ता समितिहरुले वन पैदावार विक्री गरेको हुन सक्ने देखिएता पनि वन उपभोक्ता समितिहरुले पालिकाबाट कार्ययोजना स्वीकृत गरेको देखिएन। यस सम्बन्धमा अनुगमन गरी सामुदायिक वन उपभोक्ताहरुको वन पैदावार विक्रीको आय नियमानुसार पालिकाको संचित कोषमा दाखिला हुनु पर्दछ।

५३ **विज्ञापन कर**

नेपालको संविधानको अनुसूची ९ को बुदा न ४ मा विज्ञापन करको अधिकार क्षेत्र स्थानीय तहलाई तोकिएको छ। सुदूरपश्चिम प्रदेश आर्थिक ऐन, २०८० को दफा ५ मा विज्ञापन कर लगाउन र उठाउन पाइने अधिकार स्थानीय तहलाई दिइएको छ। पालिकाको आर्थिक ऐन, २०८० मा होर्डिङ्ग वोर्ड ब्यानर तथा माईकिङ्ग मार्फत गरिने विज्ञापनलाई मात्र कर लगाउने व्यख्या गरिएको भए पनि यो वर्ष विज्ञापन कर असुल गरेको देखिएन। त्यसै गरी पालिकाले सामाजिक सञ्जाल फेसबुक, युट्युव, ईन्सग्राम जस्ता विद्युतीय संजाल मार्फत गरिने विज्ञापनलाई करको दायरामा ल्याउन सकिएको देखिएन । समाजिक सञ्जाल तथा विद्युतीय प्लाटफर्म मार्फत गरिने विज्ञापनहरुलाई समेतलाई आर्थिक ऐनले समेटी उपयुक्त प्रणालीको विकास गरी करको दायरा फराकिलो बनाउनु पर्दछ ।

५४ **प्राकृतिक श्रोतको रोयल्टी**

सुदूरपश्चिम प्रदेश आर्थिक ऐन. २०८१ को दफा ८(१), अनुसूची-६ को खण्ड (क) बमोजिम पालिकाले प्रदेश सरकारले तोकेको ढुङ्गा, गिट्टी, रोडा, ग्राभेल, चट्टान, स्लेट. बालुवा र चिप्सको लागि रु. ४ प्रति घन फिट, माटो, भरौट, बलौट र ईट्टा बनाउने माटो जस्ता निर्माण सामग्रीमा रु.३ प्रति घन फिटको दरले र दहत्तर/बहत्तरको रु. १ प्रति के.जी. का दरले रोयल्टी असुल गर्नुपर्ने ब्यबस्था रहेको छ। पालिकाले ढुङ्गा, गिट्टी, बालुवा, मिस्कट लगायतका स्थानीय निर्माण सामग्रीहरुको रोयल्टी संकलनका लागि ठेक्का लगाएको छैन । बिभिन्न योजनाहरुमा स्थानीय खोलानाला र खानीहरुबाट संकलन गरिएको निर्माण सामग्री प्रयोग गरेको पाईएको हुँदा सो बापतको रोयल्टी रकम गणना गरी असुल गर्नुपर्नेमा सो समेत गरेको पाईएन । पालिकाबाट निम्नानुसारका बिभिन्न योजनामा प्रयोग भएको निर्माण सामाग्री बापतको रोयल्टी रकम असुल गरेको नपाईएको हुँदा आगामी दिनमा असुल गर्नतर्फ ध्यान दिनुपर्दछ ।

(विस्तृत विवरण बेरूजु दफा ५४ सँग सम्बन्धित अनुसूचीमा संलग्न छ ।)

५५ **घर भाडा**

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-४** को निर्णयले रू **१०८,०००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

अनियमित भएको	०

५६ **पदाधिकारी सुविधा**

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७३ मा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले स्वीकृत बजेट खर्च गर्दा नियमितता, मितव्ययिता, कार्यदक्षता र औचित्य समेत कायम राख्न आवश्यक व्यवस्था मिलाउनु पर्ने व्यवस्था छ। पालिकाको यस वर्ष पदाधिकारी

सुविधाको वापत रू. ७७७९६०४।०० खर्च गरेकोमा पालिकाको आन्तरिक आय रू. ५२,७९,६९५.१९ रहेको छ। जुन आन्तरिक आयको १४७.३९ प्रतिशत हुन जान्छ। पालिकाले आफ्नो आन्तरिक आयको आकार र कर्मचारी तथा पदाधिकारी सुविधा बीचमा आवश्यक तादम्यता मिलाई चालु खर्चलाई व्यवस्थित र मापदण्डमा आधारित बनाउनु पर्दछ।

५७ **सचिवालय खर्च**

स्थानीय तहका पदाधिकारी तथा सदस्यहरुको सुविधा सम्बन्धी ऐन, २०७५ (पहिलो संशोधन समेत) मा यस प्रदेशमा स्थानीय तहका प्रमुख तथा उप प्रमुखले स्वकीय सचिवालय गठन गर्न पाउने व्यवस्था छैन। पालिकाले सचिवालय गठन गरी देहाय अनुसार सचिवालयका लागि रू. ५१९२७४।०० खर्च गरेको देखिन्छ। पालिका प्रमुखले अत्तिथि सत्कारका लागि प्रदेश कानुन अनुसार मासिक रूपमा सुविधा रकम बुझेको देखिन्छ। अत्तिथि सत्कारका लागि रकम लिने तथा थप अतिथि सत्कारका लागि होटलको बिल भुक्तानी हुनु दोहरो देखिन्छ। अतः अत्तिथि सत्कारका लागि रकम खर्च हुनु कानुन विपरीत तथा पालिकालाई थप आर्थिक व्यभार पारेको देखिन्छ। अतः यसरी भएको खर्च नियमसँत नदेखिएन रू

अनियमित भएको	५,१९,२७४

५८ **भान्से**

सुदुरपश्चिम प्रदेश अन्तर्गत स्थानीय तहका पदाधिकारी तथा सदस्यहरुको सुविधा सम्बन्धी ऐन, २०७५(पहिलो संशोधन समेत) मा यस प्रदेशमा स्थानीय तहका प्रमुखले भान्से राख्ने व्यवस्था गरेको देखिदैन। पालिका प्रमुखको निवासका लागि श्री करन सिंह मालि लाई ज्यालादारीमा भान्से नियुक्ती गरेको देखिन्छ। पालिका प्रमुखको भान्से नियुक्ती गरी बार्षिक रु २५२२५३।०० प्राश्रमिक भुक्तानी गरेको देखिन्छ। यसरी कानुन विपरीत भुक्तानी भएको रकम नियमित हुनु पर्ने रू

अनियमित भएको	२,५२,२५३

५९ **पदाधिकारी भ्रमण खर्च**

सुदुरपश्चिम प्रदेश अन्तर्गत स्थानीय तहका पदाधिकारी तथा सदस्यहरुको सुविधा सम्बन्धी ऐन, २०७५ को दफा ६ मा पदाधिकारी, सदस्यले कार्यालय कामको सिलसिलामा नेपाल भित्र वा नेपाल बाहिर भ्रमण गर्दा पहिलो संशोधनमा उल्लेख भएको अनुसूची अनुसार भ्रमण खर्च पाउने व्यवस्था छ। पालिकाले देहायका पदाधिकारीहरूलाई भ्रमण खर्च वापत रू २४४१००।०० भुक्तानी गरेको देखिन्छ। उक्त भ्रमणको उदेश्य, योजना अनुगमन, योजना माग गर्न, मन्त्रालयमा कामकाज र सरकारी कामका लागि भ्रमण गरेको देखिन्छ। उक्त भ्रमण पश्चात के योजना प्राप्त भएको, के सरकारी कामकाज हो , र योजना अनुगमन पश्चात योजनाको प्रगति भ्रमण प्रतिवेदमा केही उल्लेख नभएकोले उक्त भत्ता प्राप्त गर्नका लागि मात्र भ्रमण विल पेश गरी भत्ता भुक्तानी भएको देखिन्छ। यसरी भ्रमण खर्च भुक्तानी भएको रकम नियमिसँगत देखिदैन। अतः यसरी भुक्तानी भएको रकम असुल हुनुपर्ने रू.

सि.नं.	भ्रमण गर्ने पदाधिकारीको नाम	पद	भ्रमण गरेको स्थान	भ्रमणको उद्देश्य	भुक्तानी (रू.)
१	श्री निलकण्ठ भट्ट	वडा सदस्य	धनगडी	योजना माग गर्न	९७००
२	श्री योगेन्द्रजोरा	वडासदस्य	काठमाडौ	योजना माग गर्न	१६५००
३	श्री विरमानसिंह रावल	वडा सदस्य	धनगढी	योजना माग गर्न तथा वडाकार्यालय कामकाज	९४००
६	श्री रमेश रामलुहार	कार्यापालिकासदस्य	धनगढी	कानून तर्जुमा सम्बन्धि क्षमता अभिवृद्धी	८६००
९	श्री डम्वर राजजोशी	वडाअध्यक्ष	विभिन्न मन्त्रालयडेलिगेसन	योजना माग	१०२००
१०	श्री नवराज जोशी	वडा सदस्य	धनगढी	योजना माग गर्न	१०५००
१२	श्री राजेश्वरी भट्ट	कार्यापालिकासदस्य	धनगढी	योजना माग सम्बन्ध	९५००
१४	श्री नरेन्द्रवहादुरथापामगर	वडाअध्यक्ष	धनगढी	कार्यालय कामकाज	९५००
२२	श्री गोपी भारती	वडा सदस्य	धनगढी	भौतिक पूर्वाधारमन्त्रालय	९५००
२३	श्री मणिक राजभट्ट	वडाअध्यक्ष	धनगढी	वडाकार्यालय कामकाज	१०१००
जम्मा रू.					**१०३५००**

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-४** को निर्णयले रू **८,२००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-४** को निर्णयले रू **८,९००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-४** को निर्णयले रू **१०,९००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-४** को निर्णयले रू **१२,०००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-४** को निर्णयले रू **१३,५००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-४** को निर्णयले रू **९,५००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-४** को निर्णयले रू **९,९००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-४** को निर्णयले रू **९,८००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-४** को निर्णयले रू **८,७००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-४** को निर्णयले रू **१२,२००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्योँट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-४** को निर्णयले रू **१०,५००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्योँट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-४** को निर्णयले रू **८,२००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्योँट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-४** को निर्णयले रू **९,५००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्योँट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-४** को निर्णयले रू **८,८००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

असुल गर्नुपर्ने	१,०३,५००

६० **आन्तरिक लेखापरिक्षणको व्यहोरा**

६०.१ **नियम विपरित भुक्तानी** - मिति २०८२।३।५ गतेको गापा चालु गो भौ नं ६५८ अन्तर्गत कार्यालयले सुशासन र समृद्धीका लागि मिडिया टेलिभिजन सम्बाद कार्यक्रम सञ्चालन (श्रव्य दृष्य निर्माण तथा प्रचार प्रसार) गर्न सुचिकृत फर्मबाट पेश भइ आएका प्रस्तावदाताहरुको दररेट अनुसार तुलनात्मक तालिकामा मुल्याङ्कन छनोटमा मुल्याङ्कीत भएको पश्चिम एक्सप्रेश मल्टीमिडिया एण्ड रिसर्च प्रालि डडेल्धुराले कवोल गरेको रु.४९०००० रकम रहेको छ । जस अनुसार उक्त प्रस्तावदाता संग कार्यसम्झौता गर्दा पनी कवोल गरेकै रकम रु.४९००००।०० मा गर्नुपर्ने हो तर कार्यालयले उक्त फर्मसंग रु.५०००००।०० मा सम्झौता गरेको छ । यसरी प्रस्तावदाताले कवोल गरेको रकम भन्दा बढी रकम सम्झौता गरी नियम विपरीत उक्त फर्मलाइ भुक्तानी गरेको निम्न अनुसारको रकम असुल हुनुपर्दछ । रू.

भुक्तानी रु	कवोल अङ्क रु.	बढी रु.	करकट्टी बाहेक असुल उपर
४९९४६०	४९००००	९४६०	८०८८।३
जम्मा रू.			**८०८८।३**

असुल गर्नुपर्ने	८,०८८.३

६०.२ **असुल उपरः** मिति २०८१।९।५ गतेको गापा चालु गो भौ नं १८२ अन्तर्गत रोमा एडभर्टाइजिङ्ग कम्पनी प्रालि बाट १० थान सम्पर्क डायरीको खरीद आदेश तथा दाखिला प्रतिवेदनमा प्रतिवेदनमा प्रति डायरी रु.१३०० गरी जम्मा १० थान डायरीको रु १३००० भुक्तानी गर्नुपर्नेमा सो प्रालिलाई रु. १५००० भुक्तानी गरेको हुँदा बढी भुक्तानी रु. २००० करकट्टि बाहेक रु. १९७० असुल हुनुपर्दछ ।

असुल गर्नुपर्ने	१,९७०

६०.३ **अग्रिम आयकरः** आयकर ऐन २०५८ तथा सालबसाली आर्थिक ऐन बमोजिम अग्रिम रुपमा कर कट्टी गरी सम्बन्धित को नामबाट सम्बन्धित राजश्व शिर्षकमा जम्मा गरिदिनुपर्ने व्यवस्था छ ।मिति २०८२।३।१३ संघिय चालु गो भौ नं २५७ अन्तर्गत खगराज भट्टलाई नमुना सुन्तला बगैंचा स्थापनाका लागि सुन्तला वोट खरीदको संलग्न विल रु.१५००० मा १·५ अग्रिमकर कट्टी नगरिएको रकम असुल गर्नुपर्दछ रु...

असुल गर्नुपर्ने	२२५

६०.४ (✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्योँट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-४** को निर्णयले रू **९८.५** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

असुल गर्नुपर्ने	०

६०.५ (✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-४** को निर्णयले रू **१,५७०.६७** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

असुल गर्नुपर्ने	०

६०.६ प्रमाण पेश - मिति २०८२।३।३४ गतेको गापा चालु गो भौ नं ८७९ अन्तर्गत रेडियो युनिटी र रेडियो परशुरामलाई गरेको भुक्तानीमा निम्नानुसारको कैफियत देखिएकोले कागजात पेश गर्नुपर्दछ ।

रेडियो युनिटी - संलग्न सम्झौता अनुसार कुन कुन सुचना सन्देश कुन-कुन समयमा प्रसारण गरेको हो सोको अभिलेख संलग्न नगरीएको अतः प्रमाण पेश गर्नुपर्दछ ।

रेडियो परशुराम - सुचना तथा सन्देश प्रशारणका लागि कार्यालयले गरेको सम्झौता पत्र संलग्न नरेहेको साथै उक्त रेडियो परशुरामले पेश गरेका विल छायाप्रती रहेको विल भुक्तानी अनियमित ।अतःसक्कल विल पेश गरेको प्रमाण पेश गर्नुपर्दछ ।

प्रमाण पेश नगरेको	४९,२५०

६०.७ **प्रमाणित पुष्ट्याई कागजात नपुगेको तथा रित नपुगेको** - मिति २०८२।३।२१ गतेको गापा चालु गो.भौ.नं ८३८ अन्तर्गत रेडियो सुदुर आवाजलाई सुचना सन्देश बापत गरेको भुक्तानी रु.२५०००।०० गरेको छ । तर संलग्न कागजात परीक्षण गर्दा कार्यालयले उक्त रेडियोसंग गरेको सम्झौता कार्यादेश लगायतका कुनै कागजात संलग्न नगरेको देखियो । अतः प्रमाण पेश गर्नुपर्ने रू.

प्रमाण पेश नगरेको	२५,०००

६०.८ **धरौटी फिर्ता** - सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १२४ मा निर्माण कार्यको हकमा त्रुटी सच्याउने अवधि समाप्त भएपछि धरौटी रकमको ५० प्रतिशत रकम फिर्ता गर्न सकिने र धरौटीको बाँकी ५० प्रतिशत रकम सम्बन्धित आपुर्तिकर्ता, निर्माण व्यवसायी वा सेवा प्रदायकले सम्बन्धित आन्तरिक राजस्व कार्यालयमा कर विवरण पेश गरेको र मू.अ.कर समायोजन गरेको प्रमाण कागजात पेश गरे पछि भुक्तानी दिनुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले देहायका आपुर्तिकर्ता, निर्माण व्यवसायी वा सेवा प्रदायकलाई धरौटी फिर्ता गर्दा सम्बन्धित आन्तरिक राजस्व कार्यालयबाट मू.अ.कर समायोजन गरेको पत्र संलग्न नगरी धरौटी फिर्ता गरेको पाईयो । उक्त कर चुक्ता प्रमाणले यस कार्यालयबाट निर्माण व्यवसायीले लिएको सबै मू.अ.कर भुक्तानी आयमा समावेश गरे नगरेको थाहा नहुने हुँदा धरौटी फिर्ता गर्दा नियमावलीमा उल्लेख गरे वमोजिम आयकर तथा मू.अ.कर समायोजन गरेको वा बुझाएको बिवरण पेश गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले मिति २०८१।१२।१२ गतेको गो.भौ.नं. ८ अन्तर्गत श्री मणिलेक सहश्रलिङ्ग निर्माण सेवालाई धरौटी फिर्ता रु.१५२२८।०० गर्दा उक्त फर्मले मु.अ.कर समायोजन पत्र संलग्न नगरेको पाइयो । अतः मू.अ.कर समायोजन गरेको प्रमाण पेश गर्नुपर्दछ । रू.

प्रमाण पेश नगरेको	१५,२२८

६१ **अमानतबाट कार्य**

सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९८ मा सार्वजनिक निकायले बिशेष परिस्थिति सृजना भएमा १ लाख रुपैयामा नबढाई अमानतबाट काम गराउन सक्ने उल्लेख छ । कार्यालयले निम्न भौचरबाट अमानतबाट काम गराई गरेको पाईयो । नियमावलीको प्रावधान विपरित तोकिएको बजेट सिमा नघाई योजनाको काम अमानतबाट गराई भुक्तानी गरेको नियमसम्मत देखिएन ।कार्यालयले अमानतबाट कार्य गराउने प्रकृयामा नियन्त्रण हुनपर्दछ ।

सि.नं.	ब.उ.शि.नं.	गो.भौ./ मिति	योजनाको नाम	भुक्तानी पाउने कर्मचारीको नाम	भुक्तानी रकम रु.
१.	गाउँपालिका पुँजीगत	२९३।०८२।३।२५	सडक सरसफाई	कृषि प्राबिधिक श्री तेज बहादुर ठकुराठी	१८७५०
२.	गाउँपालिका पुँजीगत	२७६।०८२।३।२४	तालगडादेखि बिर्खमसम्मको सडक मर्मत	श्री लालसिंह भाट	२६२५०
३.	गाउँपालिका पुँजीगत	२५४।०८२।३।२२	रुखहरु काटने कार्य	श्री गणेशदत्त भट्ट	१०५००
४.	गाउँपालिका पुँजीगत	४७।०८१।१२।११	सडक मर्मत तथा सरसफाई	श्री गाउँपालिका सदस्य	५२२३७
५.	गाउँपालिका पुँजीगत	३८।०८१।१२।५	सडक सरसफाई गर्ने कार्य	श्री देवराज भट्ट	२९३८८
६.	गाउँपालिका पुँजीगत	३।०८१।७।१४	बिभिन्न सडक तथा नाली सरसफाई	श्री टेक बहादुर भण्डारी	३३१८५
७.	गाउँपालिका पुँजीगत	४।०८१।७।१४	सडक सरसफाई	श्री योगेन्द्र जोरा	२२५००
जम्मा रू.					**१९२८१०**

६२ उपभोक्ताको अंशकट्टी नभएको

सार्बजनिक खरिद नियमावली-२०६४ को नियम ९७ मा उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समुदायबाट काम गराउने कार्यबिधिको बारेमा उल्लेख छ । सोही नियमको उप-नियम ४ मा उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समुदायलाई निर्माण कार्य वा सेवाको काम दिदा उपनियम-३ को खण्ड (ख) बमोजिमको लागत अनुमानमा रहेको मूल्य अभिबृद्धि कर,ओभरहेड, कन्टिन्जेन्सी रकम र जनसहभागीताको अंश कट्टी गरेर मात्र भुक्तानी दिनुपर्ने ब्यबस्था रहेको छ । कार्यालयले निम्न योजनामा उपभोक्ता समितिले पेश गरेको एक्साभेटरको बिल भरपाईको रकम घटी भएको अवस्थामा समेत बढी कार्य मुल्याङ्कन गरी सो रकममा उपभोक्ता समितिको अंश कट्टी गरी भुक्तानी गरेको पाईयो । उक्त योजनाको सम्पूर्ण कार्य मेशिनबाट भएको अवस्थामा मेशिनबाट भएको बास्तबिक कार्यको मूल्याङ्कनबाट कार्यालयको उपभोक्ता समितिबाट कार्य गराउने नीति अनुसार कम्तिमा १० प्रतिशत उपभोक्ताको अंश कट्टी गरेर मात्र भुक्तानी दिनुपर्नेमा सम्पूर्ण रकम भुक्तानी भएको देखिन्छ । यसरी मुल्याङ्कन भएको रकमबाट उपभोक्ताको अंश बापतको रकम रु. १,४३,२८८।- असुल हुनुपर्दछ ।

रु

सि.नं.	गो.भौ./ मिति	योजना/ उपभोक्ता समितिको नाम	आईटमवाईज कार्य	कुल लागत अनुमान (मू.अ.कर सहित)	मुल्याङ्कन भएको रकम (मू.अ.कर सहित) रु.	एक्साभेटरको बिल रकम (मू.अ.कर सहित) रु.	भुक्तानी भएको रकम (मू.अ.कर सहित) रु.	उ.स.को अंशकट्टी गरी भुक्तानी हुनुपर्ने रु.	उपभोक्ताबाट असुल हुनुपर्ने रकम (१०%)
१.	१९५।०८२।३।३	बयलपाट सालवानी बलकाण्डे पोलेक सडक उ.स.	E/W Excavation in all type of soil & all type of rocks	१६६७६८१	१६५९५५८	१४३२८८४	१४३२८८४	१२८९५९६	१४३२८८
जम्मा रू									**१४३२८८**

असुल गर्नुपर्ने	१,४३,२८८

६३ उपभोक्ता समितिबाट कार्य

उपभोक्ता समितिबाट कार्यः सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम ९७ अनुसार उपभोक्ता समितिबाट काम गराउँदा सम्पन्न निर्माण कार्यको सञ्चालन उपभोक्ता समितिले गर्नु पर्ने, खर्चको सूचना सार्वजनिक गर्नु पर्ने, निर्माण कार्यमा डोजर, लोडर, एक्साभेटर, मेशीनहरू प्रयोग गर्न नहुने व्यवस्था छ । श्रममूलक प्रविधिमा आधारित रही श्रमको उपयोग र परिचालनलाई प्राथमिकता दिनु पर्ने, मेशीनरी उपकरणको प्रयोग गरेमा कारवाही गर्नुपर्ने, उपभोक्ता समिति मार्फत सञ्चालन भएका आयोजनाहरूको कार्यसम्पन्न भएपछि सम्वन्धित निकायले सोको रेखदेख मर्मत सम्भार गर्ने जिम्मेबारी समेत तोकी उपभोक्ता समितिलाई हस्तान्तरण गर्नुपर्ने आदि व्यवस्थाहरु रहेका छन् । त्यसैगरी स्थानिय सीप, श्रोत र साधन उपयोग हुने र स्थानिय स्तरमा कार्य सम्पन्न गर्न सक्ने मात्र आयोजनाको कार्यान्वियन उपभोक्ता समिति मार्फत गर्न सकिने, उपभोक्ता समितिले सम्झौता बमोजिम गर्नुपर्ने काम समिति आफैले गर्नु गराउनु पर्ने, अन्य कुनै निर्माण व्यवसायी वा अन्य व्यक्ति वा संस्था मार्फत गर्न गराउन नपाइने र उपभोक्ता समितिको लगत अनुसूची-१ मा तोकिएको ढाँचामा अद्यावधिक गराई राख्नुपर्ने उल्लेख छ । उपभोक्ता समितिबाट कार्यहरु गराउँदा कानुनको पूर्णरुपले अनुशरण र पालना गरेर मात्र गराउनु पर्नेमा गरेको पाईएन ।

६४ दर बिश्लेषण (उपभोक्ता)

सार्बजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १० अनुसार सार्बजनिक निकायले निर्माण सम्बन्धि कार्यको लागत अनुमान तयार गर्दा निर्माण सम्बन्धि नर्म्स भए त्यस्तो नर्म्स बमोजिम र त्यस्तो नर्म्स नभएको अवस्थामा आवश्यक नर्म्स तयार गरी नेपाल सरकार मन्त्रीपरिषदबाट स्वीकृत गराई स्वीकृत नर्म्स बमोजिम लागत अनुमान तयार गर्नुपर्दछ । सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १०(४) मा सार्वजनिक निकायले लागत अनुमान तयार गर्दा सिमेन्ट, फलामे डण्डी, इंटा, माटो, बालुवा, क्रकंट पाता, पोलिथिन पाईप, जि.आई.तार लगायतका निर्माण सामग्रीको दरभाऊ, मेसिन र उपकरणको भाडा वा कामदारको ज्याला निर्धारण गर्दा जिल्ला दररेट निर्धारण समितिले निर्धारण गरेको दररेटको आधारमा निर्धारण गर्नुपर्ने उल्लेख छ । NORMS FOR RATE ANALYSIS OF ROAD AND BRIDGE WORKS 2075 को S.N. ९.१ I(B) Roadway excavation in all types of soil by mechanical means as per drawing and technical specification, including all lift and lead as per drawing मा उल्लेख भए अनुसार ३६० घन मिटर सबै किसिमको नरम ढुङ्गामा मेशिन प्रयोग गरी खन्ने कार्यमा एक्साभेटर ६ घण्टा, दक्ष श्रमिक १ कार्य दिन अदक्ष श्रमिक ३ कार्य दिन लाग्ने उल्लेख छ । पालिका दररेट अनुसार एक्साभेटर ६ घण्टाको औषतमा प्रति घण्टा ईन्धन सहित रु. ३०००, दक्ष प्रतिदिन प्रति दिन रु. ११००, अदक्ष श्रमिक प्रति दिन ७५० का आधारमा गणना गर्दा प्रति घन मिटर ६७ (मू.अ.कर सहित) र सोही नर्म्सको S.N. ९.१ I (B) Roadway excavation in ordinary rock as per drawing and technical specification, including all lift and lead as per drawing मा उल्लेख भए अनुसार १२० घन मिटर सबै किसिमको नरम ढुङ्गामा मेशिन प्रयोग गरी खन्ने कार्यमा एक्साभेटर ६ घण्टा, दक्ष श्रमिक १ कार्य दिन अदक्ष श्रमिक ३ कार्य दिन लाग्ने उल्लेख छ । पालिका दररेट अनुसार एक्साभेटर ६ घण्टाको औषतमा प्रति घण्टा ईन्धन सहित रु. ३०००, दक्ष प्रतिदिन प्रति दिन रु. ११००, अदक्ष श्रमिक प्रति दिन ७५० का आधारमा गणना गर्दा प्रति घन मिटर २०१ (मू.अ.कर सहित) राख्नु पर्ने, Roadway excavation in hard rock by using rock breaker as per drawing and technical specification, including all lift and lead as per drawing मा उल्लेख भए अनुसार १६ घन मिटर सबै किसिमको कडा ढुङ्गामा मेशिन प्रयोग गरी खन्ने कार्यमा एक्साभेटर ६ घण्टा, दक्ष श्रमिक १ कार्य दिन अदक्ष श्रमिक १० कार्य दिन लाग्ने उल्लेख छ । पालिका दररेट अनुसार एक्साभेटर ६ घण्टाको औषतमा प्रतिघण्टा ईन्धन सहित रु. ३०००, दक्ष प्रतिदिन प्रति दिन रु. ११००, अदक्ष श्रमिक प्रति दिन ७५० का आधारमा गणना गर्दा प्रति घनमिटर रु.१८७८।६३ (मू.अ.कर सहित) राख्नु पर्नेमा फरक दर राखी भुक्तानी दिएको पाईएको हुँदा रु.६,६४,१२३।०० बढी भुक्तानी भएको पाईयो । पालिकाले निम्नानुसारको योजनाहरुमा स्वीकृत नर्म्स तथा दररेटमा उल्लेख भएकोभन्दा फरक Coefficient हरुको प्रयोग गरेको कारण बढी भुक्तानी भएको रकम रु. ६,६४,१२३।०० असुल हुनुपर्दछ । रू.

(विस्तृत विवरण बेरूजु दफा ६४ सँग सम्बन्धित अनुसूचीमा संलग्न छ ।)

असुल गर्नुपर्ने	६,६४,१२३

६५ अंश कट्टी नपुग

सार्बजनिक खरिद नियमावली-२०६४ को नियम, ९७ मा उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समुदायबाट काम गराउने कार्यबिधिको बारेमा उल्लेख छ । सोही नियमको उपनियम ४ मा उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समुदायलाई निर्माण कार्य वा सेवाको काम दिदा उपनियम ३ को खण्ड ख बमोजिमको लागत अनुमानमा रहेको मूल्य अभिबृद्धि कर, ओभरहेड, कन्टिन्जेन्सी रकम र जनसहभागीताको अंश कट्टी

गरेर मात्र भुक्तानी दिनुपर्ने ब्यबस्था रहेको छ । कार्यालयले निम्नानुसारको उपभोक्ता समितिबाट सार्बजनिक निर्माण कार्य गराई भुक्तानी दिदा पालिकाबाट तर्जुमा भएको उपभोक्ता समिति गठन तथा सञ्चालन कार्यबिधिमा भएको ब्यबस्था अनुसार कम्तिमा १० प्रतिशत कट्टी गरी भुक्तानी दिनुपर्नेमा तोकिएभन्दा कम कट्टी गरी भुक्तानी दिएको पाईयो । यसरी नियमावली तथा पालिकाबाट तर्जुमा भएको उपभोक्ता समिति गठन तथा सञ्चालन कार्यबिधिमा भएको ब्यबस्था अनुसार कट्टी हुनुपर्ने रकम रु.१२,९३८।०० असुल हुनुपर्दछ । रू.

सि.नं.	ब.उ.शि.नं.	गो.भौ/मिति	उपभोक्ता समितिको नाम	योजनाको नाम	खुद भएको कार्य मूल्याङ्कन	कट्टी हुनुपर्ने रकम	कट्टी भएको रकम रु.	नपुग रकम रु.
१.	पालिका पुँजीगत	११५। ०८२।२। १३	धनाघाट मटेला खानेपानी योजना उ.स.	धनाघाट मटेला खानेपानी योजना	१८३२६२	१८३२६	५३८८	१२९३८
							जम्मा	**१२९३८**
							असुल गर्नुपर्ने	१२,९३८

६६ **कार्यालयको काम उपभोक्ता समितिमार्फत गराएको**

सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को दफा ४४ मा सार्वजनिक निकायले मितव्ययी, गुणस्तरीय, रोजगारी श्रृजना गर्ने तथा दिगोपना हुने भएमा त्यस्ता आयोजना उपभोक्ता समितिमार्फत गराउन सकिने उल्लेख छ । साथै सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९७ मा उपभोक्ता समितिमार्फत गराएको कामको स्वामित्व लाभग्राही समुदायलाई नै हस्तान्तरण गर्नुपर्ने उल्लेख छ । पालिकाले आफै निर्माण गर्नुपर्ने आफ्नै भवन मर्मत सम्बन्धि कार्य उपभोक्ता समितिमार्फत गराई देहाय अनुसार रु.१,८७,१३१।०० खर्च गरेको छ । उपभोक्ता समितिमार्फत कार्य गराउदा लाभ प्राप्त गर्ने र दिगोपना आउने योजनाको कार्य गर्न दिनुपर्नेमा हस्तान्तरण नहुने र अनिवार्य रुपमा कार्यालयले नै गर्नुपर्ने कार्यहरु उपभोक्ता समितिमार्फत गराएको पाइयो । नियमावलीमा भएको व्यवस्थाको प्रतिकुल हुने गरी लाभग्राही समुदायमार्फत आफ्नै भवन निर्माण कार्य गराउनु नियमसम्मत देखिदैन । अतः उक्त खर्च अनियमित देखिएको रू.

सि.नं.	गो. भौ./ मिति	उपभोक्ता समितिको नाम	कामको बिवरण	खुद भएको काम	भुक्तानी रकम
१.	१४९।०८२।२। २७	स्वास्थ्य चौकी पुरानो छाना मर्मत उ.स.	स्वास्थ्य चौकी पुरानो छाना मर्मत	२१००४८	१८७१३१
				जम्मा	**१८७१३१**
				अनियमित भएको	१,८७,१३१

६७ **एक्साभेटरको ईन्धन खर्च**

सार्बजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १० अनुसार सार्बजनिक निकायले निर्माण सम्बन्धि कार्यको लागत अनुमान तयार गर्दा निर्माण सम्बन्धि नर्म्स भए त्यस्तो नर्म्स बमोजिम र त्यस्तो नर्म्स नभएको अवस्थामा आवश्यक नर्म्स तयार गरी नेपाल सरकार मन्त्रीपरिषदबाट स्वीकृत गराई स्वीकृत नर्म्स बमोजिम लागत अनुमान तयार गर्नुपर्दछ । सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १०(४) मा सार्वजनिक निकायले लागत अनुमान तयार गर्दा सिमेन्ट, फलामे डण्डी, इट्टा, माटो, बालुवा, कंक्रिट पाता, पोलिथिन पाईप, जि.आई.तार लगायतका निर्माण सामग्रीको दरभाऊ, मेशिन र उपकरणको भाडा वा कामदारको ज्याला निर्धारण गर्दा जिल्ला दररेट निर्धारण समितिले निर्धारण गरेको दररेटको आधारमा निर्धारण गर्नुपर्ने उल्लेख छ । पालिकाले निम्नानुसारको योजनाको कार्यमा पालिकाको एक्साभेटर प्रयोग गर्दा अपरेटर, हेल्पर, मोबिल, बिमा, मर्मत, ह्रासकट्टी जस्ता खर्च पालिकामा अलगै व्ययभार परेको अवस्थामा सडक बिभागको स्वीकृत ईन्धन प्रयोगको नर्म्स अनुसार प्रति घण्टा १४.४० लिटर ईन्धन खपतको मात्र भुक्तानी दिनुपर्नेमा सारभुत रुपमा बढी खपत गरेको पाईयो । ईन्धन खपतको लागत अनुमान तयार गरी बास्तबिक खपतको आधारमा कार्य परिमाणको भुक्तानी हुनुपर्ने अमानतबाट कार्य गराई बढी भुक्तानी भएको पाईयो । यसरी ईन्धनमा बढी भुक्तानी हुन गएको रकम रु. ९,८०,४९४।- असुल हुनुपर्दछ । रु.

(विस्तृत विवरण बेरूजु दफा ६७ सँग सम्बन्धित अनुसूचीमा संलग्न छ ।)

असुल गर्नुपर्ने	९,४९,००५

६८ **रोजगार सेवा केन्द्रतर्फ**

६८.१ **बेरोजगारको प्राथामिकिकरण** - स्थानीय तहमा सुचीकृत बेरोजगार व्यक्तिलाई न्यूनतम रोजगारी प्रत्याभुत गराउन एवम् सामुदायिक पूर्वाधारहरुको विकासमार्फत नागरिकको जीवनयापनमा सुधार ल्याउने उद्देश्यले स्थानीय तहभित्र प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम सञ्चालन रहेको छ । प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम संचालन निर्देशिका, २०७५ को दफा २१ बमोजिम पालिकाले बेरोजगारको तथ्याङ्क अद्यावधिक गरेर सूचीमा समावेश भएका १०५२ जनाहरुलाई प्राथामिकीकरण गरी प्राथामिकता क्रम अनुसार कामका लागि रोजगार कार्यक्रममा संलग्न गराई रोजगारी दिनुपर्ने व्यवस्था रहेकोमा कार्यालयले बेरोजगारको सूचिमा समावेशलाई प्राथामिकिकरण गरेपनि प्राथमिकताका आधारमा रोजगार प्रदान गरेको छैन । कामका लागि रोजगार कार्यक्रम कार्यान्वियनका लागि निर्देशिकामा उल्लेखित व्यवस्थाहरुको पालना नगरी धेरै संख्यामा योजना छनोट भएको पूर्वाधार एवम् अन्य विकास निर्माणका लागि अधिकांश योजना छनोट नभई अनुत्पादनमुलक कार्य गराउने गरी योजना छनोट भएका छन । साथै श्रमिकको संख्या पनि धेरै रहेकोले कार्यक्रमको उद्देश्य अनुरुप लक्ष्य हासिल गर्ने गरी कार्यान्वियन भएको पाइएन। अतः यसतर्फ पालिकाको ध्यान जानुपर्दछ ।

६८.२ **प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम** - प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम सञ्चालन निर्देशिका २०७५ को दफा २२ मा रोजगार प्राप्त व्यक्तिले काम गर्न इन्कार गरेमा मात्र रोजगार सेवा केन्द्रले बेरोजगार व्याक्तिको सूचीबाट हटाउन सक्ने व्यवस्था छ । साथै प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्न सशर्त अनुदान निकासा सम्बन्धी प्रेश विज्ञप्ति २०७६ फागुन २ को बुँदा (५) बमोजिम निर्णय गर्दा प्राथमिकताक्रममा परेका बहुसंख्यक सूचीकृत बेरोजगार व्यक्ति र प्राथमिकता क्रममा परेका आयोजना फरक-फरक वडामा पर्न गएमा त्यस्ता बहुसंख्यक सूचीकृत बेरोजगार व्यक्तिहरुलाई काममा खटाउने गरी कार्यपालिकाको निर्णयबाट त्यसभन्दा तल्लो प्राथमिकताक्रममा रहेका आयोजनाहरु समेत कार्यान्वयन गर्न सकिने व्यवस्था छ। पालिकाले प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम अन्तर्गत स्थानीय तहभित्रका ५ वडाको ११ योजना छनौट गरी वटै वडामा यसबर्ष ४० जनालाई रोजगारी उपलव्ध गराई प्रतिदिन रू.६६८।०० को दरले रू.२६,७२,०००।०० ज्याला खर्च गरेको विवरण पालिकाले उपलब्ध गराएको छ। पालिकाका नियमित योजना र प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम अन्तर्गतका योजना छनौट गर्दा योजना छनौटको आधार नखुलाएकोले दोहोरो परे नपरेको सम्बन्धमा स्पष्ट हुन सकिएन। उक्त खर्चवाट लक्षित वर्गमा अल्पकालीन रोजगारी सृजना भए तापनि कामको दीगोपना तथा दीर्घकालीन रोजगारी सिर्जना भएको देखिंदैन। तसर्थ कार्यक्रम सञ्चालन निर्देशिका बमोजिम व्यवस्थित तवरले योजनामा दोहोरोपना नहुने गरी योजना छनौट गरी कार्यान्वियन गर्नुपर्दछ।

वडा न.	बेरोजगार संख्या	रोजगार प्राप्त गरेको संख्या	रोजगार प्राप्त गरेको दिन	प्रति व्याक्ति रोजगार प्राप्त गरेको दिन	कुल खर्च	प्रति व्यक्ति औषत रोजगारी आय	रोजगार प्रतिशत
१	२६५	८	८००	१००	५३४४००	६६८००	३.०२
२	२१०	८	८००	१००	५३४४००	६६८००	३.८०
३	१७२	८	८००	१००	५३४४००	६६८००	४.६५
४	१७६	८	८००	१००	५३४४००	६६८००	४.५५
५	२२९	८	८००	१००	५३४४००	६६८००	३.५०
जम्मा	**१०५२**	**४०**	**४०००**	**५००**	**२६७२०००**		

६८.३ **विश्च बैंक (आईडिए स्रोत) रोजगारी सृजना कार्यक्रम** - युवा रोजगारीका लागि रुपान्तरण पहल आयोजना (संचालन तथा व्यवस्थापन) कार्यविधि, २०७९ अनुसार कम्तिमा १०० दिनका लागि रोजगारी प्रदान गर्नुपर्ने तथा परिच्छेद-५ को दफा ३२ मा १०० दिन मध्ये ५० दिन सिप विकास तालिम प्रदान गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । साथै प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम संचालन निर्देशिका, २०७५ अनुसार ज्याला प्रदान गर्नुपर्ने व्यवस्था गरेको छ । पालिकाले विश्व बैंकको (आइडिए) कार्यक्रम अन्तर्गत ५ वडाहरुमा ९ योजना छनौट गरी ४० जनालाई ५० दिन सिप विकास तालिम तथा ४० दिन रोजगार प्रदान गरी प्रति दिन रू.६६८।०० ज्याला दरले रू. २३,०१,२६०।०० खर्च गरेको छ। उक्त खर्चवाट लक्षित वर्गमा अल्पकालीन रोजगारी सृजना भए तापनि कामको दीगोपना तथा दीर्घकालीन रोजगारी सिर्जना भएको देखिंदैन । तसर्थ कार्यक्रम सञ्चालन निर्देशिका बमोजिम व्यवस्थित तवरले योजनामा दोहोरोपना नहुने गरी योजना छनौट गरी कार्यान्वियन गर्नुपर्दछ।

वडा नं	सूचिकृत बेरोजगार	रोजगार प्राप्त गरेको संख्या	तालिम प्राप्त गरेको दिन	रोजगार प्राप्त गरेको दिन	कुल खर्च	प्रति व्यक्ति औषत रोजगारी	रोजगारी प्रतिशत
१	२६५	९	४५०	३६०	५४१०८०	९०	३.४०
२	२१०	८	४००	३२०	४८०९६०	९०	३.८०
३	१७२	५	२५०	८५	२२३७८०	७८	२.९०
४	१७६	१०	५००	४००	६०१२००	९०	५.६८
५	२२९	८	४००	३२०	४५४२४०	९०	३.४५
जम्मा	**१०५२**	**४०**	**२०००**	**१४८५**	**२३०१२६०**		

६८.४ **तालिम अवधिमा ज्याला भुक्तानी -** (गो.भौ. नं.३३१।०८२।०३।२० र ३३२।०८२।०३।२० समेत) यस पालिकामा २०८१।०८२ मा सुचीकृत जम्मा बेरोजगार संख्या १०५२ जना रहेकोमा वडाबाट छनौट गरी ४० जनालाई इलेक्ट्रिसियन र प्लम्बिङ सम्बन्धी ५० दिने तालिम दिईएको र सो अवधिमा ज्यालाबापत प्रतिदिन रु.६६८।०० का दरले रु.१३,३६,०००।०० भुक्तानी दिएको छ। उक्त सीपमूलक तालिम अन्तर्गत ४० दिनको सैद्धान्तिक र १० दिनको कार्यस्थल व्यावहारिक तालिम सञ्चालन गरिएकोमा नेपाल सरकार अर्थ मन्त्रालयको कार्यसञ्चालन निर्देशिका, २०८१ को दफा १९ को सहभागितातर्फ २१ कार्य दिनभन्दा बढीको तालिम भए खाने बस्ने खर्चबापत मासिक रु.१२,०००।०० दिने व्यवस्था भएकाले ५० दिनको प्रति सहभागी १.६७ महिनाको रु.२००४०।०० हुनेमा दैनिक ज्याला रु.६६८।०० ले भुक्तानी गर्दा ३३४००।०० भुक्तानी भई प्रतिव्यक्ति रु.१३३६०।०० बढी व्ययभार परेको देखिन्छ । यसबाट ४० जनाको रु.५३४४००।०० बढी व्ययभार परेको देखिन्छ। तालिम अवधिमा सीपमुलक तालिमको नर्म्स प्रयोग नगरेको प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमको छुट्टै नर्म्ससमेत नरहेको तर युवा स्वरोजगारीका लागि रुपान्तरण पहल आयोजना (सञ्चालन तथा व्यवस्थापन) कार्यविधि, २०७९ को दफा ३२(२) बमोजिम दैनिक हाजिरीको आधारमा ज्याला भुक्तानी गर्ने गरी गरेको व्यवस्था मनासिव देखिएन। साथै सीप विकास सम्बन्धी तालिम दिए पश्चात श्रमिकहरू नै अर्को वर्ष पूर्णरुपमा सुचीकृत हुने निश्चित नहुने हुँदा यसरी ठूलो धनराशी खर्च गरी तालिम लिएका जनशक्तिको उपयोग सम्बन्धमा विचार नगरी लामो अवधिको तालिम सञ्चालन गरेको औचित्यपूर्ण समेत देखिएन। तालिम अवधिमा अर्थ मन्त्रालयको कार्यसञ्चालन निर्देशिका, २०८१ को सीपमूलक तालिमको तोकिएको नर्म्स भन्दा बढी हुने गरी ज्याला भुक्तानी गर्ने गरी थप दायित्व सिर्जना हुने युवा स्वरोजगारीका लागि रुपान्तरण पहल आयोजना (सञ्चालन तथा व्यवस्थापन) कार्यविधि, २०७९ तयार गरि खर्च गरेको रू.५३४४००।०० मितव्ययि देखिँदैन। अतः यस्तो खर्चमा नियन्त्रण गर्नुपर्दछ ।

६८.५ **प्रतिवेदन पेश नभएको -** प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम सञ्चालन निर्देशिका, २०७५ को दफा ३० मा तोकिएको सुपरिवेक्षणकर्ता कर्मचारीले रोजगार आयोजनाको सुपरिवेक्षण गरी अनुसूची-५ बमोजिमको प्रतिवेदन तयार गरी गाउँ कार्यपालिका वा नगर कार्यपालिकाको कार्यालयमा पेश गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । उक्त प्रतिवेदनमा रोजगार आयोजनाको प्राविधिक उपयुक्तता र गुणस्तर श्रमको आन्तरीक व्यवस्थापन कार्यस्थल सुरक्षा र प्राथमिक उपचारको व्यवस्था, रोजगार आयोजनाको लक्ष्यको तुलनामा सम्पादित कामको दर परीक्षण, आयोजनाले रोजगारी सिर्जना गरेको श्रमिकको संख्या, कार्य दिन र आयोजना कार्यान्वियनमा रहेका कमजोरी र सुधारका लागि पृष्ठपोषण समेत समावेश गर्नुपर्ने उल्लेख छ । यस पालिकाले २० योजनामा रु.४९७३२६० ।०० खर्च गरेकोमा तोकिए बमोजिमको प्रतिवेदन पेश गरेको देखिएन । कार्यान्वयन गरीएका २६ योजना मध्ये ९ वटा योजना अन्तर्गत पदमार्ग निर्माण, कुलो मर्मत, सडक सोलिङ्ग, चौतारा निर्माण, पर्खाल तथा घेरवार निर्माण कार्यसँग सम्बन्धित रहेको देखिन्छ । यसबाट प्रतिवेदन बेगर निर्माण संरचनाको आवश्यकता दिगोपना र प्रतिफल सुनिश्चित भए नभएको पृष्ठपोषण प्राप्त हुन सक्ने देखिएन । अतः निर्देशिकामा तोकिए बमोजिमको प्रतिवेदन पेश हुनुपर्दछ ।

६९ **शिक्षातर्फ**

६९.१ **शिक्षकको अभिलेख** - शिक्षा नियमावली, २०५९ को परिच्छेद-३ नियम १६ (झ) मा शिक्षा सेवा आयोगबाट नियुक्ति वा बढुवाको लागी सिफारिस भई आएका शिक्षकलाई नियुक्त गर्ने सामुदायिक तथा सरकारी विद्यालयमा कार्यरत शिक्षकको नोकरी तथा अन्य विवरण अभिलेख अद्याबधिक गरि राख्नुपर्ने व्यबस्था रहेको छ । पालिकाले शिक्षकको दरबन्दी अभिलेख काजमा आएका काजमा गएका सरुवा भई आएका तथा गएका सेवानिवृत भएका बिदामा रहेका नयाँ नियुक्त भएका राहत कोटा र दरवन्दीमा कार्यरत शिक्षक सम्बन्धी विवरण मृतक र अवकाशको विवरण आदिको बारेमा नियमावलीमा व्यवस्था भए बमोजिमको अभिलेख तयार गरेको देखिएन । विद्यालयस्तरमा सञ्चालन हुने कार्यक्रम कार्यान्वियन पुस्तिका २०८१।८२ अनुसार स्थानीय तहले हाल कार्यरत शिक्षकको तलब भत्ता सम्बन्धी यकीन विवरण जिल्ला शिक्षा समन्वय ईकाईबाट प्राप्त गरि सोही अनुसार खर्च लेख्नुपर्ने र विद्यालयबाट प्राप्त माग विवरण अनुसार श्रोत केन्द्रहरुले चौमासिक तलव विवरण तयार गरी निकासा विवरण तयार गर्नुपर्ने र सोही अनुसार निकासा दिनुपर्ने व्यवस्था छ । कार्यालयले नियमावलीको व्यवस्था अनुसारका उक्त अभिलेखहरु पेश नभएकोले पालिकाबाट विद्यालयहरुलाई निकासा भएको शिक्षकहरुको तलव पाठ्यपुस्तक छात्रवृत्ति लगायत अन्य निकासाको यथार्थता विश्लेषण गर्न सकिएन। अतः यसतर्फ पालिकाको ध्यान जानुपर्दछ ।

६९.२ **अनुगमन नियमन व्यवस्था** - स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ११ अनुसार माध्यामिक तहसम्मका विद्यालय संचालन तथा व्यवस्थापनको लागि आवश्यक नीति निर्माण अनुगमन मुल्यांकन तथा नियमन सम्बन्धी कार्य सम्बन्धित पालिकाले गर्ने व्यवस्था भएकोमा पालिकाले विद्यालय अनुगमन मापदण्ड तयार गरेको छैन । जसबाट विद्यालय अनुगमन कार्यका साथै शिक्षण सिकाई कार्य प्रभावकारी रुपमा सञ्चालन हुन नसक्ने देखिएकोले मापदण्ड तयार गरी विद्यालय अनुगमन कार्यलाई प्रभावकारी रुपमा सञ्चालन गर्नेतर्फ ध्यान दिनुपर्दछ।

६९.३ **शैक्षिक गुणस्तर** - सामुदायिक विद्यालयको शैक्षिक गुणस्तर सुधारको नीति तथा कार्यक्रम २०७५ अनुसार सामुदायिक विद्यालयको शैक्षिक गुणस्तर सुधार नीति तथा कार्यक्रम कार्यान्वियन गर्दा स्थानीय सरकारको अग्रणी भुमिका हुने व्यवस्था अनुरुप सामुदायिक विद्यालयको शैक्षिक गुणस्तर सुधारमार्फत नागरिकको छनौटको विद्यालयको रुपमा विकास गरी समाजमा सामुदायिक विद्यालयको ख्याति स्थापित गर्न स्थानीय तहले बालविकास केन्द्रहरुको पुनर्वितरण तथा सञ्चालनमा सुधार पाठ्यक्रम तथा पाठ्यसामग्रीमा समसामयिक सुधार प्रधानाध्यापकहरुको व्यवस्थापकीय एवम् नेतृत्व क्षमता बढाउने शिक्षक छनौट प्रक्रियामा सुधार शिक्षक तालिम तथा पेसागत विकासलाई सुदृढीकरण शिक्षक प्रसंशा तथा प्रोत्साहनको व्यवस्था गरी उत्प्रेणा अभिवृद्धि शिक्षकको वृत्ति विकास प्रणालीमा परिवर्तन विद्यार्थी मूल्याङ्कन प्रणालीमा सुधार विद्यालय र नागरिकबीच सुमधुर सम्बन्ध सहयोग र सहकार्य तथा प्राविधिक तथा व्यवसायिक शिक्षामा सुधार जस्ता कुराहरुलाई समेटि शैक्षिक गुणस्तर मापन मापदण्ड तयार गरी लागु गर्नुपर्नेमा सो सम्बन्धि कुनै पनि कार्य गरेको देखिएन। अतः यसमा सुधारका लागि पालिकाको ध्यान जानुपर्दछ।

६९.४ **विद्यालयगत निकासा खाता** - विद्यालय कार्यक्रम सञ्चालन सम्बन्धी व्यवस्था अनुसार पालिकाले प्रत्येक विद्यालयको स्थायी र अस्थायी दरबन्दी र राहतकोटामा कार्यरत शिक्षकहरुको नाम नियुक्ति मिति तलब ग्रेड र विद्यालयलाई निकासा जाने सबै रकमहरु देखिने गरी विद्यालयगत निकासा खाता अद्याबधिक गरी राख्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले विद्यालयगत निकासा खाता तयार गरेको देखिएन । यसबाट निकासाका रुपमा जाने तलव भत्ता र बिभिन्न अनुदान रकमहरुको विद्यालयगत स्थिति स्पष्ट हुने गरी भिडान गर्न सकिएन। अतः विद्यालयलाई जाने सबै रकमहरु देखिने गरी (आवश्यकता अनुसार सफ्टवेयरमा समेत) प्रविष्टि गरी विद्यालयगत रकम निकासाको एकिकृत अभिलेख तयार गर्नुपर्दछ।

६९.५ (१०७-2081-12-12):

प्रति विद्यार्थी लागतका आधारमा अनुदान - कार्यक्रम कार्यान्वियन पुस्तिका २०८१।८२ को क्रियाकलाप नम्बर २.७.१३.५० मा प्रति विद्यार्थी लागतका आधारमा सिकाई सामग्री तथा डिजिटल सामग्री व्यवस्थाका लागि विद्यालयलाई अनुदान कार्यक्रम अर्न्तगत विद्यालयलाई अनुदान निकासा पश्चात अनुदानको प्रगति प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । यसवर्ष ३२ वटा विद्यालयमा ३७९२

विद्यार्थी रहेकोमा प्रति विद्यार्थी लागतका आधारमा अनुदान रू.१४,५४,९५०।०० निकासा भएको छ। सोको उपयोगको प्रगति प्रतिवेदन पेश भएको पाईएन। अत: कार्यक्रम कार्यान्वयन पुस्तिकाको पालना हुनुपर्दछ।

६९.६ **सामुदायिक सिकाई केन्द्रलाई अनुदान -** (गो.भौ.नं.४०।०८१।११।२० समेत) कार्यक्रम कार्यन्वयन पुस्तिका २०८१।८२ क्रियाकलाप नं २.७.१३.११ मा सामुदायिक सिकाई केन्द्रको संचालन अनुदान निकासाको लागि वार्षिक साधारण सभा भएको बजेट र कार्यक्रम पास गरेको लेखापरिक्षण प्रतिवेदन पेश गरेको लगायतका ५ वटा मापदण्ड पुरा भएको अवस्थामा स्थानीय तहले स्थलगत निरीक्षण पश्चात एकमुष्ट रू.३ लाख अनुदान निकासा गर्ने उल्लेख छ। पालिकाले देहायका सिकाई केन्द्रलाई पालिकाबाट प्रति सिकाई केन्द्रका संचालिकालाई तलवभत्तावापत मासिक रू.१००००।०० का दरले रू.३,२०,०००।०० मात्र खर्च गरेको छ । पालिकाले उपलब्ध गराएको विवरण अनुसार सञ्चालिकाहरु देहायका विद्यालयहरुमा कार्यरत रहेको पाइयो । कार्यक्रम कार्यान्वयन पुस्तिकाको प्रावधान विपरित संचालिकालाई वडा कार्यालय तथा विद्यालयमा हाजिर गराइएको नियमसम्मत देखिएन । रू.

क्र.सं.	**सिकाई केन्द्रको नाम**	**नाम**	**तलब भत्ता रू.**	**विद्यालयको नाम**
१	भागेश्वर सामुदायिक सिकाई केन्द्र-३	श्री इश्वरी कुमारी चन्द (शाही)	१३००००	श्री गंगेश्वर प्रा वि देहिमाण्डौं
२	बगरकोट सामुदायिक सिकाई केन्द्र-४	श्री राजु कार्की	१३००००	श्री सरस्वती नमूना प्रा वि बगरकोट
३	रुपाल सामुदायिक सिकाईकेन्द्र-२	श्री ज्ञानु बोहरा	६०००००	श्री अशिग्राम मा वि, रुपाल
जम्मा रू.			**३२००००**	

अनियमित भएको	३,२०,०००

६९.७ (१०७-2081-12-12):

विद्यालयमा इन्टरनेटवापतको शुल्क - कार्यक्रम कार्यान्वयन पुस्तिका, २०८१।८२ को क्रियाकलाप नं. २.७.१३.१० मा विद्यालय सञ्चालन तथा व्यवस्थापन अनुदानअन्तर्गत विद्यालयहरुमा इन्टरनेटको शुल्कवापत आधारभुत (१-५) लाई रू.१२०००।०० आधारभूत तह सञ्चालित विद्यालयहरुलाई रु.१५०००।०० र माध्यमिक तह सञ्चालित विद्यालयहरुलाई रु.२००००।०० अनुदान दिने व्यवस्था छ । पालिकाअन्तर्गत सञ्चालित ३२ वटा सामुदायिक विद्यालयहरुलाई इन्टरनेट शुल्कका लागि रु.४७२०००।०० अनुदान रकम निकासा दिएको देखियो । उपलब्ध अनुदानबाट विद्यालयहरुले इन्टरनेट जडान गरेको तथा सोको शुल्क तिरेको विल भरपाई पालिकामा पेश गरेको पाइएन। पालिकाले विद्यालयले जडान गरेको तथा नेट सञ्चालन आए नआएको सम्बन्धमा अनुगमन गर्नुपर्दछ ।

६९.८ (१०७-2081-12-12):

प्राविधिकधारतर्फ अनुदान - कार्यक्रम कार्यान्वयन पुस्तिका, २०८१।८२ को क्रियाकलाप नम्बर २.७.१३.५० को २.६ मा प्राविधिक धार कक्षा ९-१२ संचालिक विद्यालयलाई प्रति विद्यार्थी लागतका आधारमा सिकाई सामग्री तथा डिजिटल सामाग्रीका लागि अनुदान वितरण गरी सो अनुसार ओ.जे.टी. मा समावेस भएका विद्यार्थीको प्रगती प्रतिवेदन पेस गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। विद्यालयलाई प्रति विद्यार्थी रू.१५०००।०० का दरले ५३ जनालाई रू.७९५०००।०० अनुदान निकासा गरेको छ। पुस्तिकाको मापदण्ड अनुसार ओ.जे.टी.मा समावेस भएका विद्यार्थीहरुको विवरण विद्यालयले पालिकामा पेस गर्नुपर्ने तथा नियमित अनुगमन गर्नुपर्दछ ।

६९.९ **शिक्षक विद्यार्थी अनुपात**- शिक्षा नियमावली, २०५९ को नियम ७७ को उपनियम (१) मा सामुदायिक विद्यालयको प्रत्येक कक्षामा सामान्यतया उपत्यका तथा तराई पहाडी र हिमाली क्षेत्रमा क्रमश: ५० ४५ र ४० विद्यार्थी हुनुपर्ने व्यवस्था छ। सोही नियमावलीको नियम १२क मा अधिकांश कक्षामा नियम ७७ बमोजिमको विद्यार्थी संख्या नभएकोमा विद्यालय गाभ्न सक्ने व्यवस्था छ। साथै स्थानीय तहमा रहेका सामुदायिक विद्यालयहरुमा दरबन्दी अनुसार शिक्षकको पदपूर्ति भई नियमित पठनपाठनको व्यवस्था हुनुपर्दछ। विद्यालय समायोजन कार्यान्वयन निर्देशिका २०७० ले न्यून विद्यार्थी भएका विद्यालयलाई जिल्ला शिक्षा समन्वय अधिकारीको सिफारिसमा जिल्ला

शिक्षा समितिले बन्द गरी अर्को पायक पर्ने विद्यालयमा नियमानुसार समायोजन गर्न सक्ने उल्लेख छ। निर्देशिकाको बुदाँ नं. १४.१ मा विद्यालय समायोजन सम्बन्धी कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि विद्यालयको तथ्याङ्क संकलन गरी सम्भाव्यता अध्ययन गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। पालिकास्थित ३२ वटा सामुदायिक विद्यालयमा १५२ जना शिक्षक तथा २९२१ जना विद्यार्थी रहेका छन। पालिकाले न्यून विद्यार्थी भएका विद्यालय अन्य विद्यालयमा गाभ्ने वा अन्य प्रकृया संचालन गरी शिक्षक विद्यार्थीको अनुपात मिलाउनुपर्दछ।

यस पालिकामा रहेका विद्यालयमध्ये शिक्षक विद्यार्थी अनुपात १:४ देखि १:६० सम्म रहेको प्राप्त विवरणबाट देखिन्छ। सो अनुसार कतिपय विद्यालयमा न्यून विद्यार्थी संख्या रहेका कारण प्रति विद्यार्थी लागत बढ्न गरेको अवस्था देखिन्छ। अत: न्यून विद्यार्थी संख्या भएको विद्यालय समायोजन एवं शिक्षक दरबन्दी मिलान गरी पठनपाठन व्यवस्थित गर्न सम्बन्धित निकायले ध्यान दिनुपर्दछ।

(विस्तृत विवरण बेरूजु दफा ६९.९ सँग सम्बन्धित अनुसूचीमा संलग्न छ ।)

६९.१० **शिक्षक दरवन्दी र पदपूर्ति** - स्थानीय तह अन्तर्गत रहेका सामुदायिक विद्यालयहरुमा दरबन्दी अनुसार शिक्षकको पदपूर्ति भई नियमित पठनपाठनको व्यवस्था हुनुपर्दछ। पालिका अन्तर्गत विभिन्न तहका ३२ वटा सामुदायिक विद्यालयमा १५२ शिक्षक दरवन्दी रहेकोमा १०७ स्थायी शिक्षकको पदपूर्ति रहेको छ। शिक्षक विद्यार्थिको अनुपात हेरी नगर करार तथा करार शिक्षको पदपुर्ति गर्नुपर्दछ।

तह	दरबन्दी संख्या	पदपूर्ति				रिक्त	विद्यार्थी संख्या शैक्षिक सत्र २०८१	शिक्षक विद्यार्थी अनुपात
		स्थायी	राहत	करार	जम्मा			
प्राथमिक	९५	७३	९	१३	९५	०	१२६०	१:१३
निम्न माध्यमिक	३०	२२	७	१	३०	०	८६९	१:२९
माध्यमिक	२१	१२	८	१	२१	०	३१३	१:१५
उ मा वि	६			६	६	०	८९	१:१५
जम्मा	**१५२**	**१०७**	**२४**	**२१**	**१५२**	**०**	**२५३१**	

६९.११ **न्यून विद्यार्थी भएका विद्यालय**- शिक्षा नियमावली, २०५९ को नियम ७७ को उपनियम (१) अनुसार सामुदायिक विद्यालयको प्रत्येक कक्षामा सामान्यतया उपत्यका र तराई पहाडी र हिमाली क्षेत्रमा क्रमशः ५० ४५ र ४० विद्यार्थी हुनुपर्ने व्यवस्था छ । सोही नियमावलीको नियम १२ (क) मा अधिकांश कक्षामा नियम ७७ बमोजिमको विद्यार्थी संख्या नभएको अवस्थामा विद्यालयलाई गाभ्न सकिने व्यवस्था गरिएको छ। पालिकाका देहायका विद्यालयमा अति न्यून विद्यार्थी संख्या रहेको तथा प्रति विद्यार्थी लागत पनि बढी रहेको पाइयो । अतः न्यून विद्यार्थी संख्या भएको विद्यालय समायोजन एवं शिक्षक दरबन्दी मिलान गरी पठनपाठन व्यवस्थित गर्न सम्बन्धित निकायले ध्यान दिनुपर्दछ।

क्र.सं.	विद्यालयको नाम	स्थायी	राहत	करार	जम्मा शिक्षक	विद्यार्थी संख्या	शिक्षक विद्यार्थी अनुपात	प्रति विद्यार्थी लागत
१	नारायणी प्रा.वि. चुडी	२	०	०	२	२६	१:१३	५८९२६
२	युवा बर्ष प्रा.वि. बलकाडे	१	०	२	३	११	१:०४	१६६६९१
३	रुद्रावती प्रा.वि. विस्तडी	२	०	१	३	३५	१:१२	५९३०४
४	कैलपाल प्रा.वि. विपलम	३	०	०	३	३७	१:१२	६७६८९
५	भागेश्वर आ.वि. सतिगाउँ	४	१	०	५	३२	१:०६	११४११८
६	मंगलेश्वर प्रा.वि. मड	४	०	०	४	४५	१:११	५४७८९
७	भागेश्वर प्रा.वि. गंगापुर	२	०	०	२	१७	१:०९	६८५४
८	भुवनेश्वरी प्रा.वि. श्रीकोट दुन्ग्री	२	१	०	३	२८	१:०९	१६१०

६९.१२ **दिवा खाजा** - (२९६।०८२।०३।१७ समेत) आर्थिक वर्ष २०८१।८२ को लागि शिक्षा विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालयबाट स्वीकृत कार्यक्रम पुस्तिका २०८१।८२ को अनुसूची ४(ख) मा ४ देखि १२ बर्ष उमेरका बालबालिकाका लागि दैनिक आवश्यक पर्ने वृहत र सुक्ष्म पोषक तत्वको मात्रा तोकिएको छ। त्यसैगरि उक्त अनुसूचीले दिवा खाजा व्यवस्थापन सम्बन्धमा दिवा खाजाका लागि स्थानीय स्तरमा उत्पादन हुने खाद्यान्न प्रयोग गरी विद्यालयमा दिवा खाजा तयार गरी विद्यार्थीलाई उपलब्ध गराउने विद्यालय व्यवस्थापन समितिले अभिभावक आमा समूह मार्फत खाजा व्यवस्थापनको प्रत्यक्ष रेखदेख तथा अनुगमनको व्यवस्था मिलाउन सक्ने र दिवा खाजाका लागि विद्यार्थीलाई नगद उपलब्ध नगराउने उल्लेख छ। पालिकामा विश्व खाद्य कार्यक्रम मार्फत स्थानीय स्तरमा उत्पादन हुने खाद्यान्न उपलब्ध गराउने तथा सो को ढुवानी पालिकाले बेहोर्ने गरेको पाइयो। पालिकाले शसर्त अनुदानबाट कुल ३२ विद्यालयका लागि दिवा खाजा वापत रू.३७२८१००।०० विद्यालयको खातामा निकासा गरेको पाइयो। निकासा गरेको रकमको सदुपयोग भए नभएको र विद्यार्थीहरुले तोकिए बमोजिमका पौष्टिकयुक्त खानेकुरा पाए नपाएको सम्बन्धमा पालिका र अन्य कुनै सम्बन्धित निकायबाट अनुगमन गरी यससँग सम्बन्धित निकायले सहि सदुपयोगको सुनिश्चितता गर्नुपर्दछ।

६९.१३ **प्रति विद्यार्थी लागत** - विद्यालय समायोजन कार्यान्वयन निर्देशिका, २०७० ले न्यून विद्यार्थी भएका विद्यालयलाई जिल्ला शिक्षा समन्वय अधिकारीको सिफारिसमा जिल्ला शिक्षा समितिले बन्द गरी अर्को पायक पर्ने विद्यालयमा नियमानुसार समायोजन गर्न सक्ने उल्लेख छ। निर्देशिकाको बुँदा नं १४.१ मा विद्यालय समायोजन सम्बन्धी कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि विद्यालयको तथ्याङ्क संकलन गरी सम्भाव्य अध्ययन गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। पालिका अन्तर्गत रहेका ३२ सामुदायिक विद्यालयबाट प्राप्त विवरण अनुसार विद्यालयलाई भएको कूल निकासाको आधारमा प्रति विद्यार्थी लागतको विवरण निम्नानुसार छन। पालिकाबाट प्राप्त विवरण अनुसार पालिका अन्तर्गतका निम्नानुसार ३२ सामुदायिक विद्यालयलाई यो वर्ष चालु खर्चको लागि भएको निकासाको आधारमा प्रति विद्यार्थी लागत निम्नानुसार देखियो। प्राप्त विवरण अनुसार श्री युवाबर्ष प्रा.वि. बलकाडे मा प्रति विद्यार्थी लागत सबै भन्दा धेरै रू.१६६६९१।०० र श्री नमुना प्रा.वि. बगरकोट मा सबै भन्दा कम रू.२४२२०।०० खर्च देखिएको छ । प्रति विद्यार्थी लागतमा अस्वभाविक भिन्नता देखिनु मनासिव देखिदैन। अतः अस्वभाविक प्रति विद्यार्थी लागत भएको विद्यालयलाई अन्य विद्यालयहरुमा समायोजन गर्न आवश्यक अध्ययन गर्नुपर्दछ।

(विस्तृत विवरण बेरूजु दफा ६९.१३ सँग सम्बन्धित अनुसूचीमा संलग्न छ ।)

६९.१४ **छात्रवृत्ति सहायता** - नेपालको संविधान, 2072 को अनुसूची - ८ अनुसार आधारभूत र माध्यमिक शिक्षा स्थानीय तहको अधिकारको सूची अन्तर्गत रहेको देखिन्छ। अनिवार्य तथा निःशुल्क शिक्षा सम्बन्धी ऐन, २०७५ को दफा २७ मा निजी लगानीका विद्यालयले प्रारम्भिक बालविकास तथा शिक्षा देखि बाह्र कक्षा सम्मका कूल विद्यार्थी संख्या अनुसार पांचसय जनासम्म पांचसय देखि आठसय जनासम्म र आठसय भन्दा बढी विद्यार्थी संख्या भएका विद्यालयले क्रमशः कम्तीमा दश बाह्र र पन्ध्र प्रतिशत विद्यार्थीलाई निःशुल्क शिक्षा प्रदान गर्न स्थान आरक्षण गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। शिक्षा नियमावली २०५९ को नियम १५१ मा संस्थागत विद्यालयले गरीव अपाङ्ग

महिला दलित र जनजाति विद्यार्थीलाई छात्रवृत्ति उपलब्ध गराउनुपर्ने व्यवस्था छ। यसर्थ पालिकाले आफ्नो क्षेत्रका विद्यालयको अनुगमन गरी यस्ता छात्रवृत्ति कार्यक्रमको कार्यान्वयनको पारदर्शिता र जवाफदेहिता प्रवर्धनको लागी यसरी छात्रवृत्ति पाउने विद्यार्थीको नाम ठेगाना र रकम पालिकाको र सम्वन्धित विद्यालयको वेभसाइटबाट सार्वजनिकरण गर्नु गराउनुपर्दछ।

६९.१५(१०७-2081-12-12):

छात्रवृत्ति - शिक्षा तथा मानव श्रोत विकास केन्द्रले आर्थिक वर्ष २०८१।८२ को लागि जारी गरेको कार्यक्रम कार्यान्वयन पुस्तिकाको क्रियाकलाप नं. २.७.११.१ मा सार्वजनिक विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरुकोलागि विभिन्न आधारमा छात्रवृत्तिको दर निर्धारण गरेको छ। त्यसैगरी IEMIS मा प्रविष्ट तथ्याङ्कलाई सम्बन्धित विद्यालयबाट कक्षागत विद्यार्थीहरुको यथार्थ तथ्याङ्क सँग सत्यापन गराई शिक्षा अधिकृतबाट प्रमाणित गरी सोका आधारमा विद्यालयहरुलाई रकम निकासा गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। पालिकाले यो वर्ष निम्नानुसार ३२ विद्यालयका ६०२ छात्रा २४६ जना दलित विद्यार्थी समेत गरी ८४८ जनालाई छात्रवृत्ति वापतको रू.७३९२००।०० निकासा गरेको छ । छात्रवृत्ति रकमको यथार्थ उपयोग सम्बन्धमा पालिकाबाट आवश्यक अनुगमन हुनुपर्दछ ।

६९.१६(३६०-2082-03-23):

विपन्न लक्षित छात्रवृत्ति - शिक्षा तथा मानव श्रोत विकास केन्द्रले आर्थिक वर्ष २०८१।८२ को लागि जारी गरेको कार्यक्रम कार्यान्वयन पुस्तिकाको क्रियाकलाप नं.२.३.१६ मा सार्वजनिक विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरुकोलागि विभिन्न आधारमा छात्रवृत्तिको दर निर्धारण गरेको छ। त्यसैगरी IEMIS मा प्रविष्ट तथ्याङ्कलाई सम्बन्धित विद्यालयबाट कक्षागत विद्यार्थीहरुको यथार्थ तथ्याङ्क सँग सत्यापन गराई शिक्षा अधिकृतबाट प्रमाणित गरी सोका आधारमा विद्यार्थिहरुलाई रकम निकासा गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। पालिकाले यो वर्ष निम्नानुसार ३२ विद्यालयका ८१ विद्यार्थिहरुलाई छात्रवृत्ति वापतको रू.६००० का दरले रू.४८६०००।०० निकासा गरेको छ। छात्रवृत्ति रकमको यथार्थ उपयोग सम्बन्धमा पालिकाबाट आवश्यक अनुगमन हुनुपर्दछ।

६९.१७(१०७।०८१।१२।१२)-2081-12-12):

विद्यालय सुधार योजना निर्माणः कार्यक्रम कार्यान्वयन पुस्तिका २०८१।८२ को क्रियाकलाप नं २.७.१३.१० मा विद्यालय सुधार योजना निर्माण तथा अद्यावधिक, अभिभावक शिक्षा एवम् अतिरिक्त क्रियाकलाप सञ्चालनका लागि आधारभूत तहका विद्यालयलाई प्रति विद्यालय रु.१५,०००।०० र माध्यमिक विद्यालयहरुलाई रु.२०,०००।०० का दरले एकमुष्ठ अनुदान दिने उल्लेख छ । यस्तो अनुदान विद्यालय सुधार योजना निर्माण गरेका तथा अद्यावधिक गरेका विद्यालयहरुलाई मात्र उपलब्ध गराउन सकिने व्यवस्था छ । पालिकाले पालिकाभित्रका १३ वटा विद्यालयहरुलाई विद्यालयलाई सुधार योजना निर्माणको लागि रु.२०००००।०० निकासा दिएकोमध्ये देहायका १ वटा विद्यालयहरुबाट लेखापरीक्षणको समय अवधिसम्म विद्यालय सुधार योजना निर्माण गरी पालिकामा पेश गरेको देखिएन । पुस्तिकामा उल्लेखित व्यवस्था बमोजिम विद्यालय सुधार योजना निर्माण तथा अद्यावधिक गरी विद्यालयले योजना अनुरुपको शैक्षिक सुधार कार्यक्रम गरे नगरेको सम्बन्धमा पालिकाबाट लेखाजोखा हुनुपर्ने साथै १ विद्यालयले योजना निर्माण गरेको प्रमाण पेश गर्नुपर्ने अन्यथा रू.१५०००।०० असुल गरी राजस्व दाखिला हुनुपर्दछ। रू.

क्र.सं.	विद्यालयको नाम	जम्मा रकम
१	खिटकेश्वर प्रा.वि. दुनालेक	१५०००
जम्मा		**१५०००**

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्यौंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-४** को निर्णयले रू **१५,०००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्यौंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-४** को निर्णयले रू **१५,०००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्यौंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-४** को निर्णयले रू **१५,०००**

सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-४** को निर्णयले रू **१५,०००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-४** को निर्णयले रू **१५,०००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-४** को निर्णयले रू **१५,०००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-४** को निर्णयले रू **१५,०००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-४** को निर्णयले रू **१५,०००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-४** को निर्णयले रू **१५,०००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-४** को निर्णयले रू **२०,०००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-४** को निर्णयले रू **१५,०००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-४** को निर्णयले रू **१५,०००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

प्रमाण पेश नगरेको	१५,०००

६९.१८(२३४-2082-03-11):

REAL प्लान - कार्यान्वयन पुस्तिका २०८१।८१ मा को २.३.१४ को क्रियाकलाप नं. २.७.१३.३०४ मा विपद समयमा सिकाई REAL प्लान वापत अनुदान प्राप्त विद्यालयले निर्धारित मापदण्ड र प्रक्रिया अनुरुप खर्च गर्नुपर्ने उल्लेख छ। पालिकाले ३२ विद्यालयलाई विपद समयमा सिकाई तथा अतिरिक्त कक्षा संचालन गरे वापत रू.७१२६१३।०० भुक्तानी गरेको छ। पुस्तिकाको मापदण्ड अनुसार खर्चको अनुगमन गर्नुपर्दछ ।

६९.१९(२१३-2082-03-07):

सेनिटरी प्याड खरिद - कार्यक्रम कार्यान्वयन पुस्तिकाको २.८.१० क्रियाकलाप नं. २.७.१३.२३ मा स्थानीय तहले सामुदायिक विद्यालयको कक्षा ६-१२ सम्म अध्ययनरत सबै छात्राहरूका लागि निःशुल्क सेनिटरी प्याड व्यवस्थाका लागि सेनिटरी प्याड (वितरण तथा व्यवस्थापन) कार्यविधि २०७६ वमोजिम गर्नुपर्ने र कार्यविधिमा विद्यालयले आफ्ना छात्राहरुको संख्याका आधारमा आवश्यक पर्ने सेनिटरी प्याड स्थानीय तहमा माग गर्ने पालिकाले शैक्षिक व्यवस्थापन प्रणालीको तथ्याकंसँग भिडाई विद्यालयलाई आवश्यक संख्यामा उपलब्ध गराउने विद्यालयले प्राप्त सेनिटरी प्याडको अभिलेख जिन्सी खातामा राख्ने र विद्यालयले छात्राहरूको नाम नामेसी स्पष्ट खुल्ने गरी अभिलेख अद्यावधिक गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । त्यसैगरी स्थानीय तहले विद्यालयबाट हुने सेनिटरी प्याडको वितरण र प्रयोगको अवस्थाको अनुगमन गर्ने तथा विद्यालयले सो कार्यमा भएका कार्यहरुको प्रतिवेदन तयार गरी स्थानीय तहमा पठाउने व्यवस्था छ । पालिकाले बोलपत्र माध्यमबाट एआर सर्जिकल हाउसबाट १४८०० प्याकेट सेनिटरी (Regular plus २४० mm) प्याड प्रति प्याकेट रू.४२।४८ का दरले रू.७१०३९५।९७ (मु.अ.कर समेत) को खरिद गरेको छ । खरिद गरिएका सेनिटरी सबै चितरण गरेको पाइयो।

पालिका तथा विद्यालयबाट हुने सेनिटरी प्याडको वितरण र प्रयोगको अवस्थाको अनुगमन गरेको नपाइएकोले नियमानुसार अनुगमन गरी सही सदुपयोग भए नभएको यकिन हुनुपर्दछ।

६९.२० **पाठ्यपुस्तक - (**२२६।०८२।०३।१० समेत) कार्यक्रम कार्यान्वयन पुस्तिका २०८१।८२ को क्रियाकलाप नं. २.४.६.१. मा सार्वजनिक विद्यालयमा कक्षा १ देखि १२ सम्म अध्ययनरत विद्यार्थीका लागि निःशुल्क पाठ्यपुस्तक अनुदान दिने व्यवस्था छ । यसरी अनुदान उपलब्ध गराउँदा IEMIS मा प्रविष्ट तथ्याङ्कलाई स्थानीय तह अन्तर्गत सञ्चालित सामुदायिक विद्यालयमा कक्षा १-१२ सम्मका विद्यार्थीको यथार्थ तथ्याङ्कसँग सत्यापन गराई सत्यापित विवरण शिक्षा अधिकृतबाट प्रमाणित गरी सोका आधारमा आवश्यक कक्षागत र विषयगत पाठ्यपुस्तकको संख्या यकिन गर्ने यकिन भएका विद्यार्थी संख्याका लागि स्वीकृत दररेटका आधारमा हिसाव गरी अनुदान उपलब्ध गराउने विद्यार्थीहरुले शैक्षिक सत्रको सुरुवात मै पूरा सेटमा नयाँ पाठ्यपुस्तक पाए नपाएको अनुगमन गरी उपलब्धताको सुनिश्चितता गर्ने कार्य स्थानीय तहको हुने जिल्ला तथा स्थानीय तहले पाठ्यपुस्तक समयमा उपलब्धता अनुदानबाट नयाँ पाठ्यपुस्तक खरिद गरी विद्यार्थीलाई वितरण गरे नगरेको सम्बन्धमा संयन्त्र बनाई आवश्यक अनुगमनको व्यवस्था मिलाउने लगायतका व्यवस्था छ। पालिकाले यस आ.व.मा IEMIS मा प्रविष्ट तथ्याङ्क र विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीको यथार्थ तथ्यांकसँग सत्यापन नगराई IEMIS मा देखिएको शैत्रिक सत्र २०८२ को तथ्याङ्कलाई आधार मानी सामुदायिक विद्यालयतर्फका कक्षा १ देखि १२ सम्मका विद्यार्थीको लागि रू.१८६२४२१ ।०० अनुदान दिएको जनाएको छ। विद्यालयका सम्पुर्ण विद्यार्थीले पाठ्यपुस्तक पाए नपाएको पालिकाले अनुगमन गर्नुपर्दछ ।

६९.२१(३७६-2082-03-24):

नमुना विद्यालय - कार्यक्रम कार्यान्वियन पुस्तिका २०८१।८२ को क्रियाकलाप नं.२.७.१३.१३ को ९.५ मा नमुना विद्यालयको शैक्षिक तथा व्यवस्थापकीय योजना कार्यान्वनका लागि कार्यसम्पादनमा आधारित अनुदान (कक्षा ११-१२ मा विज्ञान विषय सञ्चालनका लागि समेत) नमुना विद्यालयको रूपमा छनोट भई शैक्षिक सत्र २०८० सम्म विज्ञान विषय सञ्चालन गरिरहेका र यसकेन्द्रबाट पहिलो चरणमा विज्ञान विषयका लागि छनोट भएका विद्यालयका लागि विद्यालयमा १००० सम्म विद्यार्थी भए प्रति विद्यालय ३० लाख १००१ देखि २५०० सम्म विद्यार्थी भए प्रति विद्यालय ४५ लाख र २५०० भन्दा बढी विद्यार्थी भए प्रति विद्यालय ६० लाख अनुदान यस शीर्षकबाट उपलब्ध गराउने तथा यस बजेटबाट विद्यालयबाट स्वीकृत विज्ञान विषय प्रवर्द्धनका लागि स्वीकृत विद्यालय विकास योजनाका आधारमा विद्यालयले आफ्नो जिल्ला भित्रका स्थानीय तहमा विज्ञान विषयको पठनपाठन नभएका विद्यालयबाट सम्बन्धित स्थानीय तहको सिफारिस सहित आएका विद्यार्थीका लागि दोहोरो नपर्ने गरी छात्रबृति विज्ञान विषय पठनपाठनका लागि शिक्षक व्यवस्थापन प्रयोगशाला सञ्चालन एवम् अद्याविधक गूणस्तर अभिबृद्धि कार्यक्रम (क्षमता विकास विज्ञान प्रदर्शनी सामग्री व्यवस्थापन स्थलगत अध्ययन भ्रमण लगायत) र स्वीकृत गुरूयोजना बमोजिम नमुना विद्यालय विकासका लागि बाँकी काम गर्न सक्नेछन र यसको अनुगमन स्थानीय तह र शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइबाट हुने उल्लेख छ । पालिकाले श्री सरस्वती नमुना माध्यमिक विद्यालय-बोगटालाई रू.२७६७८४८।०० विलविजकको आधारमा भुक्तानि गरेको छ । पालिकाले नियम अनुगमन गरी प्रतिवेदन पेस गरेको पाइएन । नमुना विद्यालयको लागि विद्यालयमा शैक्षिक गुणस्तर सुदृढीकरण एवम् कार्यसम्पादनमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान उपलब्ध गराएकोमा पालिकाले नियमित रुपमा अनुगमन गर्नुपर्दछ।

६९.२२(१०७-2081-12-12):

विद्यालयको सामाजिक तथा आर्थिक लेखापरीक्षणः कार्यक्रम कार्यान्वयन पुस्तिका २०८१।८२ को क्रियाकलाप नं २.७.१३.१० मा विद्यालय सञ्चालन तथा व्यवस्थापन अनुदान अन्तर्गत विद्यालयहरुको सामाजिक परीक्षण तथा आर्थिक लेखापरीक्षण गराउनको लागि आधारभूत तह सञ्चालित विद्यालयहरुलाई रु.१०,०००।०० र माध्यमिक तह सञ्चालित विद्यालयहरुलाई रु.१५,०००।०० अनुदान दिने व्यवस्था छ। पालिकाअन्तर्गत सञ्चालित ३२ वटा सामुदायिक विद्यालयहरुलाई सामाजिक परीक्षण तथा आर्थिक लेखापरीक्षण गराउनको लागि रु.३६००००।०० अनुदान रकम निकासा दिएको देखियो । पालिकाले विद्यलयबाट प्रतिवेदन प्राप्त गरी लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा उल्लेख भएका सुझाव विद्यालयले कार्यान्वयनमा ल्याए नल्याएको सम्बन्धमा अनुगमन गर्नुपर्दछ ।

७० **स्वास्थ्यतर्फ**

७०.१ **स्वास्थ्य कार्यक्रम सञ्चालन:** स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयले आर्थिक बर्ष २०८१/८२ मा सशर्त अनुदान तर्फ स्थानीय तहबाट कार्यान्वयन गरिने स्वास्थ्य तथा जनसङ्ख्या सम्बन्धी कार्यक्रमका लागि जारी सञ्चालन मार्गदर्शनले उपचारात्मक सेवा नर्सिङ तथा सामाजिक सुरक्षा व्यवस्थापन क्षयरोग नियन्त्रण स्वास्थ्य शिक्षा सूचना तथा संचार परिवार कल्याण इपियोडिमिलोजी तथा रोग नियन्त्रण लगायतका आधारभुत स्वास्थ्य सम्वन्धी विविध कार्यक्रमहरु पालिकाबाट सञ्चालन हुने व्यवस्था गरेको छ। साथै यसरी कार्यान्वयन गर्दा कार्यक्रमको नियमित अनुगमन गरी सोको प्रतिवेदन गर्नुपर्ने उल्लेख छ। पालिकाले यो वर्ष स्वास्थ्य सँग सम्बन्धित निम्नानुसार कार्य गरेकोमा मार्गदर्शनले निर्देशित गरेबमोजिम अनुगमन मुल्याङ्कन तथा नियमित प्रतिवेदन भएको पनि देखिदैन। कार्याविधि अनुसार नियमित अनुगमन गरी कार्यक्रमको प्रभावकारिता अभिवृद्दि गर्नुपर्दछ।

क्र.सं.	**कार्यक्रम**	**बजेट (रू.)**	**खर्च(रू.)**
१	पोषण कार्यक्रम	३६४०००	३५४६००
२	किशोरकिशोरी स्वास्थ्यसेवा	८४०००	८३८००
३	IMNCI को सचेतनात्मककार्यक्रम	१०००००	१०००००
४	स्थानिय तह तर्फ मातृतथा नवशिशु कार्यक्रम अन्तर्गत आमा सुरक्षा	११४२०००	४९४७२०
५	जुनोटिक रोगहरू	२००००	२००००
६	महामरी/आकास्मिक रोगनियन्त्रण कार्यक्रम	५००००	५००००
७	पोषणमैत्री स्थानीयशासन प्रवर्द्धन	१०००००	९२०००
८	स्थानीय तहकोसाझेदारीमा नियमित खोप सुदृढीकरणपूर्ण खोपसुनिश्चतता र दीगोपनाका	२२४०००	२०९५००
९	स्थानिय तह मार्फतमातृ तथा नवशिशु कार्यक्रम सन्चालन	१२४४०००	११५३६००
१०	प्रजनन् रुग्णतास्वास्थ्य सेवा	५७०००	५६८५०
११	सुनौला हजार दिनकाविपन्न महिलाको पोषण सुधारको लागि आयआर्जनअनुदान	७०००००	७०००००
१२	समुदायलाई क्षयरोगसम्बन्धी अभिमुखिकरण एवम् घरदैलो क्षयरोगखोजपडताल कार्यक्रम	८७०००	८६९५०
१३	आकस्मिक अवस्थामा औसधिएवं ल्याब सामाग्री ढुवानीरेकर्डिङ तथारिपोर्टिङ	१०००००	९४०८०
१४	एच.पी.भी. खोप अभियानतथा नियमित खोपमा शुरुवात को लागि कार्यक्रमसंचालन तथा ब्यबस्थापन	२८६०००	२७७९८०
१५	परिवार योजना सेवा	७००००	३३६३५
१६	नियमित तथ्याङ्ककोगुणस्तर वृद्धिका लागि स्वास्थ्य संस्थाहरूकोमासिक बैठकडाटा भेरिफिकेशन	२३००००	२२८३४०
१७	आधारभूत तथा आकस्मिकस्वास्थ्य सेवाको लागि औषधि खरिद	१००५०००	१००५०००
कुल जम्मा (रू.)		**५८६३०००**	**५०४१०५५**

७०.२ **न्यानो झोला कार्यक्रम**: स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयबाट जारी गरेको आर्थिक वर्ष २०८१।८२ मा सशर्त अनुदान तर्फ स्थानीय तहबाट सञ्चालन गरिने कार्यक्रमहरुको मार्गदर्शनमा प्रसुतिका आधारमा अनुमान गरी न्यानो झोलाको लागि अस्पतालहरुले सार्वजनिक खरिद ऐन र नियमावली अनुसार तोकिएको स्पेशिफिकेशन अनुसार खरिद गरी सो अनुसार गुणस्तर भए नभएको आधिकारिक तहबाट गुणस्तर परीक्षण गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। पालिकामा गत वर्षको मौज्दात ९० रहेको विवरण देखिएको छ । यो वर्ष ५७ जना प्रसुति भएको सोही अनुसार झोला वितरण गरेको अभिलेखबाट देखिन्छ । गत आ.व. मै खरिद भएका झोलाहरु हाल ३३ वटा मौज्दात रहेका छन। लामो समयसम्म भण्डारण गर्दा सो को गुणस्तरियतामा ह्रास आउने भएकोले पालिकाले सुरक्षित भण्डारणमा ध्यान दिनुपर्दछ।

७०.३ **औषधी खरिद** - पालिकाकालाई आवश्यक पर्ने औषधि पालिकाबाट खरिद गर्नुपर्ने र तालुक निकायबाट प्राप्त हुने परिमाण एकिन गरी वार्षिक आवश्यकताको परिणाम तयार गरी पुल सिस्टमको आधारमा आपूर्ति व्यवस्थापन गर्नु पर्दछ। यसवर्ष पालिकाले देहायका फर्मसँग विभिन्न मितिमा रू. २६९०९०१।०० को औषधि पत्रपत्रिकामा प्रकाशन भएको दर रेटलाई आधारमानि सोझौ खरिद गरेको देखिन्छ।

ब उ शी नं.	गो भौ र मिति	सप्लायर्सकर्ताको नाम	सामग्री	रकम
८०७७५५०५५०१	६१।०८१।११।२३	त्रीनेत्र आयुर्वेद फार्मेसी	आयुर्वेद औषधी	४६२१०३।००
८०७७५५०५५०१	६२।०८१।११।२३	सुदूरपश्चिम मेडिसिन डिष्ट्रीव्युटर्स	औषधी	९७८८२४।००
८०७७५५०५००१	४।०८१।११।२३	सुदूरपश्चिम मेडिसिन डिष्ट्रीव्युटर्स	औषधी	७५५४८९।००
३४१।०८२।०३।२०	३७।०८२।०३।२०	त्रीनेत्र आयुर्वेद फार्मेसी	आयुर्वेद औषधी	५९४००।००
८०७७५५०५५०१	२४६।०८२।०३।१२	सन्तुष्टी भेट सेन्टर	भेट औषधी	४३५०८५।००
			जम्मा	२६९०९०१

आपूर्ति हुने औषधी वा अन्य सामानमा उत्पादन मिति, म्याद सकिने मिति, ब्याच नं., उत्पादक कम्पनीको नाम र निःशुल्क वितरणको लागि लगायतका सूचना उल्लेख रहेको हुनुपर्दछ। आपूर्ति भएका औषधिको म्याद सकिने मिति भण्डार दाखिला समयदेखि औषधि Self life को कम्तिमा ३/४ भाग अवधि बाँकी हुनुपर्ने तथा भण्डारमा दाखिला गर्दा समेत उल्लिखित सबै विवरण खुलाउनुपर्दछ। आपूर्ति हुने औषधी तथा औषधिजन्य सामाग्रीमा उल्लेखित सूचना पूर्ण रुपमा रहेको छैन भने औषधिको प्रयोग र मौज्दात समेत एकिन भएन। अत: पालिकाले औषधि खरिद, उपयोग र मौज्दातको अवस्था यकिन गरी औषधि खरिदलाई व्यवस्थित बनाउनुपर्दछ। साथै खरिद गरिएका औषधी निर्धारित म्यादको नहुँदा जनस्वास्थ्यमा पर्ने प्रतिकुल प्रभाव प्रति पालिकाले ध्यान दिनुपर्ने देखिन्छ। यकिन गरी औषधि खरिदलाई व्यवस्थित बनाउनुपर्दछ। साथै खरिद गरिएका औषधी निर्धारित म्यादको नहुँदा जनस्वास्थ्यमा पर्ने प्रतिकुल प्रभाव प्रति पालिकाले ध्यान दिनुपर्ने देखिन्छ।

७०.४ **खोपको अवस्था** - पालिकालाई आवश्यक पर्ने खोपको डोज स्वास्थ्य कार्यालय सुनसरीबाट प्राप्त हुने पालिकाले जनाएको छ । यस आ.व.मा पालिकालाई ८०६६ खोप प्राप्त भएको र प्राप्त भएकोमध्ये ४०३५ डोजमात्र प्रयोगमा आएको ६०९ डोज फिर्ता भएको र ३४२२ डोज खेर गएको पालिकाबाट उपलब्ध तथ्याङ्कबाट देखिन्छ । खोप फिर्ता गर्दा थप खेरजाने जोखिमलाई मध्यनजर गर्दै खोपको पूर्ण उपयोग गर्नेतर्फ सम्बन्धीत निकायको ध्यान जानुपर्ने देखिन्छ ।

खोपको प्रकार	**प्राप्त डोज**	**प्रयोग भएको डोज**	**फिर्ता भएको डोज**	**खेर गएको**
B.C.G	१४८०	१४५	१००	१२३५
Rota	३५५	३२२	३३	०
O.P.V	७५०	४८७	३०	२३३
F.I.P.V	६६०	३५९	८०	२२१
pcv	७२०	५१८	११६	८६
DPT, Hep-B, Hib	७५०	४८७	३०	२३३
M.R	११००	४१६	५०	६३४
J.E	५५०	२२२	८०	२४८
TCV	४५५	२२१	६०	१७४
TD	६००	२१२	३०	३५८
HPV	६४६	६४६	०	०
जम्मा	**८०६६**	**४०३५**	**६०९**	**३४२२**

७०.५ (३८-2082-03-19):

कडा रोग उपचार खर्च- विपद व्यवस्थापन कोष ब उ शी नं.८०७७५५०५३००६०१ समेत गरी) मृगौला प्रत्यारोपण गरेका डायलाइसिस गरिरहेका क्यान्सर रोगी र मेरुदण्ड पक्षाघातका बिरामीलाई औषधि उपचार बापत खर्च उपलव्ध गराउने सम्बन्धी कार्यविधि २०७८ को बुँदा नं. ४ मा नेपाल सरकारले तोकेको मासिक पाँच हजार रुपियाँको दरले यस कार्यविधिमा तोकिएका ४ प्रकारका कडा रोगीहरुको बैङ्क खातामा जम्मा गरिने तर नेपाल सरकार वा नेपाल सरकारको पूर्ण वा आधिकांश स्वामित्व भएका संस्थाबाट रोजगारी वा पेन्सन वा विदेशी सरकारबाट रोजगारी वा पेन्सन प्राप्त गरिरहेका व्यक्तिलाई यस निर्देशिका बमोजिमको सुविधा प्रदान नगरिने उल्लेख छ। त्यसै गरी बुदाँ नं. ८ मा मन्त्रालय र प्रदेश सरकारको स्वास्थ्य हेर्ने मन्त्रालयले उपचार खर्च सम्बन्धी कार्यको नियमित अनुगमन तथा निरीक्षण गर्न सक्ने व्यवस्था छ। यो वर्ष पालिकाबाट उल्लिखित ४ प्रकारका ११ रोगीहरुलाई मासिक ५००० का दरले रू. ५२००००।०० उपचार खर्च वापत भुक्तानी भएको छ। उक्त लाभग्राहीले प्राप्त गरिरहेका उपचारको खर्चको सम्बन्धमा कार्यविधिको बुँदा नं. ८ बमोजिम अनुगमन भएको अभिलेख देखिएन जसले गर्दा बुँदा नं. ४ बमोजिम यस्तो सुविधा पाउने या नपाउने सम्बन्धी परीक्षण गर्न सकिएन । कार्यविधि बमोजिम सम्बन्धित निकायहरुले अनुगमन गर्नुपर्दछ।

७०.६ **म्याद सकिन लागेका औषधीः** आपूर्ति हुने औषधी वा अन्य सामानमा उत्पादन मिति, म्याद सकिने मिति, ब्याच नं., उत्पादक कम्पनीको नाम र नि:शुल्क वितरणको लागि लगायतका सूचना उल्लेख रहेको हुनुपर्दछ । आपूर्ति भएका औषधिको म्याद सकिने मिति भण्डार दाखिला समयदेखि औषधि को self life कम्तिमा ३/४ भाग अवधि वाँकी हुनुपर्ने तथा भण्डारमा दाखिला गर्दा समेत उल्लिखित सबै विवरण खुलाउनुपर्दछ ।औषधिहरु खरिद गर्दा self life विशेष ध्यान दिई भण्डारणमा रहेको औषधिको परिमाणलाई पनि ध्यान दिनुपर्दछ । पालिकाले यस वर्ष खरिद गरेको मध्ये ७ आइटमको १७३९ संख्याको रू.२६६९८।०० को self life expire कम्तिमा ६ महिना वाकी रहेको देखिन्छ । खरिद गर्दा म्याद सकिने समयलाई ध्यान दिई खरिद गर्नुपर्दछ ।

सिनं.	नाम	६ महिना बाकी	परिमाण	जम्मा रकम
१	RUTF Ezee paste nut packet	३००	३००	१४९१९
२	injection Hyoscine butylbromide 20mg/ml	२०	३०	६००
३	Sodium chloride solution 0.9% 500ml	२	२	८०
४	Ciprofloxacin hydrochloride 250mg tablet	१०००	१०००	१८४०
५	Misoprostol 200mg tablet	५५	५५	१२५७
६	Losartan 25mg tablet	३००	३००	३३६
७	Catgut thread	५२	५२	७६६६
	जम्मा रकम		१७३९	२६६९८

७०.७ **ग्रेड बढी भुक्तानीः** कर्मचारीहरुको तलवभत्ता भुक्तानी गर्दा राष्ट्रिय कितावखानाले तलव तथा ग्रेड एकिन गरेको आधारमा गर्नुपर्दछ । पालिकाले तलवभत्ता भुक्तानी गर्दा देहायका व्यक्तिहरुलाई १ ग्रेड थप भुक्तानी गरेको पाइयो । सो रकम सम्बन्धीतबाट रू.११५८०।०० असुल गर्नुपर्दछ ।

सि.नं	**नाम**	**गएको ग्रेड**	**जानुपर्ने ग्रेड**	**बढी गएको ग्रेड**	**दर**	**महिना**	**रकम**
१	गोमती देवी शाही	१०	९	१	११५८	१०	११५८०
जम्मा							११५८०

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-४** को निर्णयले रू **११,५८०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

असुल गर्नुपर्ने	११,५८०

७१ **सामाजिक सुरक्षातर्फ**

सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम संचालन कार्यविधी, २०७७ अनुसार सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। यस सम्वन्धमा देखीएका व्यहोरा देहाय बमोजिम छन।

७१.१ **वर्गगत सामाजिक सुरक्षा खर्च:** यस पालिकाले यस आर्थिक वर्षमा सामाजिक सुरक्षा भत्ता बापत यस बर्षमा सानिमा बैङ्कमार्फत रू. ५२१०५९९८।०० वितरण गरेको विवरण उपलब्ध गराएकोमा वर्गगत सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरणको विवरण निम्नानुसार छन। सो वितरित रकमको अनुगमन गर्नुपर्दछ।

सि.नं.	विवरण	संख्या	अन्तिम बजेट	वितरण गरेको संख्या	वार्षिक वितरण रकम रु.	फिर्ता रकम रु.
१	दलित बालबालिका	२४६	३७९१७८	२४६	१४९८२५३	२१६४५
२	दलित जेष्ठ नागरिक	१२६	९७३५८७	१२६	३८६२५८०	
३	जेष्ठ नागरिक एकल महिला	६६	५२६६८०	६६	२३२२१८०	
४	पूर्ण अपांगता	२१	२५१३७०	२१	१०२५४३०	
५	लोपोन्मुख जाति भत्ता	०	०	०	०	
६	क्षेत्र तोकिएको बालबालिका	०	०	०	०	
७	जेष्ठ नागरिक अन्य	७८८	९३५६३९५	७८८	३६७६२१०८	
८	विधुवा महिला	१५८	१२५५५२०	१५८	४९१५६८०	
९	अति अशक्त अपांगता	६६	४२१३४४	६६	१७१९७६७	
	जम्मा	१४७१	१३१६४०४७	१४७१	५२१०५९९८	

७१.२ **त्रैमासिक वितरण:** सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण कार्यविधि, २०७७ को परिच्छेद ५ मा सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण बैङ्कमार्फत गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। यस पालिकामा सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम सञ्चालन तर्फ ५ वडाका लाभग्राहीको खातामा भत्ता रकम जम्मा गर्न २ बैङ्कमार्फत प्रथम त्रैमासिकमा रू.१२९००९९६।००, दोस्रो त्रैमासिकमा रू.१२९७५७५७।००, तेस्रो त्रैमासिकमा रू.१३०६५१९८।०० र चौथो त्रैमासिकमा रू.१३१६४०४७।०० समेत रू.५२१०५९९८।०० निकासा गरेको छ। यस सम्बन्धमा देखिएका व्यहोरा निम्नानुसार छन् । सो वितरित रकमको अनुगमन गर्नुपर्दछ ।

वडा नं.	त्रैमासिक खर्च रकम				जम्मा
	पहिलो	दोश्रो	तेश्रो	चौथो	
१	२७१९३६९	२७२७३०३	२७२४९७२	२७३५८१८	१०९०७४६२
२	१७९२३३४	१८४२०३८	१८५७८२८	१८५८१९९	७३५०३९९
३	३६२६७३०	३६२९५०९	३६०५८२८	३६७९७४६	१४५४१८१३
४	३०५५५२१	३०५४००९	३१२०२४९	३१५३७२८	१२३८३५०७
५	१७०७०४४	१७२२९०४	१७५६३२१	१७३६५५६	६९२२८२५
जम्मा	१२९००९९६	१२९७५७५७	१३०६५१९८	१३१६४०४७	५२१०५९९८

७१.३ (✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्योट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-४** को निर्णयले रू **६,०००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

असुल गर्नुपर्ने	०

७१.४ **निष्कृय खाताः** निष्क्रिय खाताको रकम फिर्ता सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण कार्यविधि २०७७ को बुँदा नं. २६ अनुसार सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रमको लागि निकासा भएको रकम सोही आर्थिक वर्षमा खर्च नभएमा संघीय संचित कोषमा फिर्ता गर्नुपर्दछ। राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जिकरण विभागको च.न.६७ मिति २०८१।६।६ अनुसार २०७९ श्रावण १ भन्दा पहिले सामाजिक सुरक्षा भत्ताका लागि खोलिएका खाताहरु निष्क्रिय भएको भए लाभग्राहीको सम्पुर्ण विवरण माग गरी रकम फिर्ता गर्नुपर्ने र Parking वा Settlement account मा रहेको २०८१ असार मसान्त भन्दा पहिलेको रकम फिर्ता गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। पालिकाले हालसम्म लाभग्राहीको संख्या अनुसार सामाजिक सुरक्षा भत्ता सानिमा बैङ्कमार्फत भुक्तानी गर्दै आएको छ। सानिमा बैङ्कको मिति २०८२।०८।२४ को च.नं.२२। ०८२।८३ को प्राप्त विवरण अनुसार Parking खातामा रकमको विवरण देहायबमोजिम रहेको छ । यसरी लाभग्राहीले रकम बुझ्न बैङ्कमा उपस्थित नभएको र विगतमा भौतिक उपस्थिति (Biometric) बेगर पालिकाले स्वत: नवीकरण गरी बैङ्क खातामा सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण गर्नाले मृत्यु भएका अवास्तविक व्यक्ति वा MIS मा हाल अभिलेख नै नरहेका व्यक्तिको नाममा यस्तो रकम बैङ्क खातामा नै निष्कृय रहेको देखिन्छ । यस सम्बन्धमा पञ्जीकरण विभागले यथाशिघ्र फिर्ता दाखिला गर्न लगाउनुपर्ने र यस सम्बन्धी थप यकिन गरी लाभग्राही क़ायम रहेको प्रमाण पेश गर्नुपर्ने अन्यथा असुल गर्नुपर्ने देखिन्छ । रू.

(विस्तृत विवरण बेरूजु दफा ७१.४ सँग सम्बन्धित अनुसूचीमा संलग्न छ ।)

प्रमाण पेश नगरेको	१,७६,४६३.७७

७१.५ **ग्राहक पहिचान (KYC) अद्यावधिक नभएको:** सामजिक सुरक्षा भत्ता वितरण कार्यविधि २०७७ को बुँदा नं. २४ अनुसार बैंकले सामाजिक सुरक्षा भत्ता सम्बन्धित लाभग्राहीको नाममा शुन्य मौज्दातमा खाता खोलि जम्मा गरिदिने र सम्बन्धित लाभग्राहीले कागजात पेश गरे पश्चात खाता सक्रिय हुने उल्लेख छ। बैंकले पालिका बाट प्राप्त सबै रकम सम्बन्धित लाभग्राहीको खातामा जम्मा गरेको फर्वाड फिड उपलब्ध गराए तापनि के कति लाभग्राहीको खाता अध्यावधिक भई सक्रिय भए र के कति निश्क्रिय रहेका छन् सो को विवरण उपलब्ध गराएको देखिएन। जसबाट खर्च रकम सबै लाभग्राही बुझे नबुझेकोमा एकिन हुन नसक्ने र खाता दोहोरो पर्न जाने भएकोले बैंकबाट खाता सक्रिय भएको विवरण प्राप्त गरी लाभग्राहीको खाता अध्यावधिक गर्नुपर्दछ।

पारदर्शिता: सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम संचालन कार्यविधि २०७७ को दफा ३२ मा स्थानीय तहको कार्यालयले लाभग्राहीको नाम दर्ता तथा नवीकरण प्रक्रिया भत्ताको दर प्राप्त हुने बैंक लाभग्राहीले पुरा गर्नुपर्ने प्रक्रिया जस्ता भत्ता सम्बन्धि जानकारी स्थानीय सामाजिक संघ संस्था गैरसरकारी संस्था सामाजिक परिचालनमा संलग्न संस्था समेतको सहयोग लिएर अनिवार्य रुपमा प्रचार प्रसार गर्ने र भत्ता प्राप्त गर्ने लाभग्राहीहरुको नामावली सम्बन्धित स्थानीय तहको वेभसाइटमा राख्ने व्यवस्था गरेकोमा कार्यालयले उल्लिखित व्यवस्था परिपालना गरेको पाइएन। कार्यविधिमा उल्लिखित व्यवस्था परिपालना गरी सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रमको पारदर्शिता प्रवर्द्धन गर्नुपर्दछ।

अनुगमन तथा निरीक्षण: सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम संचालन कार्यविधि २०७७ को दफा २७ (३) अनुसार गाउँ कार्यपालिका अध्यक्ष वा नगर कार्यपालिकाका प्रमुखले वा स्थानीय तहका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले भत्ता वितरण कार्य प्रक्रियाको निरीक्षण तथा अनुगमन गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। पालिकाले सो कार्य गरेको पाइएन। यस तर्फ पालिका क्रियाशिल हुनुपर्ने देखिन्छ।

७२ **मध्यमकालिन खर्च संरचना**

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्योट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-९** को निर्णयले रू **४६८,५९७** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

असुल गर्नुपर्ने	०

७३ **भु-उपयोग योजना**

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-९** को निर्णयले रू **१९७,४४०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

प्रमाण पेश नगरेको	०

७४ **सार्बजनिक निर्माण ब्यबस्थापन**

सार्बजनिक निर्माण ब्यबस्थापन सम्बन्धमा देखिएका ब्यहोराहरु निम्नानुसार रहेका छन:-

संरचनाको अभिलेखः सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९७ उपनियम (११) मा निर्माण कार्य सम्पन्न गरिसकेपछि पूर्वाधार विकास कार्यालयले आफ्नो क्षेत्राधिकारभित्र रहेका पुल, कल्भर्ट, सडक लगायतका संरचनाहरुको निर्माण एवं संचालन अवस्था र लागत खुलाई अभिलेखाङ्कन अद्यावधिक गरी राख्नु पर्नेमा तद्अनुसार अभिलेख राखेको देखिएन। निर्मित संरचना खुल्ने गरी नापी किताब समेत अद्यावधिक छैन। निर्मित संरचना, निर्माणाधिन एवं प्रस्तावित संरचनाको अभिलेख, सो को संचालन अवस्था, मर्मत सम्भार कार्य योजनाका लागि आवश्यकता पहिचान सर्वेक्षण, डिटेल डिजाइन लागत अनुमान तयारी गर्दा चेनेज डिजाइनमा GPS को माध्यमले स्थान पहिचान र अभिलेख खुल्ने संयन्त्रको विकास गरी सिस्टमबाट नै अभिलेख राख्ने र हेर्न मिल्ने व्यवस्था मिलाउनु पर्दछ। अन्तर निकाय समन्वय, संरचना निर्माणमा दोहोरोपनाको अन्त्य र अभिलेख व्यावस्थापनका लागि GPS बाट अभिलेख (Geodetic Coordinate बाट Geographic Information System को माध्यमले अभिलेख) राख्ने व्यवस्था तत्काल मिलाउनु पर्दछ।

कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन: सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम १२५ अनुसार परीक्षण गर्ने त्रुटि सच्याउने दायित्वको अवधि समाप्त नहुँदै कुनै त्रुटि देखिएमा सार्वजनिक निकायले सोको एकीन गरी समयमा नै दाबी गर्नुपर्ने व्यवस्था गरेको छ। त्रुटी सच्याउने दायित्वको अवधि समाप्त भएपछि त्यस्तो निर्माण कार्य स्वीकृत ड्रइङ्ग, डिजाइन वा स्पेसिफिकेशन बमोजिम भए नभएको कुरा प्राविधिक कर्मचारीबाट जाँचबुझ गराई कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन तयार गर्नुपर्ने व्यवस्था गरेको छ। तर कार्यालयले सो अनुसार कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन तयार गरेको देखिएन।

गुणस्तर परिक्षण: सार्बजनिक खरिद तथा निर्माण संझौता कार्यान्वियन गर्दा सामान आपूर्तिमा तथा निर्माणमा गुणस्तर परीक्षण गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । कार्यालय अन्तर्गत सञ्चालित बिभिन्न ठेक्काहरुमा प्रयोग हुने निर्माण सामाग्रीहरु रड, सिमेन्ट, गिट्टी, बालुवा, ढुङ्गा, जि.आई.वायर तथा क्युब समेतको गुणस्तर परीक्षण ठुला केहि ठेक्काहरुमा गरेको प्रमाण पेश भए पनि अधिकांश साना ठेक्काहरु र उपभोक्ता समितिहरुबाट भएका निर्माण कार्यको परिक्षण भएको पाईएन । जसबाट सार्बजनिक निर्माणमा प्रयोग भएका सामाग्रीहरु तथा निर्माण कार्यको गुणस्तर सम्बन्धमा आस्वस्थ हुन सक्ने अवस्था छैन ।

बीमा नगराएको: सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ११२ मा बीस लाख रुपैयाँभन्दा बढी मुल्यको निर्माण कार्य गर्ने निर्माण व्यववसायीले निर्माण सामाग्री, प्रयोग गरिने मेशिन औजार तथा प्लाण्ट, तेश्रो पक्ष बीमा र निर्माण कार्यको पुर्ण प्रतिस्थापन खर्चको बीमा गराउनु पर्ने व्यवस्था छ । त्यसरी गर्ने बीमाको अवधि कम्तिमा त्रुटी सच्याउने अवधि बराबर हुनुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाबाट यो वर्ष संचालित योजनाहरुको नमुना परीक्षण गर्दा ठुला योजनाहरुको बीमा गराएको भएपनि मझौला तथा साना योजनाहरुको बीमा गराएको देखिएन । अतः नियमानुसार सार्बजनिक निर्माण योजनाहरु बीमा गर्ने गराउने तर्फ कार्यालयको ध्यान जानुपर्दछ ।

७५ **न्यून प्रगति**

सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को दफा ५९(७) मा सम्झौता बमोजिम कामको प्रगति नगरेमा सार्वजनिक निकायले त्यस्तो सम्झौता जुनसुकै बखत अन्त्य गर्न सक्नेछ र ऐनको दफा ५९ (८) मा उपदफा (७) बमाजिम सम्झौता अन्त्य भएमा सो काम बापत राखिएको पूरै जमानत जफत हुनेछ व्यवस्था छ । र त्यसरी सम्झौता अन्त्य भएको कारणले सम्झौता बमोजिम बाँकी रहेको कार्य पूरा गर्न जे-जति रकम आवश्यक पर्छ सो रकम त्यसरी सम्झौता बमोजिम कार्य नगर्ने बोलपत्रदाताबाट सरकारी बाँकी सरह असुल उपर गर्ने व्यवस्था छ । निम्न योजनाहरू आर्थिक बर्ष २०८१।०८२ मा ठेक्का भई सम्झौता भएकोमा कुनै योजनाहरू २०.९९ देखि ७७.७४ वित्तीय प्रगति भएकोमा २ योजनामा शुन्य प्रगति भएको देखियो । म्याद शुरू सम्झौता बमोजिम कार्य नभए पछि गाउँ कार्यपालिकाबाट मिति २०८२।८।३० सम्म म्याद थप कायम भएकोमा सो अवधिमा पनि भौतिक र वित्तीय प्रगति भएको देखिएन । अतः सम्झौता बमोजिम कार्य गर्न/ गराउनु पर्दछ अन्यथा ऐनमा भएको व्यवस्था बमोजिम कालोसूचीमा राखी कार्यसम्पादन जमानत र काम गर्न बाँकी रकम असुल गरी ठेक्का फरफारक गर्नुपर्दछ ।

(विस्तृत विवरण बेरूजु दफा ७५ सँग सम्बन्धित अनुसूचीमा संलग्न छ ।)

७६ **भागेश्वरधुरा र महादेव मन्दिरको डिपिआर निर्माण**

भागेश्वरधुरा मन्दिर वडा नं.५ र महादेव मन्दिर वडा नं.१ को डिपिआर निर्माण गर्न पालिका र क्लिन डेभपलेपमेन्ट कन्सल्ट प्रा.ली. बबरमहल काठमाडौँबीच मिति २०८२।१।२३ देखि मिति २०८२।३।६ भित्र कार्यसम्पन्न गर्न रू.१४,४२,८००।०० (मूअकरबाहेक) मा खरिद सम्झौता भएको देखिन्छ । परामर्शदाताले मिति २०८२।३।४ मा प्रतिवेदन पेश गरेकोमा गोश्वारा भौचर नं.७६१।२०८२।३।१५ बाट करकट्टि पछि रू.१५,५२,४५३।०० भुक्तानी भएको छ । यस सम्बन्धमा देखिएका थप बेहोराहरू देहाएका छन् ।

७६.१

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-९** को निर्णयले रू **१,२९२,५९४** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(विस्तृत विवरण बेरूजु दफा ७६.१ सँग सम्बन्धित अनुसूचीमा संलग्न छ ।)

असुल गर्नुपर्ने	०

७६.२ **स्रोत सुनिश्चत बेगर खरिदः** सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ६(५) मा सार्वजनिक निकायले खरिद कारबाही गर्दा आवश्यक पर्ने बजेटको सुनिश्चितता गरेर मात्र खरिदको कारबाही शुरु गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । भागेश्वरधुरा मन्दिर वडा नं.५ र महादेव मन्दिर वडा नं.१ को डिपिआर निर्माण गर्न पालिका र क्लिन डेभपलेपमेन्ट कन्सल्ट प्रा.ली. बबरमहल काठमाडौँबीच मिति २०८२।१।२३ देखि मिति २०८२।३।६ भित्र कार्यसम्पन्न गर्न रू.१४,४२,८००।०० (मूअकरबाहेक) मा खरिद सम्झौता भएको देखिन्छ । उक्त परामर्शदाताले उक्त योजनाको लागि तत्काल शुरू गर्दा रू.१५ करोड ८५ लाख ५० हजार २ सय ८ रूपैयाँ लागत अनुमान लाग्ने जनाएको छ जुन महत्वकाँक्षी योजनाको रूपमा रहेको देखिन्छ । दुई देखि तीन बर्ष पछि कार्यान्वयनमा जाँदा अझै लागत बढ्ने देखिन्छ र उक्त महत्वकांक्षी योजना कार्यान्वयनको लागि पालिकाको बजेट पर्याप्त हुने देखिदैन । साथै उक्त योजना सम्पन्न पछि आम्दानीसँग जोड्ने दीर्घकालिन रणनितिक योजना नै भएको देखिदैन । उक्त पर्यटनस्थलसम्म जानको लागि पहुँचमार्ग (Approach road) समेत नभएको अवस्था छ । पहुँचमार्ग निर्माण गरी उक्त योजनासमेत सँगसगै निर्माण गर्दा पालिकाको सम्पूर्ण बजेट नै खर्च हुने देखिन्छ र निर्माण कार्यसम्पन्न भएतापनि औचित्पूर्ण हुने देखिदैन । अतः योजना कार्यान्वयनमा पुनर्विचार गर्नुपर्ने देखिन्छ ।

७७ **साइल निउड भिनोडा सलडा रासा सिंचाईको डिपिआर निर्माण**

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-९** को निर्णयले रू **४६५,९०८** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

असुल गर्नुपर्ने	०

७८ **बर्थिङ सेन्टर निर्माण**

सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ मा निर्माण व्यवसायीको ढिलाईको कारणले खरिद सम्झौता बमोजिमको काम सो सम्झौतामा तोकिएको म्यादमा सम्पन्न हुन नसकेमा निजले सार्वजनिक निकायलाई सम्झौताको रकमको दश प्रतिशतमा नबढ्ने गरी साधारणतया प्रति दिन सम्झौता रकमको शुन्ना दशमलव शुन्ना पाँच प्रतिशत पूर्वनिर्धारित क्षतिपूर्ति दिनुपर्ने व्यवस्था छ । बर्थिङ सेन्टर (ठेक्का नं. BRM/DAD/NCB/Works/080/081/01) वडा नं.२ लेकुडामा निर्माण गर्न पालिका र निर्माण व्यवसायी एम.बि. कन्स्ट्रक्शन अमरगढी नगरपालिका वडा नं.३ डडेल्धुराबीच मिति मिति २०८०।७।२४ मा मिति २०८१।१।३० भित्र कार्यसम्पन्न गर्न रू.३६,३८,७२४।०० मा ठेक्का सम्झौता भएको देखिन्छ । शुरू सम्झौतामा कार्यसम्पन्न नभए पछि मिति २०८१।३।९ मा गाउँसभाद्धारा मिति २०८१।९।२९ सम्म म्याद थप भएकोमा ४१ दिन ढिला म्याद थप भएको देखियो । अतः ४१ दिनको पूर्वनिर्धारित क्षतिपुर्तिवापत असुल गर्नुपर्ने रू.

असुल गर्नुपर्ने	७५,५९४

७९ **पेश्की जोखिममा (बर्थिङ सेन्टर निर्माण वडा नं.१)**

सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ११३(४) पेश्की जमानतको मान्य अवधि खरिद सम्झौतामा उल्लेख भएको पेश्की फस्र्यौट गर्नुपर्ने अवधि भन्दा कम्तीमा एक महिना भन्दा बढी अवधिको हुनुपर्ने व्यवस्था छ । बर्थिङ सेन्टर निर्माण वडा नं.१ पन्यौटमा (ठेक्का नं. BRM/DAD/NCB/Works/2081-082/04) निर्माण गर्न पारभती निर्माण सेवा भागेश्वर-३, डडेल्धुरालाई रू.३,९१,०००।०० पेश्की लिएकोमा रू.२,००,०००।०० पेश्की फस्र्यौट भई रू.१,९१,०००।०० पेश्की बाँकी रहेको देखिन्छ । उक्त योजनाको कार्यसम्पन्न गर्नुपर्ने म्याद २०८२।८।३० सम्म रहेकोमा पेश्की जमानतको म्याद मिति २०८२।९।३० सम्म हुनुपर्नेमा मिति २०८२।८।२५ गते सम्म रनुले पेश्की जोखिममा परेको छ । अतः पेश्की जमानतको म्याद थप गराउन पालिकाको ध्यान जानुपर्दछ ।

८० **एजबिल्ट नक्शा**

८०.१ **बर्थिङ सेन्टरः** आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ३९(१०) मा जिम्मेवार व्यक्तिले सरकारी रकमको खर्च लेख्नु अघि त्यस्तो रकम खर्च गर्न वा भुक्तानी दिन आवश्यक बिल, भरपाई र कागजात संलग्न भए वा नभएको तथा संलग्न कागजात अनुसार भुक्तानी दिन रीत पुगे वा नपुगेको जाँच गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । निर्माण व्यवसायी निर्माण व्यवसायी एम.बि. कन्स्ट्रक्शन अमरगढी नगरपालिका वडा नं.३ डडेल्धुरालाई बर्थिङ सेन्टर (ठेक्का नं. BRM/DAD/NCB/Works/080/081/01) वडा नं.२ लेकुडाको एजबिल्ट ड्रइङवापत रू.३०,०००।०० भुक्तानी भएकोमा सम्झौता बखत तयार गरेको ड्रइङ पेश गरी निर्माण व्यवसायीले भुक्तानी लिएको देखियो । एजबिल्टबेगर भुक्तानी भएको रकम असुल हुनुपर्दछ । रू.

असुल गर्नुपर्ने	३०,०००

८०.२ **हेल्थ केयर सेन्टर निर्माण:** आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ३९(१०) मा जिम्मेवार व्यक्तिले सरकारी रकमको खर्च लेख्नु अघि त्यस्तो रकम खर्च गर्न वा भुक्तानी दिन आवश्यक बिल, भरपाई र कागजात संलग्न भए वा नभएको तथा संलग्न कागजात अनुसार भुक्तानी दिन रीत पुगे वा नपुगेको जाँच गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । निर्माण व्यवसायी निर्माण व्यवसायी एम.बि. कन्स्ट्रक्शन अमरगढी नगरपालिका वडा नं.३ डडेल्धुरालाई वडा स्तरिय हेल्थ केयर सेन्टर निर्माण (ठेक्का नं.BRM/DAD/NCB/Works /80/081/8) वडा नं.५ सिराडको एजबिल्ट ड्रइङवापत रू.३०,०००।०० भुक्तानी भएकोमा सम्झौता बखत तयार गरेको ड्रइङ पेश गरी निर्माण व्यवसायीले भुक्तानी लिएको देखियो । एजबिल्टबेगर भुक्तानी भएको रकम असुल हुनुपर्दछ । रू.

असुल गर्नुपर्ने	३०,०००

८१ **कार्यसम्पन्न**

सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ११७ (२क) निर्माण कार्यको हकमा कम्तीमा नब्बे प्रतिशत भौतिक प्रगति भएको र आयोजनाको उद्देश्य अनुरुप सो निर्माण कार्य सामान्य प्रयोग वा सञ्चालनमा आएको अवस्था भएमा र सम्बन्धित निर्माण व्यवसायीले अनुरोध गरेमा सार्वजनिक निकायले उपनियम (२) बमोजिम कार्य स्वीकार प्रतिवेदन तयार गर्नुपर्ने र नियम ११७(४) मा निर्माण गरिएको संरचनाको उद्देश्य अनुरुप सञ्चालन गर्न उपयुक्त छ भन्ने कुरा संरचनाको उपयुक्तताको परीक्षण गरी प्रमाणित नभएसम्म त्यस्तो

कुनै पनि कार्यस्वीकार गर्नु नहुने व्यवस्था छ । निम्न योजनाहरूको प्रगति नब्बे प्रतिशतभन्दा बढी प्रगति भएको भएता पनि सारभुत रूपमा प्रभावग्राही नभएको अवस्थामा कार्यस्वीकार गरेको छ । योजनाका महत्त्वपूर्ण कार्यहरू स्टोन मेसनरी वाल लगायतका कार्यहरू नगरेको अवस्थामा कार्यस्वीकार गरेको छ । पालिकाले निर्माण व्यवसायीलाई फाइदा पुग्ने गरी कार्यस्वीकार गरेको छ जुन मनासिब देखिदैन । अतः सारभुतरूपमा प्रभावग्राही नभएको अवस्थामा कार्यस्वीकार गर्ने कार्यलाई नियन्त्रण गर्नुपर्दछ ।

क्र.सं.	ठेक्कानं.	योजनाकोनाम	निर्माण व्यवसायीको नाम	सम्झौता रकम	भुक्तानी रू.	प्रगति
१	BRM/DAD/SQ/Works/2081-082/04	नौताडीबिस्तडी सडक स्तरोन्नती सडक	शिवकन्सट्रक्सन भागेश्वर-४, डडेल्धुरा	१४६०७४६	१३५७५६५	९३
२	BRM/DAD/SQ/Works/2081-082/03	भागेश्वरघन्टेश्वर महाभारत धार्मिक पर्यटन पदमार्ग निर्माण	एमबिकन्स्ट्रक्सन अमरगढी-५, डडेल्धुरा	१५०१६५१	१४७९०९९	९८
३	BRM/DAD/SQ/Works/2081-082/05	उडि कलेनाऐराडी सडक एण्ड बुर्सा सुनी पोखरी मटेला सडक	भुपेन्द्रनिर्माण सेवा नवदुर्गा-३, डडेल्धुरा	६७३१९८	६४८३२०	९६
			जम्मा रू.	३६३५५९५	३४८४९८४	

८२ **संरक्षण पोखरी निर्माण** (२-2082-01-05):

सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ६(५) मा सार्वजनिक निकायले खरिद कारबाही गर्दा आवश्यक पर्ने बजेटको सुनिश्चितता गरेर मात्र खरिदको कारबाही शुरु गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायी ऐन, २०७६ को दफा १० (घ) मा आयोजना तथा कार्यक्रमको लागि बजेट प्रस्ताव गर्दा बढी प्रतिफल वा उपलब्धि प्राप्त हुने, तुलनात्मक लाभ बढी भएका र सामाजिक लाभ उच्च भएका आयोजना तथा कार्यक्रमको प्रस्ताव गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । त्यसैगरी स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा २४(३ख) मा स्थानीय तहले योजना बनाउँदा उत्पादनमूलक तथा छिटो प्रतिफल प्राप्त गर्न सकिने योजना छनौट गरी कार्यान्वयन गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । पालिकाले यस बर्ष लागत अनुमान रू.४३०७९३।९५ कायम गरी मिति २०८१।१०।२२ मा संरक्षण पोखरी निर्माण उपभोक्ता समिति (अध्यक्ष निर्मल दत्त भट्ट)सँग सम्झौता गरी रू.४११०३७।९८ (उपभोक्ता अंश कट्टिबाहेक) भुक्तानी भएकोमा उक्त योजना उपयोगविहिन भएको देखियो । वडा नं.४ को जंगलमा आकाशबाट आएको पानि संकलन गरी जंगली र घरपालुवा जनावरको लागि पिउने पानी उपलब्ध गराउने उद्देश्य राखि निर्माण गरिएको उक्त योजना हाल प्रयोगविहिन अवस्थामा रहेको देखियो । यस सम्बन्धमा पालिकासँग छलफल गर्दा प्रदेश सरकारबाट क्रमागत रूपमा बजेट प्राप्त हुने भनि यस बर्ष केहि कार्यको लागि बजेट खर्च गरेकोमा आर्थिक बर्ष २०८२।८३ मा बजेट विनियोजन नभएको कारण उक्त योजना सारभुतरूपमा प्रयोगमा आएको देखिएन । अतः उक्त योजना सम्पन्न गराई उद्देश्य बमोजिम प्रयोगमा ल्याउनुपर्दछ ।

८३ **दश शैया अस्पताल**

वडा नं.२ मा दश शैया हस्पिटल (ठेक्का नं. BRM/DAD/NCB/works/2078-079/06) निर्माण गर्न पालिका र निर्माण व्यवसायी देभ सिंह पावर अप बिल्डर्स जेभी धनगढी कैलालीबीच मिति २०७९।३।१ मा मिति २०८१।३।१ भित्र कार्यसम्पन्न गर्न रू.७३५५०३४६। १८ मा ठेक्का सम्झौता भएको देखिन्छ । शुरू सम्झौता अवधिमा कार्यसम्पन्न नभए पछि गाउँसभाले २ पटकसम्म म्याद थप गरी मिति २०८२।८।२६ सम्म गाउँ सभाबाट म्याद थप भएको देखियो । यस सम्बन्धमा देखिएका थप बेहोराहरू देहाएका छन् ।

८३.१ **न्यून प्रगतिः** सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को दफा ५९(७) मा सम्झौता बमोजिम कामको प्रगति नगरेमा सार्वजनिक निकायले त्यस्तो सम्झौता जुनसुकै बखत अन्त्य गर्न सक्नेछ र ऐनको दफा ५९ (८) मा उपदफा (७) बमाजिम सम्झौता अन्त्य भएमा सो काम बापत राखिएको पूरै जमानत जफत हुनेछ व्यवस्था छ । र त्यसरी सम्झौता अन्त्य भएको कारणले सम्झौता बमोजिम बाँकी रहेको कार्य पूरा गर्न जे-जति रकम आवश्यक पर्छ सो रकम त्यसरी सम्झौता बमोजिम कार्य नगर्ने बोलपत्रदाताबाट सरकारी बाँकी सरह असुल उपर गर्ने व्यवस्था छ । वडा नं.२ मा दश शैया हस्पिटल निर्माण गर्न पालिका र निर्माण व्यवसायी देभ सिंह पावर अप बिल्डर्स जेभी धनगढी कैलालीबीच मिति २०७९।३।१ मा मिति २०८१।३।१ भित्र कार्यसम्पन्न गर्न रू.७,३५,५०,३४६।१८ मा ठेक्का सम्झौता भएकोमा तीन पटक सम्म म्याद थप गरी हाल मिति २०८२।८।२६ सम्म कायम गरेको देखियो । तीन पटकसम्म म्याद थप भईसक्दा सम्म

लेखापरीक्षण अवधिसम्म ६४.४४ प्रतिशतमात्र वित्तीय प्रगति भएको अवस्था छ । अतः सम्झौताबमोजिम समयमा नै कार्यान्वयन गरी ठेक्का फरफारक गर्न पालिकाको ध्यान जानुपर्दछ ।

८३.२ **म्याद थपः** सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १२० मा निर्माण व्यवसायीले खरिद सम्झौता बमोजिमको काम त्यस्तो सम्झौताको अवधिभित्र पूरा गर्न नसकिने भएमा सम्बन्धित निर्माण व्यवसायीले कारण खुलाई खरिद सम्झौताको म्याद सकिनुभन्दा कम्तीमा एक्काईस दिन अगावै संशोधित कार्यतालिका सहित आवश्यक प्रमाण कागजात संलग्न गरी सम्बन्धित सार्वजनिक निकायमा अवधि थपको लागि निवेदन दिनुपर्नेछ । त्यसैगरी म्याद थप हुनको लागि सम्बन्धित सार्वजनिक निकायले निर्माण व्यवसायी, आपूर्तिकर्ता, सेवा प्रदायक वा ऐनको दफा ६७क. बमोजिम कागजात झिकाएको कारणबाट काममा ढिलाइ भएको वा विपद् वा अन्य काबुबाहिरको परिस्थितिको कारण सम्झौताबमोजिमको काम हुन सक्ने अवस्था नभएको अवस्थामाबाहेक म्याद थप गर्न नसकिने अवस्था छ । वडा नं.२ मा दश शैया हस्पिटल निर्माण गर्न पालिका र निर्माण व्यवसायी देभ सिंह पावर अप बिल्डर्स जेभी धनगढी कैलालीबीच मिति २०७९।३।१ मा मिति २०८१।३।१ भित्र कार्यसम्पन्न गर्न रू.७,३५,५०,३४६।१८ मा ठेक्का सम्झौता भएकोमा तीन पटक सम्म म्याद थप गरी हाल मिति २०८२।८।२६ सम्म कायम गरेको देखियो । तीन पटकसम्म म्याद थप भईसक्दा सम्म लेखापरीक्षण अवधिसम्म ६४.४४ प्रतिशतमात्र वित्तीय प्रगति हुनुले निर्माण व्यवसायी उक्त कार्य सम्पन्न गर्नमा भरमग्दुर प्रयास गरेको देखिएन । त्यसैगरी नियमावलीमा भएको ब्यवस्थाबमोजिम विपद् वा अन्य काबुबाहिरको परिस्थिति भएको देखिएन । म्याद थप गर्दा निर्माण व्यवसायीले संशोधित कार्यतालिकासहित २१ दिन अगावै म्याद थपको लागि निवेदन दिनुपर्दछ र सो कार्यतालिकामा उल्लेखित कार्यसम्पन्न गर्न सकिने मिति सम्म मात्र म्याद थप गर्नुपर्ने देखिन्छ । अतः पालिकाले नियमावलीमा भएको ब्यवस्था बमोजिमको अवस्थाबाहेकमा बिना कारण म्याद थप गर्ने कार्यलाई नियन्त्रण गर्नुपर्दछ ।

८३.३ **पेश्की जोखिममाः** सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ११३(४) पेश्की जमानतको मान्य अवधि खरिद सम्झौतामा उल्लेख भएको पेश्की फर्स्यौट गर्नुपर्ने अवधि भन्दा कम्तीमा एक महिनाभन्दा बढी अवधिको हुनुपर्ने व्यवस्था छ । वडा नं.२ मा दश शैया हस्पिटल निर्माण गर्न पालिका र निर्माण व्यवसायी देभ सिंह पावर अप बिल्डर्स जेभी धनगढी कैलालीबीच मिति २०७९।३।१ मा मिति २०८१।३।१ भित्र कार्यसम्पन्न गर्न रू.१,४६,६०,०००।०० पेश्की लिएको देखियो । अद्यावधिक पेश्की रू.९९,९३,९२२।०० बाँकी रहेकोमा रू.१९,९३,९२३।०० पेश्की जमानतको म्याद समाप्त भएको देखिन्छ भने रू.८०,००,०००।०० पेश्की जमानतको म्याद न्यून रहेको छ । अतः ऐनमा भएको व्यवस्था बमोजिम पेश्की जमानतको म्याद थप गराउन पालिकाको ध्यान जानुपर्दछ ।

क्र.सं.	पेश्की रकम	सम्झौता अवधि	पेश्की जमानतको म्याद	हुनुपर्ने जमानतको म्याद
१	८००००००	२०८२।८।२६	२०८२।९।२९	२०८३।९।२६
२	१९९३९२३		२०८२।६।९	२०८३।९।२६
जम्मा रू.	९९९३९२३			

८३.४ **औचित्यबेगरको म्याद थपः** सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १२० मा निर्माण व्यवसायीले खरिद सम्झौता बमोजिमको काम त्यस्तो सम्झौताको अवधिभित्र पूरा गर्न नसकिने भएमा सम्बन्धित निर्माण व्यवसायीले कारण खुलाई खरिद सम्झौताको म्याद सकिनुभन्दा कम्तीमा एक्काईस दिन अगावै संशोधित कार्यतालिकासहित आवश्यक प्रमाण कागजात संलग्न गरी सम्बन्धित सार्वजनिक निकायमा अवधि थपको लागि निवेदन दिनुपर्नेछ । त्यसैगरी म्याद थप हुनको लागि सम्बन्धित सार्वजनिक निकायले निर्माण व्यवसायी, आपूर्तिकर्ता, सेवा प्रदायक वा ऐनको दफा ६७क. बमोजिम कागजात झिकाएको कारणबाट काममा ढिलाइ भएको वा विपद् वा अन्य काबुबाहिरको परिस्थितिको कारण सम्झौताबमोजिमको काम हुन सक्ने अवस्था नभएको अवस्थामाबाहेक म्याद थप गर्न नसकिने अवस्था छ । सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ मा निर्माण व्यवसायीको ढिलाईको कारणले खरिद सम्झौता बमोजिमको काम सो सम्झौतामा तोकिएको म्यादमा सम्पन्न हुन नसकेमा निजले सार्वजनिक निकायलाई सम्झौताको रकमको दश प्रतिशतमा नबढ्ने गरी साधारणतया प्रति दिन सम्झौता रकमको शुन्ना दशमलब शुन्ना पाँच प्रतिशत पूर्व निर्धारित क्षतिपूर्ति दिनुपर्ने व्यवस्था छ । त्यसैगरी

पूर्वनिर्धारित क्षतिपूर्ति तिर्दैमा सम्बन्धित निर्माण व्यवसायी खरिद सम्झौता बमोजिमको कार्यसम्पादन गर्ने दायित्वबाट मुक्त हुन नसक्ने व्यवस्था छ । वडा नं.२ मा दश शैया हस्पिटल निर्माण गर्न पालिका र निर्माण व्यवसायी देभ सिंह पावर अप बिल्डर्स जेभी धनगढी कैलालीबीच मिति २०७९।३।१ मा मिति २०८१।३।१ भित्र कार्यसम्पन्न गर्न रू.७,३५,५०,३४६।१८ मा ठेक्का सम्झौता भएकोमा तीन पटक सम्म म्याद थप गरी हाल मिति २०८२।८।२६ सम्म कायम गरेको देखियो । तीन पटकसम्म म्याद थप भईसक्दा सम्म लेखापरीक्षण अवधिसम्म ६४.४४ प्रतिशतमात्र वित्तीय प्रगति हुनुले निर्माण व्यवसायी उक्त कार्यसम्पन्न गर्नमा भरमग्दुर प्रयास गरेको देखिएन । त्यसैगरी नियमावलीमा भएको ब्यवस्थाबमोजिम विपद् वा अन्य काबुबाहिरको परिस्थिति भएको देखिएन । निर्माण व्यवसायीले नियमावलीमा भएको व्यवस्था बमोजिम २१ दिन अगावै संशोधन कार्यतालिकासहित म्याद थपको लागि निवेदन दिएको देखिएन । मिति २०८१।९।२४ को गाउँसभाको निर्णय नं.ङ बाट म्याद थप भएकोमा म्याद थप गर्नुपर्ने कुनै कारण र औचित्य नखुलाई म्याद थप गरेको देखियो । गाउँसभाले सम्झौता सकिएको म्याद देखि लागु हुने गरी म्याद थप गरेको भएता पनि निर्माण व्यवसायीले संशोधित कार्यतालिकासहित म्याद थपको लागि निवेदन प्राप्त नभएको, काबु बाहिरको परिस्थिति नभएको र औचित्य बेगर म्याद थप भएको अवस्थामा पूर्वनिर्धारित क्षतिपुर्ति लगाउनुपर्ने देखिन्छ । अतः नियमावलीमा भएको व्यवस्थाबमोजिम दश प्रतिशत नबढ्ने गरी पूर्वनिर्धारित क्षतिपुर्ति लगाई सम्झौताबमोजिम कार्यसम्पन्न गराउन पालिकाको ध्यान जानुपर्दछ ।

क्र.सं.	देखि	सम्म	निर्णय भएको मिति	पूर्वनिर्धारित क्षतिपुर्ति लगाउनुपर्ने दिन
१	२०७९।३।१	२०८१।३।१	२०८१।९।२४	२०६
२	२०८१।९।२४	२०८२।३।२०	२०८२।३।२६	५
३	२०८२।३।२६	२०८२।८।२६		
जम्मा				२११

८३.५ **सब कन्ट्रयाक्टरः** सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम २८(७) र पालिका र निर्माण व्यवसायीबीच सम्झौता भएको Standard Bidding Document को General contract condition (GCC) को दफा ९ मा निर्माण कार्यमा संयुक्त उपक्रम (ज्वाइन्ट भेन्चर) बाट कार्यसम्पन्न गर्ने गरी बोलपत्र प्रक्रियामा समावेश भई ठेक्का प्राप्त गरेको अवस्थामा संयुक्त उपक्रमका सबै सदस्यले दायित्व बहन गरी सम्झौता अनुसार निर्माण कार्यसम्पन्न गर्नुपर्नेछ । त्यस्तो कार्यको जिम्मेवारी संयुक्त उपक्रमका कुनै एक सदस्य वा सीमित सदस्य वा अन्य कसैलाई हस्तान्तरण गर्न पाइने नपाइने व्यवस्था छ । त्यसैगरी नियम ३० सब-कन्ट्याक्टरबाट समेत निर्माण कार्य गराउन सक्ने गरी सार्वजनिक निकायले बोलपत्र आव्हान गर्ने भएमा बोलपत्र सम्बन्धी कागजातमा निजले सब-कन्ट्याक्टरबाट काम गराउन सक्ने कुरा, अधिकतम पच्चीस प्रतिशतसम्म सब कन्ट्राक्टरबाट कार्य गराउन सकिने कुरा र सो को कार्य प्रकृतिको विवरण, आवश्यकतानुसार सब-कन्ट्याक्टरको योग्यताका आधारसहित उल्लेख गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । वडा नं.२ मा दश शैया हस्पिटल निर्माण गर्न पालिका र निर्माण व्यवसायी देभ सिंह पावर अप बिल्डर्स जेभी धनगढी कैलालीबीच मिति २०७९।३।१ मा मिति २०८१।३।१ भित्र कार्यसम्पन्न गर्न रू.७,३५,५०,३४६।१८ मा ठेक्का सम्झौता भएकोमा तीन पटक सम्म म्याद थप गरी हाल मिति २०८२।८।२६ सम्म कायम गरेको देखियो । तीन पटकसम्म म्याद थप भईसक्दा सम्म लेखापरीक्षण अवधिसम्म ६४.४४ प्रतिशतमात्र वित्तीय प्रगति भएको अवस्था छ । तीन पटकसम्म म्याद थप भईसक्दासम्म लेखापरीक्षण अवधिसम्म ६९.१६ प्रतिशतमात्र वित्तीय प्रगति हुनुले उक्त निर्माण कार्यलाई अन्य कुनै सदस्यलाई हस्तान्तरण गरेको देखिन्छ । लेखापरिक्षणको अवधिमा पालिकासँग छलफल गर्दा उक्त जोइन्ट भेन्चरको मुख्य निर्माण व्यवसायी सम्झौता अवधि देखि हालसम्म निर्माणस्थलमा आएको देखिदैन । यसबाट निर्माण कार्यको दायित्व अन्य कुनै सदस्यलाई हस्तान्तरण गरेको देखियो । अतः मुख्य निर्माण व्यवसायीलाई तत्काल निर्माणस्थलमा आइ बाँकी रहेको कार्यलाई तिव्र रूपमा सम्पन्न गराउन पालिकाको ध्यान जानुपर्दछ अन्यथा उक्त निर्माण व्यवसायीलाई प्रचलित कानूनबमोजिम कार्वाही हुनुपर्दछ ।

८४ **म्याद थप**

सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १२० मा निर्माण व्यवसायीले खरिद सम्झौता बमोजिमको काम त्यस्तो सम्झौताको अवधिभित्र पूरा गर्न नसकिने भएमा सम्बन्धित निर्माण व्यवसायीले कारण खुलाई खरिद सम्झौताको म्याद सकिनुभन्दा कम्तीमा

एक्काईस दिन अगावै संशोधित कार्यतालिका सहित आवश्यक प्रमाण कागजात संलग्न गरी सम्बन्धित सार्वजनिक निकायमा अवधि थपको लागि निवेदन दिनुपर्नेछ । त्यसैगरी म्याद थप हुनको लागि सम्बन्धित सार्वजनिक निकायले निर्माण व्यवसायी, आपूर्तिकर्ता, सेवा प्रदायक वा ऐनको दफा ६७क. बमोजिम कागजात झिकाएको कारणबाट काममा ढिलाइ भएको वा विपद् वा अन्य काबुबाहिरको परिस्थितिको कारण सम्झौताबमोजिमको काम हुन सक्ने अवस्था नभएको अवस्थामाबाहेक म्याद थप गर्न नसकिने अवस्था छ । गाउँकार्यपालिकाबाट मिति २०८१।३।२६ मा ऐन र नियमावलीमा भएको व्यवस्था विपरित विना कारण म्याद थप भएको देखियो । सालबसाली रूपमा सम्पन्न गर्ने गरी खरिद सम्झौता भएकोमा बहुबर्षीय र क्रमागत योजना जस्तै गरी म्याद थप गरेको छ । यसरी म्याद थप गर्ने कार्य मनासिब देखिदैन ।

(विस्तृत विवरण बेरूजु दफा ८४ सँग सम्बन्धित अनुसूचीमा संलग्न छ ।)

८५ उपभोक्ता समितिमार्फत जटिल कार्य

सार्वजनिक खरिद नियमावलीको नियम ९७(१४) मा उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समुदायबाट काम गराउँदा सार्वजनिक निकायले उक्त काम श्रम मुलक प्रकृतिको हुनु पर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले डिपिआरबाट तयार गरेको लागत अनुमान रू.४,००,००,०००।०० कायम भएको सरस्वती नमूना माध्यमिक विद्यालय भागेश्वर-३, बोगटाको भवन उपभोक्ता समितिमार्फत गराएको देखियो । यसबर्ष उक्त विद्यालयको समितिसँग रू.९९,९९,९१४।३८ मा सम्झौता भएकोमा रू.४७,९९,८३९।०० भुक्तानी गरेको छ । पालिकाले उपभोक्ता समितिमार्फत काम गराउदा मेशीन उपकरणमार्फत गर्नुपर्ने र प्राविधिक दक्षता आवश्यक पर्ने जटिल प्रकृतिका काममासमेत गराएको देखिन्छ । यसरी प्राविधिक दक्षता आवश्यक पर्ने काम उपभोक्ता समितिमार्फत गराउँदा दिगो प्रभावकारी तथा उपयुक्त समेत हुदैन । जटिल र प्राविधिक दक्षता आवश्यक पर्ने कामहरु उपभोक्ता समितिमार्फत सम्पन्न गराउने कार्यमा नियन्त्रण हुनुपर्दछ ।

८६ हेभि ईक्विपमेण्ट तथा सव कन्ट्याक्टर प्रयोग

सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम ९७(१०) म उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समुदायले पाएको काम आफैले सम्पन्न गर्नु पर्ने र कुनै निर्माण व्यवसायी वा सब कन्ट्र्याक्टरबाट गराउन नहुने व्यवस्था छ । सोही नियमावलीको उपनियम १३क मा उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समुदायले प्राप्त गरेको कुनै काममा निर्माण व्यवसायीलाई संलग्न गराइएको पाइएमा सार्वजनिक निकायले उक्त उपभोक्ता समिति वा लाभग्राहि समिति सँगको सम्झौता रद्द गरी त्यस्तो उपभोक्ता समितिलाई भविष्यमा कुनै काम गर्न नदिने गरी अभिलेख राख्ने र सो काम गर्ने निर्माण व्यवसायीलाई कारवाहीको लागि सार्वजनिक खरिद अनुगमन कार्यालयमा सिफारिस गर्नु पर्ने समेतको व्यवस्था छ । यो वर्ष पालिकाबाट कतिपय उपभोक्ता समिति मार्फत सम्पादित निर्माणका कार्यहरुमा निर्माण व्यवसायी लगाएको र सो काम सम्पन्न भएको विवरण सहित सम्बन्धित निर्माण व्यवसायीले उपभोक्ता समितिको नाममा जारी गरेको वील बिजकबाट समेत देखिन्छ ।निम्नानुसार उपभोक्ता समितिहरुले आफुलाई प्राप्त भएको काममा निर्माण व्यवसायीलाई प्रत्यक्ष रुपमा संलग्न गराएको देखियो । तसर्थ उपभोक्ता समितिसँग पालिकाको कार्यालयको सम्झौता हुने र उपभोक्ता समितिले सो सम्पुर्ण काम डोजर तथा हेभि उकरण मार्फत गराउदा निर्माण व्यवसायीलाई सव कन्ट्र्याक्टमा लगाएको देखिन्छ । उपभोक्ता समितिलाई प्राप्त सबै काम निर्माण व्यवसायीको डोजर तथा हेभि उपकरणमार्फत गराउदा स्थानीय श्रम र सीपको उपयोग हुन सकेको देखिदैन । नियमावलीको उल्लिखित प्रावधान बमोजिम स्थानीय श्रम र सीपको प्रयोग हुने मनसायले उपभोक्ता समितिमार्फत हुने काममा निर्माण व्यवसायीको संलग्नतामा नियन्त्रण गरी नियमित गर्नुपर्ने रू.

क्र स	उपभोक्ता समितिको नाम	उपभोक्ता समिति सँग भएको सम्झौता अंक (श्रमदान बाहेक) को भुक्तानी	संलग्न निर्माण व्यवसायीको नाम	निर्माण व्यवसायीको बील पेश भएको रकम ईन्धन समेत
१	कैलपाल माविको खेल मैदान वडा नं.१ पनौउट	२६८५६६७।४८	समैजी निर्माण सेवा बेदकोट नगरपालिका-२ कञ्चनपुर	१०१९९९।९९

८७ अधुरो योजना (सरस्वती नमूना माध्यमिक विद्यालय)

सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ६(५) मा सार्वजनिक निकायले खरिद कारबाही गर्दा आवश्यक पर्ने बजेटको सुनिश्चितता गरेर मात्र खरिदको कारबाही शुरु गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । डिपिआरबाट कायम भएको लागत अनुमान रू.४,००,००,०००। ०० कायम भएको सरस्वती नमूना माध्यमिक विद्यालय भागेश्वर-३, बोगटाको भवन अधुरो अवस्थामा रहेको देखियो । यसबर्ष उक्त

विद्यालयको समितिसँग रू.९९,९९,९१४।३८ मा सम्झौता भएकोमा रू.४७,९९,८३९।०० भुक्तानी गरेको छ । उक्त भवनको पिल्लर मात्रै उठाएको र ढलान र इट्टाको वाल लगाउने कार्य भएको छैन । यस सम्बन्धमा पालिकासँग छलफल गर्दा संघीय बजेट प्राप्त नभएको हुँदा हाल उक्त कार्य अधुरो अवस्थामा रहन गएको जनाएको छ । स्रोत सुनिश्चतता बेगर खरिद कार्य शुरू गर्नु मनासिब देखिदैन । अतः स्रोत सुनिश्चताबेगर खरिद प्रक्रियामा सहभागी हुने कार्यमा नियन्त्रण गर्न पालिकाको ध्यान जानुपर्दछ ।

८८ **कैलपाल नौतडी विस्तडी सडकको डिपिआर निर्माण** (२७१-2082-03-23):

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-९** को निर्णयले रू **४६७,१९९** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

असुल गर्नुपर्ने	०

८९ **सोझै खरिद**

सार्बजनिक खरिद ऐन २०६३, को नियम ८(२) मा यस ऐन अन्तर्गत बनेको नियम बमोजिम खरिद गर्दा प्रतिशपर्धा समित हुने गरी टुक्रा, टुक्रा पारी खरिद गर्नु हुदैन भनी उल्लेख छ । सार्बजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ८५ (१ख) अनुसार सार्बजनिक निकायले एक आर्थिक बर्षमा एकै पटक वा पटक पटक नियमावलीले तोकेको सिमा भन्दा बढी रकमको वा एउटै ब्यक्ति फर्म, कम्पनी वा संस्थाबाट एक पटक भन्दा बढी सोझै खरिद गर्न सकिने छैन । त्यस्तै सोही नियमावलीको नियम ८४(१) अनुसार सार्बजनिक निकायले बीस लाखसम्म लागत अनुमान भएको सार्बजनिक खरिद वा मालसामान शिलबन्पदी दरभाउ पत्रको माध्यमबाट मात्र खरिद गर्नु पर्ने ब्यबस्था रहेको छ । पालिकाले मालसामान खरिद कार्यको प्रकृति अनुसार एउटै प्याकेज बनाई लागत अनुमानको सिमा अनुसार दरभाउ पत्र मार्फत कार्य गराउनु पर्नेमा निम्नानुसारको सार्बजनिक खरिद कार्य प्रतिशपर्धा समित हुने गरी टुक्रा टुक्रा पारी सोझै गराएको रु. १,१६,५९,२६८।- खरिद प्रकृया नियम सम्मत नदेखिएको हुँदा नियन्त्रण तथा सुधार गर्नुपर्दछ ।

सि.नं.	ब.उ.शि.नं.	गो. भौ. नं./ मिति	भुक्तानी पाउने फर्मको नाम	बापत	बिजक नं./ मिति	भुक्तानी	सम्झौता मिति
१.	गाउँपालिका पूँजिगत	२८८। ०८२। ३।२४	केशर कन्ष्ट्रक्सन, भागेश्वर	पहिरो सफागरी सडक मर्मत कार्य वडा नं.-५	२०।०८२। ३।२२	६६०७७८	२०८१। ६।१
२.	गाउँपालिका पूँजिगत	२८४। ०८२। ३।२४	देवभुमि कन्ष्ट्रक्सन, डडेलधुरा	बिभिन्न सडकमा पहिरो सरसफाई, वडा नं.-२ र ३	०८।०८२। ३।२४	७५५७४४	२०८१। ७।१४
३.	पालिका पूँजिगत	२९०। ०८२। ३।२४	मिनाक्षी कन्ष्ट्रक्सन, डडेलधुरा	विभिन्न सडकमा पहिरो सरसफाई कार्य, वडा नं.- ४	१०।०८२। १२।६	९८१४७४	२०८१। ६।१
४.	गाउँपालिका पूँजिगत	२४५। ०८२। ३।२२	अनुप कन्ष्ट्रक्सन एण्ड ईन्जिनियरिङ्ग सर्भिस, कञ्चनपुर	आईसोलेसनको भवन घेराबार निर्माण	०५।०८२। ३।२२	९४३४९१	२०८२। २।११
५.	पालिका पूँजिगत	२८५। ०८२। ३।२४	सायोन निर्माण सेवा, डडेलधुरा	विभिन्न सडकमा पहिरो सरसफाई कार्य, वडा नं.- १	१०।०८२। ३।२२	७६५४९०	२०८१। ६।२२
६.	पालिका पूँजिगत	२८७। ०८२। ३।२४	एल.बि. कन्ष्ट्रक्सन, डडेलधुरा	बिभिन्न सडकमा पहिरो सरसफाई, वडा नं.-१ र ३	नखुलेको/ २०८१। १२।१९	९५११८८	२०८१। ६।१
७.	पालिका पूँजिगत	२९१। ०८२। ३।२४	सनीदेब निर्माण सेवा प्रा.लि., कञ्चनपुर	विभिन्न सडकमा पहिरो सरसफाई कार्य, वडा नं.- ४	१५।०८२। ३।२२	२७०८१०	२०८१। ६।६
८.	पालिका पूँजिगत	२८६। ०८२। ३।२४	आरती निर्माण सेवा, डडेलधुरा	विभिन्न सडकमा पहिरो सरसफाई कार्य, वडा नं.- १	१३।०८२। ३।२४	५०२९५५	२०८१। ७।१४
९.	पालिका पूँजिगत	२६२। ०८२। ३।२३	डि.डि.कन्ष्ट्रक्सन, डडेलधुरा	चैनपुर सतिगाड सडक निर्माण	०३।०८२। ३।२३	४७०१४५	२०८२। २।६
१०.	पालिका पूँजिगत	२५८। ०८२। ३।२३	रोशन कन्ष्ट्रक्सन, डडेलधुरा	सिराड बर्थिङ्ग सेन्टरको खानेपानी घेराबार निर्माण	०१।०८२। ३।१८	९३७७४४	२०८२। २।६
११.	पालिका पूँजिगत	२५२। ०८२। ३।२२	भुपेन्द्र निर्माण सेवा, डडेलधुरा	वडा नं. २ र ५ का बिभिन्न सडकमा पि.सि.सी. गर्ने कार्य	०६।०८२। ३।२२	७३३६३३	२०८२। २।२२
१२.	पालिका पूँजिगत	२५०। ०८२। ३।२२	भरत निर्माण सेवा, डडेलधुरा	लेकुडा बर्थिङ्ग पर्खाल निर्माण	०३।०८२। ३।२२	९४२१००	२०८२। २।६
१३.	पालिका पूँजिगत	२८०। ०८२। ३।२४	आकास निर्माण सेवा, डडेलधुरा	टोप्यो बयलपाटा चामालेक सडक खण्ड मर्मत	०३।०८२। ३।२४	५६४७७४	२०८२। २।२३
	सडक बोर्ड	२। ०८२। ०६।२					

१४.	पालिका पूँजिगत	२४३।०८२।३।२२	सि.के.कन्स्ट्रक्सन, डडेलधुरा	लमीकाण्डे सिम सडक खण्ड निर्माण	२।०८२।३।२२	४७२५१०	२०८२।३।१
१५.	पालिका पूँजिगत	२३३।०८२।३।११	आयुषा निर्माण सेवा, डडेलधुरा	लिम रोड मोड सुधार	१८।०८२।३।१९	४७९५२३	२०८२।२।८
१६.	पालिका चालु	५८७।०८२।२।२३	पवन निर्माण सेवा, धनगढी	लामीकाण्डे प्रहरी चौकी मर्मत	०८।०८१।११।२८	५९६८०७	२०८१।१०।१३
१७.	पालिका पूँजिगत	२०२।०८२।३।५	एस.के.कन्स्ट्रक्सन, डडेलधुरा	बिभिन्न सडक मोड सुधार कार्य	२१।०८२।३।४	६३०१०२	२०८२।३।१०
					जम्मा	**११६५९२६८**	

९० **पाइप खरिद**

सार्बजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १० अनुसार सार्बजनिक निकायले निर्माण सम्बन्धि कार्यको लागत अनुमान तयार गर्दा निर्माण सम्बन्धि नर्मस भए त्यस्तो नर्मस बमोजिम र त्यस्तो नर्मस नभएको अवस्थामा आवश्यक नर्मस तयार गरी नेपाल सरकार मन्त्री परिषदबाट स्वीकृत गराई स्वीकृत नर्मस बमोजिम लागत अनुमान तयार गर्नुपर्दछ । पालिकाले निम्नानुसारको निर्माण सामाग्रीको लागत अनुमान तयार गर्दा एच.डि.पी. पाईपको साईज अनुसार वजन चार्टमा उल्लेख भएको प्रति रनिङ्ग मिटरको वजनलाई पाईपको जिल्ला दरले गुणन गरी प्रति रनिङ्ग मिटरको दर तय गर्नुपर्नेमा सो भन्दा फरक दर राखी भुक्तानी दिएको पाईयो । यसरी बढी भुक्तानी भएको रकम असुल हुनुपर्दछ । रु.

(विस्तृत विवरण बेरूजु दफा ९० सँग सम्बन्धित अनुसूचीमा संलग्न छ ।)

असुल गर्नुपर्ने	३३,३०४

९१ **दर बिश्लेषण (सोझै खरिद)**

सार्बजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १० अनुसार सार्बजनिक निकायले निर्माण सम्बन्धि कार्यको लागत अनुमान तयार गर्दा निर्माण सम्बन्धि नर्मस भए त्यस्तो नर्मस बमोजिम र त्यस्तो नर्मस नभएको अवस्थामा आवश्यक नर्मस तयार गरी नेपाल सरकार मन्त्री परिषदबाट स्वीकृत गराई स्वीकृत नर्मस बमोजिम लागत अनुमान तयार गर्नुपर्दछ । सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १०(४) मा सार्वजनिक निकायले लागत अनुमान तयार गर्दा सिमेन्ट, फलामे डण्डी, इंटा, माटो, बालुवा, क्रकंट पाता, पोलिथिन पाईप, जि.आई.तार लगायतका निर्माण सामग्रीको दरभाऊ, मेशिन र उपकरणको भाडा वा कामदारको ज्याला निर्धारण गर्दा जिल्ला दररेट निर्धारण समितिले निर्धारण गरेको दररेटको आधारमा निर्धारण गर्नुपर्ने उल्लेख छ । NORMS FOR RATE ANALYSIS OF ROAD AND BRIDGE WORKS 2075 को S.N. 29.19 मा CLEARANCE OF LANDSLIDE IN SOIL & ORDINARY ROCK BY MACHINE & DISPOSAL IN APPROPRIATE SITE मा उल्लेख भए अनुसार ५०० घन मिटर पहिरो सफा गर्न एक्साभेटर ६ घण्टा, दक्ष श्रमिक १ कार्य दिन अदक्ष श्रमिक ३ कार्य दिन लाग्ने उल्लेख छ । जिल्ला दररेट र DOR EQUIPMENT HIRE RATE अनुसार एक्साभेटर ६ घण्टाको औषतमा प्रति घण्टा ईन्धन सहित रु. ३०००, दक्ष प्रतिदिन प्रति दिन रु. ११००, अदक्ष श्रमिक प्रति दिन ७५० का आधारमा गणना गर्दा प्रति घन मिटर ४२।७० (ओभरहेड र मू.अ.कर बाहेक) राख्नु पर्ने, S.N. 9.1 I(B) Roadway excavation in all types of soil by mechanical means as per drawing and technical specification, including all lift and lead as per drawing मा उल्लेख भए अनुसार ३६० घन मिटर सबै किसिमको नरम ढुङ्गामा मेशिन प्रयोग गरी खन्ने कार्यमा एक्साभेटर ६ घण्टा, दक्ष श्रमिक १ कार्य दिन अदक्ष श्रमिक ३ कार्य दिन लाग्ने उल्लेख छ । पालिका दररेट अनुसार एक्साभेटर ६ घण्टाको औषतमा प्रति घण्टा ईन्धन सहित रु. ३०००, दक्ष प्रतिदिन प्रति दिन रु. ११००, अदक्ष श्रमिक प्रति दिन ७५० का आधारमा गणना गर्दा प्रति घन मिटर ५९।३१ (ओभरहेड र मू.अ.कर बाहेक) र सोही नर्म्सको S.N. 9.1 I (B) Roadway excavation in ordinary rock as per drawing and technical specification,

including all lift and lead as per drawing मा उल्लेख भए अनुसार १२० घन मिटर सबै किसिमको नरम ढुङ्गामा मेशिन प्रयोग गरी खन्ने कार्यमा एक्साभेटर ६ घण्टा, दक्ष श्रमिक १ कार्य दिन अदक्ष श्रमिक ३ कार्य दिन लाग्ने उल्लेख छ । पालिका दररेट अनुसार एक्साभेटर ६ घण्टाको औषतमा प्रति घण्टा ईन्धन सहित रु. ३०००, दक्ष प्रतिदिन प्रति दिन रु. ११००, अदक्ष श्रमिक प्रति दिन ७५० का आधारमा गणना गर्दा प्रति घन मिटर १७७।९२ (ओभरहेड र मू.अ.कर बाहेक) राख्नु पर्नेमा फरक दर राखी भुक्तानी दिएको पाईएको हुँदा रु. बढी भुक्तानी भएको पाईयो । पालिकाले निम्नानुसारको योजनाहरुमा स्वीकृत नर्म्स तथा दररेटमा उल्लेख भएकोभन्दा फरक Coefficient हरुको प्रयोग गरेको कारण बढी भुक्तानी भएको रकम रु. २१,८९,४८५।- असुल हुनुपर्दछ । रु.

(विस्तृत विवरण बेरूजु दफा ९१ सँग सम्बन्धित अनुसूचीमा संलग्न छ ।)

असुल गर्नुपर्ने	२१,८९,४४८

९२ **कर्मचारी संगठन तथा व्यवस्थापन** (७२०-2082-03-12):

(..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-९** को निर्णयले रू **४६७,५२१** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

असुल गर्नुपर्ने	०

९३ **AS BUILT DRAWING**

सार्वजनिक खरिद नियमावलीको नियम १२५(१) मा खरिद सम्झौता वमोजिम निर्माण कार्य सम्पन्न भएको ३० दिन भित्र सम्वन्धित निर्माण व्यवसायीले निर्माण भए वमोजिमको (एज विल्ट) नक्सा सार्वजनिक निकायमा पेश गर्नुपर्ने उल्लेख छ। पालिका अन्तर्गत सञ्चालित ठुला योजनाको समेत AS BUILT DRAWING पेश भएको पाईएन । यस्तो प्रतिबेदन पेश गर्ने गराउने तर्फ पालिकाले ध्यान दिनुपर्ने देखिन्छ ।

९४ **डि.एल पि.अभिलेख**

सार्वजनिक खरिद नियमावलीको नियम १२५(२) मा कुनै निर्माण कार्य सम्पन्न भई त्रुटी सच्याउने दायित्व अवधि समाप्त भएपछि सार्वजनिक निकायका प्रमुखले त्यस्तो निर्माण कार्य स्वीकृत ड्रइङ्ग,डिजाइन वा स्पेशिफिकेशन वमोजिम भए नभएको कुरा प्राविधिक कर्मचारीवाट जाँचवुझ गराई कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन तयार गर्नुपर्ने उल्लेख छ।नियममा भएको उक्त प्रावधानको प्रभावकारी रुपले कार्यान्वयन गर्न र गुणस्तरीय निर्माण कार्यमा सघाउ पुर्याउनको लागि निर्माण सम्पन्न भई डि.एल.पी.मा रहेका ठेक्काको अभिलेख राखि नियममा उल्लेख भए अनुसार प्राविधिक कर्मचारीवाट जाचवुझ गराउनुपर्नेमा डि.एल.पीमा रहेका ठेक्काको अभिलेख राखेको देखिएन।यस्तो अवस्थामा डि.एल.पि समाप्त भएका ठेक्काको प्राविधिक कर्मचारी खटाई नियममा भएको प्रावधान अनुसार जाँचबुझ गराई कार्यसम्पन्न प्रतिवेदन तयार भए नभएको एकिन गर्ने सक्ने अवस्था रहेन।अतः यसको अद्यावधिक अभिलेख राख्ने कार्य तर्फ पालिकाको ध्यान जानुपर्ने देखिन्छ ।

९५ **च्यानेज (CHAINAGE) नखुलेको**

कार्यालय अन्तर्गतका निम्न सडकहरुको बिभिन्न स्थानमा फरक निर्माण ब्यबसायीहरुबाट कार्य गराएको पाईयो । उक्त सडकको बिभिन्न स्थानमा बोलपत्र, शिलबन्दी दरभाउ पत्र र सोझै खरिद बिभिबाट सडक निर्माण तथा मर्मत सम्बन्धि कार्य गराएको पाईयो । यसरी एकै सडकको फरक फरक स्थानमा निर्माण तथा मर्मत कार्य गराउँदा चेनेज खुलाई लागत अनुमान तयार गर्नु पर्नेमा गरेको पाईएन । यसरी चेनेज तथा कार्य स्थल नखुलाएको कारण निर्माण कार्यको OVER LAPPING भई दोहोरो नापी हुन सक्ने, एउटा निर्माण ब्यबसायीको दायित्व भित्रको कार्य अर्को निर्माण ब्यबसायीबाट भई भुक्तानी हुने सम्भावना रहन्छ । उल्लेखित योजनाहरुको कार्यस्थलको DEMARCATION तथा चेनेज नखुलेको कारण सडकको फरक फरक खण्डमा कार्य भए नभएको एकिन गर्न सकिएन । यसमा कार्यालयले ध्यान दिएको पाईएन ।

९६ **कन्टिन्जेन्सी खर्चको सिमा**

सुदूरपश्चिम प्रदेश उपभोक्ता समिति गठन, परिचालन तथा व्यवस्थापन (दोस्रो संशोधन) सम्बन्धी कार्यबिधि,२०७६ को दफा ६ मा कन्टिन्जेन्सी खर्च गर्दा ३० लाखसम्म ३ प्रतिशत, ३० लाखदेखि ५० लाखसम्म २ प्रतिशत र ५० लाखभन्दा बढी बजेट खर्चमा १

प्रतिशतसम्म खर्च गर्न पाउने ब्यबस्था रहेको छ । कार्यालयले लागत अनुमान तयार गर्दा बजेट खर्चको ४ प्रतिशत कन्टिन्जेन्सी राखी खर्च गरेको पाईयो । यसरी कार्यबिधि बिपरित तोकिएको सिमा नघाई बढी खर्च गर्नु नियमसम्मत देखिएन । यसरी बढी खर्च गर्ने प्रबृतिमा नियन्त्रण हुनुपर्दछ । यसरी बढी खर्च भएको कन्टिन्जेन्सी रकम कार्यालयले एकिन गरी असुल हुनुपर्दछ ।

९७ **मालसामान खरिदमा कन्टिन्जेन्सी** (१७०-2082-02-29):

सार्वजनिक खरिद नियमावली, 2064 को नियम 10(7) मा निर्माण कार्यको लागत अनुमानमा मात्र वर्क चार्ज स्टाफ खर्च २ प्रतिशत र साना तिना अन्य खर्च २ प्रतिशत सम्म समावेश गर्न सकिने व्यवस्था छ । मालसामान खरिद कार्यमा कन्टिन्जेन्सी खर्च लेख्ने मिल्ने व्यबस्था नियमावलीले गरेको छैन । कार्यालयले मोटरसाईकल खरिद कार्यको कन्टिन्जेन्सीबाट मेकानिकल ईन्जिनियर श्री बसन्त बहादुर चन्दलाई दैनिक तथा भ्रमण भत्ता बापत रु. ११५०० र पुरातात्विक धर्मशाला संरक्षण कार्यको कन्टिन्जेन्सीबाट समेत निजलाई रु. ११५००।- समेत रु. २३०००।- भुक्तानी गरेको पाईयो । सार्बजनिक निर्माण कार्यको कन्टिन्जेन्सीबाट असम्बन्धित कार्य मेकानिकल ईन्जिनियरको दैनिक भत्ता भुक्तानी गर्न साथै मालसामानको कन्टिन्जेन्सीबाट दैनिक भत्ता भुक्तानी गर्न मिल्ने नदेखिएको हुँदा प्रयोजन बिपरित भएको खर्च रकम रु.२३०००।- नियमित हुनुपर्दछ । रु.

अनियमित भएको	२३,०००

९८ **पाईपको खपत**

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-९** को निर्णयले रू **१०३,२६२** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

असुल गर्नुपर्ने	०

९९ **वातावरणीय अध्ययन प्रतिवेदन (वडा नं.१ र २)**

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-९** को निर्णयले रू **४४१,८०६** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

असुल गर्नुपर्ने	०

१०० **वातावरणीय अध्ययन प्रतिवेदन (वडा नं.४ र ५)**

घोरडीगाड, नानगीगाड(ढडानी, सेरा, भमदेउली क्षेत्र,), ठुलीगाड(कुर्गायल, बढुवा, असुन्ने ढाङ क्षेत्र) वडा नं.४ र सिराडी गाड (घटालथान क्षेत्र) वडा नं.५ स्थानको वातावरणीय अध्ययन प्रतिवेदन तयार गर्न पालिका र रिभा इन्भाइरोल्मेन्टल एण्ड ईन्जिनियरिङ्ग सर्भिसेज, महेन्द्रनगर कञ्चनपुरबीच मिति २०८१।१२।१७ देखि २०८२।१।३१ भित्र कार्यसम्पन्न गर्ने गरी रू.११,७५,९२३।०० (मूअकरसहित) मा खरिद सम्झौता भएको देखिन्छ । परामर्शदाताले मिति २०८२।२।२३ मा प्रतिवेदन बुझाएकोमा गोश्वारा भौचर नं.६२०।२०८२।२।२९ बाट भुक्तानी लिएको देखिन्छ । यस सम्बन्धमा देखिएका थप बेहोराहरू निम्न छन् ।

१००.१ (✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-९** को निर्णयले रू **१,१७५,९२३** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

असुल गर्नुपर्ने	०

१००.२ (✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-९** को निर्णयले रू **११,९६७** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

असुल गर्नुपर्ने	०

अनुसूचीहरू

अनुसूची - १

आर्थिक कारोबारको स्थिति

आर्थिक बर्ष: २०८१/८२

कार्यालय र स्थान : भागेश्वर गाउँपालिका, डडेलधुरा , भागेश्वर गाउँपालिका , डडेल्धुरा

पद	नाम	कार्यकाल सुरु मिति	कार्यकाल समाप्त मिति
कार्यालय प्रमुख	लक्ष्मी दत्त भट्ट	२०८१-१२-६	हाल सम्म कार्यरत
लेखा प्रमुख	नरेश दत्त भट्ट	२०७८-८-२७	हाल सम्म कार्यरत

बेरुजु वर्गीकरण:

असूल गर्नुपर्ने	अनियमित भएको	प्रमाणका कागजात पेश नभएको	जिम्मेवारी नसारेको	सोधभर्ना नलिएको	जम्मा पेश्की
१०,१७०,०८४.४७	३,४८९,१७६	२,३१९,८०१.७७	०	०	५८१,२५०
				प्रारम्भिक प्रतिवेदनबाट देखिएको बेरुजू रु.	१६,५६०,३१२.२४
				प्रारम्भिक प्रतिवेदन उपर फछ्र्यौट गरी संपरीक्षण भएको रकम रु.	७,६३०,११२.१७
				संपरीक्षणबाट थप भएको बेरुजू रु.	०
				लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा कायम बेरुजू रु.	८,९३०,२००.०७

स्थानीय तह :

गत बर्षको जिम्मेवारी		५००३१८८८.०२	
आम्दानी		खर्च	
संघीय सरकारबाट अनुदान	३०११२६०३८.६	चालु खर्च	२७४६४९२९०.१७
प्रदेश सरकारबाट अनुदान	२५७११३३५	पूँजीगत खर्च	१०२९५४९००
राजश्व बाँडफाँट	७७२५०८१७.३६	वित्तीय/अन्य व्यवस्था	८४३५४०२७.४६
आन्तरिक आय	५२७९६९५.१९		
अन्य आय	६३१८४८३१.२२		
कुल आय	४७२५५२७१७.३७	कुल खर्च	४६१९५८२१७.६३
बाँकी मौज्दात		६०६२६३८७.७६	

अनुसूची - २

बेरूजु दफा ३.१ सँग सम्बन्धित विवरण - अनुसूची - ३

क्र.स./ आर्थिक सङ्केत	विवरण	चालु आ.ब.को कारोबार			गत आ.ब. को कारोबार		
		नगद	तेस्रो पक्ष भुक्तानी (सोझै भुक्तानी)	जम्मा	नगद	तेस्रो पक्ष भुक्तानी (सोझै भुक्तानी)	जम्मा
	राजस्व, अनुदान र अन्य प्राप्ति						
११०००	कर	७,८२,२३,३७१.३०	०	७,८२,२३,३७१.३०	६,९२,२७,००४.४४	०	६,९२,२७,००४.४४
१३०००	अनुदान	३०,२९,२३,१४९.२४	०	३०,२९,२३,१४९.२४	२७,२०,९४,५६०.३०	०	२७,२०,९४,५६०.३०
१४०००	अन्य राजस्व	४६,४७,१२६.८९	०	४६,४७,१२६.८९	२४,३४,८८५.४४	०	२४,३४,८८५.४४
१५०००	विविध प्राप्ति	१,८१,३७६.००	०	१,८१,३७६.००	७,७४५.००	०	७,७४५.००
क	**कुल जम्मा प्राप्ति**	३८,५९,७५,०२३.४३		३८,५९,७५,०२३.४३	३४,३७,६४,१९५.१८		३४,३७,६४,१९५.१८
३	चालु	२७,४६,४९,२९०.१७	०	२७,४६,४९,२९०.१७	२४,८४,७५,९१६.०७	०	२४,८४,७५,९१६.०७
२१०००	पारिश्रमिक / सुविधा	१३,६६,८०,०७९.९८	०	१३,६६,८०,०७९.९८	१४,११,२२,६६८.२०	०	१४,११,२२,६६८.२०
२२०००	मालसामान तथा सेवाको उपयोग	११,०९,७३,७३६.७९	०	११,०९,७३,७३६.७९	९,०७,५३,६३४.८७	०	९,०७,५३,६३४.८७
२५०००	सहायता (Subsidy)	१,७८,७४,९३९.४०	०	१,७८,७४,९३९.४०	७७,५७,०७१.००	०	७७,५७,०७१.००
२७०००	सामाजिक सुरक्षा	७८,५६,२३४.००	०	७८,५६,२३४.००	८०,२५,७९२.००	०	८०,२५,७९२.००
२८०००	अन्य खर्च	१२,६४,३००.००	०	१२,६४,३००.००	८,१६,७५०.००	०	८,१६,७५०.००
४	पूंजीगत	१०,२९,५४,९००.००	०	१०,२९,५४,९००.००	८,५५,०३,९४०.००	०	८,५५,०३,९४०.००
३१११०	भवन तथा संरचना	३,५३,६२,८५१.००	०	३,५३,६२,८५१.००	१,२७,०१,५७४.००	०	१,२७,०१,५७४.००
३११२०	सवारी साधन, मेशिनरी औजार, फर्निचर्स तथा फिक्चर्स	२४,८९,२८३.००	०	२४,८९,२८३.००	३२,१४,९०७.००	०	३२,१४,९०७.००
३११३०	अन्य पूँजीगत खर्च	१६,३६,८२६.००	०	१६,३६,८२६.००	०	०	०

३११५०	सार्वजनिक निर्माण	६,३४,६५,९४०.००	०	६,३४,६५,९४०.००	६,९४,९४,५७१.००	०	६,९४,९४,५७१.००
३११६०	निर्मितसरचनाको सुधार खर्च	०	०	०	९२,८८८.००	०	९२,८८८.००
ख)	**कुल जम्मा भुक्तानी**	३७,७६,०४,१९०.१७		३७,७६,०४,१९०.१७	३३,३९,७९,८५६.०७		३३,३९,७९,८५६.०७
ग)	**बचत /कमी (ग = क-ख)**	८३,७०,८३३.२६		८३,७०,८३३.२६	९७,८४,३३९.११		९७,८४,३३९.११
घ)	**धरौटी, आकस्मिक कोष लगायतका अन्य कोषको मौज्दातको थप/ घट (+/-)**	२६,५१,६५९.५२		२६,५१,६५९.५२	३१,४२,१६९.८८		३१,४२,१६९.८८
घ.१)	**कट्टी रकम भुक्तानी/दाखिला गर्न बाकी**				-३,४५०.००		-३,४५०.००
ङ)	**यस आ.ब.को नगद तथा बैंक मौज्दात (बचत /(कमी)) (ङ = ग+घ)**	१,१०,२२,४९२.७८		१,१०,२२,४९२.७८	१,२९,२६,५०८.९९		१,२९,२६,५०८.९९
च)	**गत आ.व.को नगद तथा बैंक मौज्दात**	४,९७,६१,१९५.०२		४,९७,६१,१९५.०२	३,६८,३४,६८६.०३		३,६८,३४,६८६.०३
छ)	**विनिमय नाफा/ घाटा तथा अन्य समायोजन**						
ज)	**आ.व. अन्तको बाँकी नगद तथा बैंक मौज्दात (ज= ङ+च+छ)**	६,०७,८३,६८७.८०		६,०७,८३,६८७.८०	४,९७,६१,१९५.०२		४,९७,६१,१९५.०२

बेरूजु दफा २३ सँग सम्बन्धित विवरण - अनुसूची -४

	गाउँपालिकाको स्वीकृत दरवन्दी	दरबन्दी				पदपुर्ती					रिक्त
क्र.सं.	**स्वीकृत पद**	**संख्या**	**स्थायी**	**करार**	**जम्मा**	**संघबाट समायोजन**	**साविक स्थानीय**	**लोक सेवा आयोग**	**आन्तरिक**	**करार बाट**	
१	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	१	१	०	१	०	०	१	०	०	०
२	इन्जिनियर (सातौ/आठौं)	१	१	०	१	०	०	०	०	१	०
३	अधिकृत (शिक्षा सातौ/ आठौं)	१	१	०	१	०	०	१	०	०	०
४	अधिकृत (लेखा सातौ/ आठौं)	१	१	०	१	०	०	०	०	०	१
५	अधिकृत (प्रशासन छैठौं/ सातौं)	२	२	०	२	०	०	१	०	०	१
६	सहायक (प्रशासन पाँचौ)	४	४	०	४	१	०	०	०	०	३
७	कम्प्युटर अपरेटर(विविध पाँचौ)	१	१	०	१	०	०	१	०	०	०
८	लेखा सहायक (लेखा पाँचौ)	१	१	०	१	०	०	१	०	०	०
९	आन्तरिक लेखा परिक्षक (लेखा पाँचौ)	१	१	०	१	०	०	१	०	०	०
१०	प्राविधिक सहायक (शिक्षा पाँचौ)	१	१	०	१	०	०	१	०	०	०
११	हेल्थ असिष्टेन्ट (स्वास्थ्य पाँचौ)	१	१	०	१	१	०	०	०	०	०
१२	अ.न.मी. (स्वास्थ्य चौथौं)	१	१	०	१	१	०	०	०	०	०
१३	सव-इन्जिनियर (सहायक पाँचौ)	१	१	०	१	०	०	१	०	०	०
१४	असिष्टेन्ट सव-इन्जिनियर (सहायक चौथो)	१	१	०	१	०	०	१	०	०	०
१५	सहायक महिला विकास नीरिक्षक(सहायक चौथो)	१	१	०	१	१	०	०	०	०	०
१६	खानेपानी तथा सरसफाई टेक्निसियन (सहायक चौथो)	१	१	०	१	१	०	०	०	०	०
	गाउँपालिका तर्फ जम्मा										

		२०	२०	०	२०	५	०	९	०	१	५
	वडा कार्यालय तर्फ										
१	सहायक (सहायक पाँचौ)	२	२	०	२	०	०	१	०	०	१
२	सव इन्जिनियर (सहायक पाँचौ)	२	२	०	२	०	१	१	०	०	०
३	सहायक (सहायक चौथो)	३	३	०	३	०	०	२	०	०	१
४	असिष्टेन्ट सव-इन्जिनियर (सहायक चौथो)	३	३	०	३	१	०	२	०	०	०
	वडा तर्फ जम्मा	१०	१०	०	१०	१	१	६	०	०	२
	स्वास्थ्य तर्फ										
१	हेल्थ असिष्टेन्ट पाँचौं/ छैटौं	४	४	०	४	४	०	०	०	०	०
२	अ.हे.व. चौथो/ पाँचौं	६	६	०	६	४	०	२	०	०	०
३	अ.न.मी. चौथो/ पाँचौं	७	७	०	७	५	०	०	०	१	१
	स्वास्थ्य तर्फ जम्मा	१७	१७	०	१७	१३	०	२	०	१	१
	आयुर्वेद तर्फ										
१	कविराज पाँचौं/ छैटौं	१	१	०	१	०	०	१	०	०	०
२	बैद्य चौथो/ पाँचौं	१	१	०	१	०	०	०	०	०	१
३	कार्यालय सहयोगी श्रेणीविहिन	१	०	१	१	०	०	०	०	१	०
४	औषधि कुटुवा श्रेणीविहिन	१	०	१	१	०	०	०	०	१	०
	आयुर्वेद तर्फ जम्मा	४	२	२	४	०	०	१	०	२	१
	कृषि तर्फ										
१	कृषि अधिकृत कृषि/ कृषि प्रसार सातौं/ आठौं	१	१	०	१	०	०	०	०	०	१
२	प्राविधिक सहायक कृषि/ बालि विकास पाँचौं	१	१	०	१	१	०	०	०	०	०
३	प्राविधिक सहायक कृषि/ बागबानी पाँचौ	१	१	०	१	०	०	०	०	१	०
४	नायव प्राविधिक सहायक कृषि/ ल्यापोडेडे चौथो	१	१	०	१	०	०	०	०	१	०
	कृषि तर्फ जम्मा	४	४	०	४	१	०	०	०	२	१

	पशुसेवा तर्फ										
१	पशुसेवा अधिकृत कृषि/ ल्यापोडेडे आठौं/ नवौं	१	१	०	१	०	०	०	०	०	१
२	पशुसेवा प्राविधिक कृषि/ भेट पाँचौ	२	२	०	२	०	०	०	०	०	२
३	पशुसेवा प्राविधिक कृषि/ ल्यापोडेडे पाँचौ	१	१	०	१	०	०	०	०	०	१
४	नायव पशुसेवा प्राविधिक कृषि/ भेट चौथो	२	२	०	२	०	०	०	०	२	०
	नायव पशुसेवा प्राविधिक कृषि/ ल्यापोडेडे चौथो	२	२	०	२	०	०	०	०	२	०
	पशु तर्फ जम्मा	८	८	०	८	०	०	०	०	४	४
	कुल जम्मा	६३	६१	२	६३	२०	१	१८	०	१०	१४

बेरूजु दफा २४ सँग सम्बन्धित विवरण - अनुसूची -५

सि.नं.	नाम	श्रेणी	पद	मासिक रकम	बार्षिक रकम
१	बीर बहादुर मल्ल	सहायक चौथौ	सह लेखापाल	३४,९०२.००	४१८८२४
२	प्रकाश ऐर	सहायक पाँचौ	सव इञ्जिनियर	३४,७३०.००	४१६७६०
३	यादव सिंह भाट	सहायक पाँचौ	सामाजिकक परिचाल	३४,७३०.००	४१६७६०
४	खेम सार्की	प्रथम स्तर	हेभी सवारी चालक	२९,७२८.००	३५६७३६
५	गोविन्द नाथ	प्रथम स्तर	हलुका सवारी चालक	२७,६१२.००	३३१३४४
६	भोज बहादुर मडै	प्रथम स्तर	हलुका सवारी चालक	२७,६१२.००	३३१३४४
७	वुद्धी बहादुर ठकुराठी	प्रथम स्तर	कार्यालय सहयोगी	२६,७०२.००	३२०४२४
८	राम बहादुर ठकुराठी	सहायक चौथौ	पशु प्राविधिक	२३,५००.००	२८२०००
९	गौरी कूमारी चन्द	सहायक चौथौ	अ न मी	२१,०००.००	२५२०००
१०	नवराज भट्ट	सहायक चौथौ	अहेव	२१,०००.००	२५२०००
११	फुल महता	सहायक चौथौ	अ न मी	२१,०००.००	२५२०००
१२	बवाली राम सुनी	सहायक चौथौ	सि.अहेव	२१,०००.००	२५२०००
१३	बृहस्पती साउद	सहायक चौथौ	अ न मी	२१,०००.००	२५२०००
१४	मीना कुमारी विष्ट	सहायक चौथौ	अ न मी	२१,०००.००	२५२०००
१५	लोक बहादुर पाल	सहायक चौथौ	अहेव	२१,०००.००	२५२०००
१६	शान्ती बुढाऐर	सहायक चौथौ	अ न मी	२१,०००.००	२५२०००
१७	सुरेश नाथ	सहायक चौथौ	अहेव	२१,०००.००	२५२०००
१८	करन ठकुराठी	सहायक चौथौ	कृषि प्राविधिक	२०,०००.००	२४००००
१९	कृष्ण सिंह साउद	प्रथम स्तर	कार्यालय सहयोगी	२०,०००.००	२४००००
२०	खगेन्द्र प्रसाद चटौत	सहायक चौथौ	ल्याव असिष्टेण्ट	२०,०००.००	२४००००
२१	जनक सिंह देउवा	प्रथम स्तर	कार्यालय सहयोगी	२०,०००.००	२४००००
२२	तेज बहादुर ठकुराठी	सहायक चौथौ	कृषि प्राविधिक	२०,०००.००	२४००००
२३	दिपेन्द्र जोशी	सहायक चौथौ	पशु प्राविधिक	२०,०००.००	२४००००
२४	निर्मला ओझा(जोशी)	सहायक चौथौ	कृषि प्राविधिक	२०,०००.००	२४००००
२५	राजेन्द्र प्रसाद चटौत	सहायक चौथौ	ल्याव असिष्टेण्ट	२०,०००.००	२४००००

२६	वसन्ती रोकामगर	प्रथम स्तर	कार्यालय सहयोगी	२०,०००.००	२४००००
२७	ईशा देवी शाही	प्रथम स्तर	कार्यालय सहयोगी	१६,०००.००	१९२०००
२८	उषा कुमारी पुनमगर	प्रथम स्तर	कार्यालय सहयोगी	१६,०००.००	१९२०००
२९	पार्वती कुमारी भट्ट	प्रथम स्तर	कार्यालय सहयोगी	१६,०००.००	१९२०००
३०	मदन राज भट्ट	प्रथम स्तर	कार्यालय सहयोगी	१६,०००.००	१९२०००
३१	विस्ना कुमारी पाण्डेय पनेरु	प्रथम स्तर	कार्यालय सहयोगी	१६,०००.००	१९२०००
३२	शान्ता जोशी	प्रथम स्तर	कार्यालय सहयोगी	१६,०००.००	१९२०००
३३	सिता सार्की	प्रथम स्तर	कार्यालय सहयोगी	१६,०००.००	१९२०००
३४	हरिन दमाई	प्रथम स्तर	कार्यालय सहयोगी	१६,०००.००	१९२०००
३५	मनिराम सार्कि	प्रथम स्तर	कार्यालय सहयोगी	११,०००.००	१३२०००
३६	टेक बहादुर भण्डारी	सहायक चौथौ	असिष्टेण्ट सव इञ्जिनियर	३२,९०२.००	३९४८२४
३७	सन्दिप सिंह सावद	सहायक चौथौ	कृषि प्राविधिक	२०,०००.००	२४००००
३८	हरि पाण्डेय	साहयक चौथो	प्रशासन	२८,६१०.००	३४३३२०
३९	पदम नाथ	सहायक पाचौ	प्रशासन	३४,७३०.००	४१६७६०
४०	प्रेम सिंह साउद	सहायक चौथो	खा.पा.स.टे.	२८,६१०.००	३४३३२०
४१	खगेन्द्र गिरी	सहायक चौथो	पोषण सहजकर्ता	२२,५००.००	२७००००
४२	रोशनी महतो	सहायक चौथो	आखा उपचार	२६,६३४.००	३१९६०८
जम्मा				९,४१,५०२.००	११२९८०२४

बेरूजु दफा ५४ सँग सम्बन्धित विवरण - अनुसूची - ६

सि.नं.	ब.उ.शि.नं.	गो.भौ./ मिति	योजनाको नाम	प्रयोग निर्माण सामाग्री(घन फिटमा)				कुल परिमाण (घन फिट)	प्रति घन फिट दर (मू.अ.कर सहित)	असुल गर्नु पर्ने जम्मा	उपभोक्ताको अंश कट्टी	असुल गर्नुपर्ने रकम रु.
				ढुङ्गा	गिट्टी	बालुवा	ग्राभेल					
१.	पालिका पूँजिगत	१६८।०८२।२।२८	रुद्रेश्वर मन्दिर संरचना निर्माण	१३७१	०	०	०	१३७१	४।५२	६१९७	६२०	५५७७
२.	पालिका पूँजिगत	१६२।०८२।२।२८	सडक चौडा गर्ने कार्य	३९५८	०	०	०	३९५८	४।५२	१७८९०	२६०३	१५२८७
३.	प्रदेश पूँजिगत	२२।०८२।३।३	सुर्नया मेलघट्ट नदी नियन्त्रण	६२२९	०	०	०	६२२९	४।५२	२८१५५	३९३०	२४२२५
४.	पालिका पूँजिगत	१५।०८२।२।१९	नाईनी तटबन्ध तथा घेराबार	६५९७	०	०	०	६५९७	४।५२	२९८१८	३९६९	२५८४९
५.	पालिका पूँजिगत	१२८।०८२।२।१४	सुटिल सडक निर्माण उपभोक्ता समिति	२३९६	०	०	०	२३९६	४।५२	१०८३०	१५१६	९३१४
६.	पालिका पूँजिगत	१२२।०८२।२।१३	डाणाबाग मन्दिरु संरचना निर्माण	१७४१	०	०	०	१७४१	४।५२	७८६९	१०९५	८७४४
७.	पालिका पूँजिगत	१२०।०८२।२।१३	बर्षा सुनी पोखरी सडक निर्माण	३८०३	०	०	०	३८०३	४।५२	१७१९०	२३६४	१४८२६
८.	पालिका पूँजिगत	७८।०८२।१।२१	सरस्वती मा.बि. बगरकोट पर्खाल निर्माण	३०४३	०	०	०	३०४३	४।५२	१३०५४	१४६१	११५९३
९.	पालिका पूँजिगत	५९।०८१।१२।२७	शारदा मा.बि., सिराड फिल्ड निर्माण	३०६६	०	०	०	३०३६	४।५२	१३७२३	१३७२	१२३५१
जम्मा रू.												१२७७६६

बेरूजु दफा ६४ सँग सम्बन्धित विवरण - अनुसूची -७

सि.नं.	ब.उ.शि.नं.	गो.भो./ मिति	योजनाको नाम	आईटमवाईज कार्य	कार्य परिमाण	लागत अनुमानको दर (मू.अ.कर सहित)	भुक्तानी हुनुपर्ने दर (मू.अ.कर सहित) रु.	बढी भुक्तानी भएको	उ.स.को अंश	खुद बढी भुक्तानी
१.	पालिका पँजिगत	२२५।०८२।३।१८	बयलपाटा दुनी सडक निर्माण	E/W excavation in all type of soil	१५३०८.७३	७६।५४	६७	१४६०४५	३१२६९	१९६८०८
				E/W excavation in all type of ordinary rock	२८९०.७२	२२९।६२	२०१	८२०३२		
२.	पालिका पँजिगत	२२७।०८२।३।१८	बलडा वेवरीझाल सडक	E/W excavation in all type of soil	१७७२.५२	७६।५४	६७	१६९१०	४७१५	२८७९७
				E/W excavation in all type of ordinary rock	५८०.०८	२२९।६२	२०१	१६६०२		
३.	पालिका पँजिगत	२२२।०८२।३।१५	खेल मैदान निर्माण, वडा नं.-३	E/W excavation in all type of soil	३०१०.१०	७६।५४	६७	२८७१६	७६१४	५९१२०
				E/W excavation in all type of ordinary rock	१३२८.३६	२२९।६२	२०१	३८०१८		
४.	पालिका पँजिगत	१९५।०८२।३।३	बयलपाट सालवानी बलकाण्डे पोलेक सडक	E/W excavation in all type of soil	१००३९.९४	७६।५४	६७	९५७८१	२५०६१	१५८४०२
				E/W excavation in all type of ordinary rock	१९२६.००	२२९।६२	२०१	५५१२२		
				E/W excavation in all type of hard rock with breaker	१८९.६८	२०५०।२९	१८७८।६३	३२५६०		
५.	पालिका पँजिगत	११३।०८२।२।१२	बलकाण्डे चुडी सडक	E/W excavation in all type of soil	२८८३.५८	७६।५४	६७	२७५०९	७६८४	४६६५५
				E/W excavation in all type of ordinary rock	९३७.४६	२२९।६२	२०१	२६८३०		
६.	पालिका पँजिगत	९६।०८२।२।८	बलकाण्डे सडक	E/W excavation in all type of soil	११०३८.३५	७६।५४	६७	१०५३०६	२००१९	१७४३४१
				E/W excavation in all type of ordinary rock	३१११.५९	२२९।६२	२०१	८९०५४		
									जम्मा	**६६४१२३**

बेरूजु दफा ६७ सँग सम्बन्धित विवरण - अनुसूची -८

सि.नं.	गा.भौ./ मिति	योजनाको नाम	आईटमवाईज कार्य	कार्य परिमाण (घन मिटर)	भुक्तानी दर (डिजेल प्रति लि.)	भुक्तानी हुनुपर्ने दर रु.	बढी भुक्तानी भएको	कैफियत
१.	१४३।०८२।२।२५	कुशमसेरा मड सडक निर्माण	E/W Excavator in all type of soil	१११२.२९	७६.५४	४४.१९	३५९८३	Excavator ले All type of soil प्रति घण्टा ६० घन मिटर काटने आधारमा १११२.२९ घन मिटर काटनका लागि १८.५४ घण्टा र जाते आते र आईडल समयका लागि ५.३० घण्टा समेत २३.८४ घण्टा लाग्ने र प्रतिघण्टा एक्साभेटर सञ्चालनका लागि १४.४० लिटर लाग्ने नर्मस तथा स्वीकृत दररेटका आधारमा ३४३.३० लिटर डिजेलको प्रति लिटर १४३।१८ (मू.अ.कर समेत) का आधारमा रु. ४९१५४।- लाग्नेमा बढी भुक्तानी भएको ।
२.	१४३।०८२।२।२५	कुशमसेरा मड सडक निर्माण	E/W Excavator in all type of rock	१०९.०९	२२९।६२	१५६।१२	८०१८	Excavator ले All type of rock प्रति घण्टा २० घन मिटर काटने आधारमा १०९.०९ घन मिटर काटनका लागि ५.४५ घण्टा र जाते आते र आईडल समयका लागि ३.१५ घण्टा समेत ८.६ घण्टा लाग्ने र प्रतिघण्टा एक्साभेटर सञ्चालनका लागि १४.४० लिटर लाग्ने हुँदा नर्मस तथा स्वीकृत दररेटका आधारमा १२३.८४ लिटर डिजेलको प्रति लिटर १४३।१८ (मू.अ.कर समेत) का आधारमा रु. १७०३१।- लाग्नेमा बढी भुक्तानी भएको ।
३.	१०३।०८२।२।११	बगर जुपाल सडक निर्माण	E/W Excavator in all type of soil	१०९५	७६.५४	४४.८९	३४६५७	Excavator ले All type of soil प्रति घण्टा ६० घन मिटर काटने आधारमा १११२.२९ घन मिटर काटनका लागि १८.५४ घण्टा र जाते आते र आईडल समयका लागि ५.३० घण्टा समेत २३.८४ घण्टा लाग्ने र प्रतिघण्टा एक्साभेटर सञ्चालनका लागि १४.४० लिटर लाग्ने नर्मस तथा स्वीकृत दररेटका आधारमा ३४३.३० लिटर डिजेलको प्रति लिटर १४५।१० (मू.अ.कर समेत) का आधारमा रु. ४९१५४।- लाग्नेमा बढी भुक्तानी भएको ।
			E/W Excavator in all type of rock	६९९.३३	२२९।६२	१४६।७६	२६३२१४	Excavator ले All type of rock प्रति घण्टा २० घन मिटर काटने आधारमा

								६९९.३३ घन मिटर काटनका लागि ३४.९७ घण्टा र जाते आते र आईडल समयका लागि १४.१५ घण्टा समेत ४९.१२ घण्टा लाग्ने र प्रतिघण्टा एक्साभेटर सञ्चालनका लागि १४.४० लिटर लाग्ने हुँदा नर्मस तथा स्वीकृत दररेटका आधारमा ७०७.३३ लिटर डिजेलको प्रति लिटर १४५।१० (मू.अ.कर समेत) का आधारमा रु. १०२६३४।- लाग्नेमा बढी भुक्तानी भएको ।
४.	१०१,१००/ २०८२।२।११	उमामुक्तेश्वर आ.बि. नानीगाड फिल्ड र नानीगाड लामिकाण्डे बिप्लम खोला सडक सरसफाई	E/W Excavator in all type of soil	१४७९.३७	७९।११	४५।७४	४९३६७	Excavator ले All type of soil प्रति घण्टा ६० घन मिटर काटने आधारमा १४७९।३७ घन मिटर काटनका लागि २४.६६ घण्टा र जाते आते र आईडल समयका लागि ७.५० घण्टा समेत ३२.१६ घण्टा लाग्ने र प्रतिघण्टा एक्साभेटर सञ्चालनका लागि १४.४० लिटर लाग्ने नर्मस तथा स्वीकृत दररेटका आधारमा ४६३.१० लिटर डिजेलको प्रति लिटर १४६।१० (मू.अ.कर समेत) का आधारमा रु. ६७६५९।- लाग्नेमा बढी भुक्तानी भएको ।
			E/W Excavator in all type of rock	२६०.६३	२३७।३८	१४०।३५	२५२८९	Excavator ले All type of rock प्रति घण्टा २० घन मिटर काटने आधारमा २६०.६३ घन मिटर काटनका लागि १३.०३ घण्टा र जाते आते र आईडल समयका लागि ४.३५ घण्टा समेत १७.३८ घण्टा लाग्ने र प्रतिघण्टा एक्साभेटर सञ्चालनका लागि १४.४० लिटर लाग्ने हुँदा नर्मस तथा स्वीकृत दररेटका आधारमा २५०.२७ लिटर डिजेलको प्रति लिटर १४६।१० (मू.अ.कर समेत) का आधारमा रु. ३६५७९।- लाग्नेमा बढी भुक्तानी भएको ।
५.	१०२।०८२।२।११	देहिमाण्डौ खल्ला सडक निर्माण	E/W Excavator in all type of soil	९७८.४९	७६।५४	४३।१०	३२७२१	Excavator ले All type of soil प्रति घण्टा ६० घन मिटर काटने आधारमा ९७८.४९ घन मिटर काटनका लागि १६.३१ घण्टा र जाते आते र आईडल समयका लागि ४.३० घण्टा समेत २०.६१ घण्टा लाग्ने र प्रतिघण्टा एक्साभेटर सञ्चालनका लागि १४.४० लिटर लाग्ने नर्मस तथा स्वीकृत

								दररेटका आधारमा २९६.७८ लिटर डिजेलको प्रति लिटर १४२।१० (मू.अ.कर समेत) का आधारमा रु. ४२१७२।- लाग्नेमा बढी भुक्तानी भएको ।
			E/W Excavator in all type of rock	४०६.०१	२२९.६२	१२८।२७	४११४९	Excavator ले All type of rock प्रति घण्टा २० घन मिटर काटने आधारमा ४०६.०१ घन मिटर काटनका लागि २०.३० घण्टा र जाते आते र आईडल समयका लागि ५.१५ घण्टा समेत २५.४५ घण्टा लाग्ने र प्रतिघण्टा एक्साभेटर सञ्चालनका लागि १४.४० लिटर लाग्ने हुँदा नर्मस तथा स्वीकृत दररेटका आधारमा ३६६.४८ लिटर डिजेलको प्रति लिटर १४२।१० (मू.अ.कर समेत) का आधारमा रु. ५२०७७।- लाग्नेमा बढी भुक्तानी भएको ।
६.	४८।०८१।१२।१२	३ र ५ नं. वडाका बिभिन्न सडकमा पहिरो सफाई	CLEARANCE OF LANDSLIDE IN SOIL & ORDINARY ROCK BY MACHINE & DISPOSAL IN APPROPRIATE SITE	२१०१.६४	७३.९४	३५.५१	८०७६६	Excavator ले CLEARANCE OF LANDSLIDE IN SOIL & ORDINARY ROCK BY MACHINE & DISPOSAL IN APPROPRIATE SITE प्रति घण्टा ८३.३३ घन मिटर काटने आधारमा २१०१.६४ घन मिटर काटनका लागि २५.२२ घण्टा र जाते आते र आईडल समयका लागि ७.१५ घण्टा समेत ३२.३७ घण्टा लाग्ने र प्रतिघण्टा एक्साभेटर सञ्चालनका लागि १४.४० लिटर लाग्ने हुँदा नर्मस तथा स्वीकृत दररेटका आधारमा ४६६.१३ लिटर डिजेलको प्रति लिटर १६०।१० (मू.अ.कर समेत) का आधारमा रु. ७४६२७।- लाग्नेमा बढी भुक्तानी भएको ।
७.	३१।०८१।१२।४	३ नं. वडा भित्रका बिभिन्न सडक निर्माण मर्मत	E/W Excavator in all type of soil	२८५.३२	२५२।५०	५८।२६	५५४२१	Excavator ले All type of soil प्रति घण्टा ६० घन मिटर काटने आधारमा २८५.३२ घन मिटर काटनका लागि ४.७६ घण्टा र जाते आते र आईडल समयका लागि २.४५ घण्टा समेत ७.२१ घण्टा लाग्ने र प्रतिघण्टा एक्साभेटर सञ्चालनका लागि १४.४० लिटर लाग्ने नर्मस तथा स्वीकृत दररेटका आधारमा १०३.८२ लिटर डिजेलको प्रति लिटर १६०।१० (मू.अ.कर समेत) का आधारमा रु.

								१६६२२।- लाग्नेमा बढी भुक्तानी भएको ।
८.	२६।०८१।१२।३	दामाखोला गन्नोला चडिभ्वा सडक निर्माण	E/W Excavator in all type of soil	३०६५.१०	७६।५४	४५।३७	९५५३९	Excavator ले All type of soil प्रति घण्टा ६० घन मिटर काटने आधारमा ३०६५.१० घन मिटर काटनका लागि ५१.०८ घण्टा र जाते आते र आईडल समयका लागि ११.२० घण्टा समेत ६२.२८ घण्टा लाग्ने र प्रतिघण्टा एक्साभेटर सञ्चालनका लागि १४.४० लिटर लाग्ने नर्मस तथा स्वीकृत दररेटका आधारमा ८९६.६३१ लिटर डिजेलको प्रति लिटर १५५.१० (मू.अ.कर समेत) का आधारमा रु. १३९०६७।- लाग्नेमा बढी भुक्तानी भएको
			E/W Excavator in all type of rock	६४९.३९	२२९।६२	१४१।७७	५७०४९	Excavator ले All type of rock प्रति घण्टा २० घन मिटर काटने आधारमा ६४९.३९ घन मिटर काटनका लागि ३२.४७ घण्टा र जाते आते र आईडल समयका लागि ८.७५ घण्टा समेत ४१.२२ घण्टा लाग्ने र प्रतिघण्टा एक्साभेटर सञ्चालनका लागि १४.४० लिटर लाग्ने हुँदा नर्मस तथा स्वीकृत दररेटका आधारमा ५९३.५७ लिटर डिजेलको प्रति लिटर १५५।१० (मू.अ.कर समेत) का आधारमा रु. ९२०६३।- लाग्नेमा बढी भुक्तानी भएको ।
९.	७।०८१।८।२४	सडक मर्मत तथा सरसफाई	E/W Excavator in all type of soil	१६३५.५९	७३।९४	४६।७२	४४५२१	Excavator ले All type of soil प्रति घण्टा ६० घन मिटर काटने आधारमा १६३५.५९ घन मिटर काटनका लागि २७.२६ घण्टा र जाते आते र आईडल समयका लागि ७.४० घण्टा समेत ३४.६६ घण्टा लाग्ने र प्रतिघण्टा एक्साभेटर सञ्चालनका लागि १४.४० लिटर लाग्ने नर्मस तथा स्वीकृत दररेटका आधारमा ४९९.१० लिटर डिजेलको प्रति लिटर १५३.१० (मू.अ.कर समेत) का आधारमा रु. ७६४१२।- लाग्नेमा बढी भुक्तानी भएको
१०.	२।०८१।७।१४	वडा नं.-२ का बिभिन्न सडकहरु पहिरो सरसफाई	CLEARANCE OF LANDSLIDE IN SOIL & ORDINARY ROCK BY	१०६०.५५	७३।९४	३६।०१	४०२२७	Excavator ले CLEARANCE OF LANDSLIDE प्रति घण्टा ८३.३३ घन मिटर काटने आधारमा १०६०.५५ घन

			MACHINE & DISPOSAL IN APPROPRIATE SITE					मिटर काटनका लागि १२.७३ घण्टा र जाते आते र आईडल समयका लागि ५.३० घण्टा समेत १८.०३ घण्टा लाग्ने र प्रतिघण्टा एक्साभेटर सञ्चालनका लागि १४.४० लिटर लाग्ने नर्मस तथा स्वीकृत दररेटका आधारमा २५९.६३ लिटर डिजेलको प्रति लिटर १४७.१० (मू.अ.कर समेत) का आधारमा रु. ३८१९२।- लाग्नेमा बढी भुक्तानी भएको
११.	२५।०८१।१२।३	वडा नं.-२ का बिभिन्न सडकहरुको पहिरो सरसफाई	CLEARANCE OF LANDSLIDE IN SOIL & ORDINARY ROCK BY MACHINE & DISPOSAL IN APPROPRIATE SITE	१०५५.६५	७३।९४	३८।६९	३७२१२	Excavator ले CLEARANCE OF LANDSLIDE IN SOIL & ORDINARY ROCK BY MACHINE & DISPOSAL IN APPROPRIATE SITE प्रति घण्टा ८३.३३ घन मिटर काटने आधारमा १०५५.६५ घन मिटर काटनका लागि १२.६७ घण्टा र जाते आते र आईडल समयका लागि ५.५० घण्टा समेत १८.१७ घण्टा लाग्ने र प्रतिघण्टा एक्साभेटर सञ्चालनका लागि १४.४० लिटर लाग्ने हुँदा नर्मस तथा स्वीकृत दररेटका आधारमा २६१.६५ लिटर डिजेलको प्रति लिटर १५६।१० (मू.अ.कर समेत) का आधारमा रु. ४०८४४।- लाग्नेमा बढी भुक्तानी भएको ।
१२.	२४।०८१।१२।३	वडा नं.-२ का बिभिन्न सडकहरुको पहिरो सरसफाई	CLEARANCE OF LANDSLIDE IN SOIL & ORDINARY ROCK BY MACHINE & DISPOSAL IN APPROPRIATE SITE	९३३.२२	७३।९४	३८।६३	३२९५२	Excavator ले CLEARANCE OF LANDSLIDE IN SOIL & ORDINARY ROCK BY MACHINE & DISPOSAL IN APPROPRIATE SITE प्रति घण्टा ८३.३३ घन मिटर काटने आधारमा ९३३.२२ घन मिटर काटनका लागि ११.२० घण्टा र जाते आते र आईडल समयका लागि ५.१५ घण्टा समेत १६.३५ घण्टा लाग्ने र प्रतिघण्टा एक्साभेटर सञ्चालनका लागि १४.४० लिटर लाग्ने हुँदा नर्मस तथा स्वीकृत दररेटका आधारमा २३५.४४ लिटर डिजेलको प्रति लिटर १५३।१० (मू.अ.कर समेत) का आधारमा रु. ३६०४६।- लाग्नेमा बढी भुक्तानी भएको ।
१३.	२३।०८१।१२३	वडा नं.-१ र २ का बिभिन्न	E/W Excavator in all type of soil	९५८.२४	७३।९४	५०।००	२२९४०	Excavator ले All type of soil प्रति घण्टा ६० घन मिटर काटने आधारमा ९५८.२४ घन मिटर काटनका लागि १५.९७ घण्टा

		सडकहरु सरसफाई						र जाते आते र आईडल समयका लागि ५.३५ घण्टा समेत २१.३२ घण्टा लाग्ने र प्रतिघण्टा एक्साभेटर सञ्चालनका लागि १४.४० लिटर लाग्ने नर्मस तथा स्वीकृत दररेटका आधारमा ३०७ लिटर डिजेलको प्रति लिटर १५६।१० (मू.अ.कर समेत) का आधारमा रु. ४७९२३।- लाग्नेमा बढी भुक्तानी भएको
१४.	२२।०८१।१२।३	वडा नं.-१ र ४ का बिभिन्न सडकहरु सरसफाई	E/W Excavator in all type of soil	९३३.१८	७३।९४	४८।७९	२३४६९	Excavator ले All type of soil प्रति घण्टा ६० घन मिटर काटने आधारमा ९३३.१८ घन मिटर काटनका लागि १५.५५ घण्टा र जाते आते र आईडल समयका लागि ५.१० घण्टा समेत २०.६५ घण्टा लाग्ने र प्रतिघण्टा एक्साभेटर सञ्चालनका लागि १४.४० लिटर लाग्ने नर्मस तथा स्वीकृत दररेटका आधारमा २९७.३६ लिटर डिजेलको प्रति लिटर १५३।१० (मू.अ.कर समेत) का आधारमा रु. ४५५२६।- लाग्नेमा बढी भुक्तानी भएको
						जम्मा	९८०४९४	

बेरूजु दफा ६९.९ सँग सम्बन्धित विवरण - अनुसूची -९

सि.नं.	विद्यालयको नाम	स्थायी	राहत	करार	जम्मा शिक्षक	विद्यार्थी संख्या	शिक्षक विद्यार्थी अनुपात
१	कैलपाल मावि पनिउट	७	०	०	७	१६५	१:२४
२	महादेव प्रावि लिम	१	१	०	२	४३	१:२२
३	नारायणी प्रावि चुडी	२	०	०	२	२६	१:१३
४	युवावर्ष प्रावि बलकाडे	१	०	२	३	११	१:४
५	पशुपतिनाथ आवि बलड़ा	२	३	१	६	१२४	१:२१
६	कैलपाल मावि पत्रम	५	१	२	८	१३५	१:१७
७	रुद्रेश्वर प्रावि सुकालिखेत	१	०	०	१	२१	१:२१
८	खिटकेश्वर प्रावि दुनालेक	१	०	१	२	३३	१:१७
९	अशिग्राम मावि रुपाल	१२	०	२	१४	३१५	१:२३
१०	भागेश्वर आवि लेकुडा	२	०	१	३	१०३	१:३४
११	सदाशिव प्रावि नौतड़ी	३	०	०	३	६६	१:२२
१२	रुद्रावती प्रावि विस्तडी	२	०	१	३	३५	१:१२
१३	कैलपाल प्रावि दैपन्थखाल	३	०	०	३	४७	१:१६
१४	सरस्वती नमुना मावि बोगटा	१०	१	३	१४	२७३	१:२०
१५	उमामुक्तेश्वर आवि नानिगाड	३	१	०	४	९७	१:२४
१६	गंगेश्वर प्रावि देहिमानडु	०	१	१	२	४०	१:२०
१७	गोबिन्दपुरी मावि लामिकान्ड़े	७	२	२	११	२०९	१:१९
१८	कैलपाल प्रावि विपलम	३	०	०	३	३७	१:१२
१९	भागेश्वर आवि सतिगाउँ	४	१	०	५	३२	१:६
२०	मंगलेश्वर प्रावि मड	४	०	०	४	४५	१:११
२१	कालिका आवि नौगाउँ	४	१	०	५	९०	१:१८
२२	भागेश्वर प्रावि गंगापुर	२	०	०	२	१७	१:९
२३	नमुना प्रावि बगरकोट	०	०	१	१	६०	१:६०
२४	दम्बरपुर प्रावि चौड	१	०	१	२	३८	१:१९
२५	कैलपाल आवि न्यालेक	२	०	१	३	८२	१:२७
२६	सरस्वती मावि लाकम बगरकोट	७	५	२	१४	२२१	१:१६

२७	भुवनेश्वरी प्रावि श्रीकोट दुन्त्री	२	१	०	३	२८	१:९
२८	शारदा मावि सिराड	७	२	०	९	१४५	१:१६
२९	शिवशंकर मावि रुपालिगाड	३	२	०	५	१६३	१:३३
३०	भागेश्वर आवि चुल्ल	३	०	०	३	७१	१:२४
३१	हँसबाहिनी आवि बुर्सा	२	१	०	३	८४	१:२८
३२	समैजी प्रावि जाख	१	१	०	२	६५	१:३३
		१०७	२४	२१	१५२	२९२१	१:१९

बेरूजु दफा ६९.१३ सँग सम्बन्धित विवरण - अनुसूची -१०

सि.नं.	विद्यालयको नाम	जम्मा रकम	जम्मा विद्यार्थी	प्रतिविद्यार्थी लागत
१	कैलपाल मा.वि. पनिउट	७१९८०४७	१६५	४३६२५
२	महादेव प्रा.वि. लिम	१८२६५८३	४३	४२४७९
३	नारायणी प्रा.वि. चुडी	१५३२०६६	२६	५८९२६
४	युवाबर्ष प्रा.वि. बलकाडे	१८३३५९८	११	१६६६९१
५	पशुपतिनाथ आ.वि. बलड़ा	४३१५०२६	१२४	३४७९९
६	कैलपाल मा.वि. पत्रम	६४६९७९६	१३५	४७९२४
७	रुद्रेश्वर प्रा.वि. सुकालिखेत	१०८२७२५	२१	५१५५८
८	खिटकेश्वर प्रा.वि. दुनालेक	१४४६६१७	३३	४३८३७
९	अशिग्राम मा.वि. रुपाल	११४०२५१३	३१५	३६१९८
१०	भागेश्वर आ.वि. लेकुडा	३४८०३०४	१०३	३३७८९
११	सदाशिव प्रा.वि. नौतड़ी	२३०९५७५	६६	३४९९४
१२	रुद्रावती प्रा.वि. विस्तडी	२०७५६४३	३५	५९३०४
१३	कैलपाल प्रा.वि. दैपन्थखाल	२६०९५१०	४७	५५५२१
१४	सरस्वती नमुना मा.वि. बोगटा	१६४९४२५४	२७३	६०४१९
१५	उमामुक्तेश्वर आ.वि. नानिगाड	४४९३८७२	९७	४६३२९
१६	गंगेश्वर प्रा.वि. देहिमानडु	१५६५६६७	४०	३९१४२
१७	गोबिन्दपुरी मा.वि. लामिकान्ड़े	८६९०७१४	२०९	४१५८२
१८	कैलपाल प्रा.वि. विपलम	२५०४४८६	३७	६७६८९
१९	भागेश्वर आ.वि. सतिगाउँ	३६५१७७१	३२	११४११८
२०	मंगलेश्वर प्रा.वि. मड	२४६५५००	४५	५४७८९
२१	कालिका आ.वि. नौगाउँ	३९९७९७१	९०	४४४२२
२२	भागेश्वर प्रा.वि. गंगापुर	१६४०२८४	१७	९६४८७
२३	नमुना प्रा.वि. बगरकोट	१४५३२२५	६०	२४२२०
२४	दम्बरपुर प्रा.वि. चौड	१८३६९४६	३८	४८३४१
२५	कैलपाल आ.वि. न्यालेक	३७४९६५८	८२	४५७२८
२६	सरस्वती मा.वि. लाकम बगरकोट	९७२५७१४	२२१	४४००८
२७	भुवनेश्वरी प्रा.वि. श्रीकोट दुन्ग्री	२३३८८२३	२८	८३५२९

२८	शारदा मा.वि. सिराड	७३३४९३४	१४५	५०५८६
२९	शिवशंकर मा.वि. रुपालिगाड	५६१६७२७	१६३	३४४५८
३०	भागेश्वर आ.वि. चुल्ल	३४१००६२	७१	४८०२९
३१	हँसबाहिनी आ.वि. बुर्सा	३४९९०१७	८४	४१६५५
३२	समैजी प्रा.वि. जाख	१९३४४४०	६५	२९७६१
		१३३९८६०६७	२९२१	४५८७०

बेरूजु दफा ७१.४ सँग सम्बन्धित विवरण - अनुसूची -११

S.No	Account Number	Account Name	Account status	Ward No.	Amount
1	070010810001145	BHUNTI DEVI THAKURATHI	Dormant	1	15393.21
2	070010810000968	ANKU SARKI	Dormant	3	15.06
3	070010810001227	CHAKHURI THAKURATHI	Dormant	1	35504.63
4	070010810001009	NABITA DAMAI	Dormant	3	98.05
5	070010810001007	DIPAK SARKI	Dormant	3	250.46
6	070010810001053	SACHIN LUHAR	Dormant	3	1049.92
7	070010810001107	TARA DEVI THAKURATHI	Dormant	5	13708.06
8	070010810001032	RIJAN OAD	Dormant	3	94.84
9	070010810001082	KUNTHA SARKI	Dormant	1	1097.32
10	070010810001132	PREM SINGH DEUKA	Dormant	1	15393.21
11	070010810000284	SAKRAM SARKI	Dormant	4	260.81
12	070010810000223	POKHAR SINGH MALI	Dormant	4	156.46
13	070010810001324	SANU DAMAI	Dormant	1	115.32
14	070010810000454	PABITRA SARKI	Dormant	4	18.51
15	070010810000470	BISHAL TAMATA	Dormant	4	250.43
16	070010810000051	BHAGARATHI DEVI NATH	Dormant	5	27815.33
17	070010810000317	NAWALI DAMAI	Dormant	4	55.75
18	070010810000321	BHAGA DEVI DAMAI	Dormant	4	104.6
19	070010810000337	TARA DEVI GIRI	Dormant	4	169.28
20	070010810000629	ABHISHEK TAMRAKAR	Dormant	2	97.5
21	070010810000976	ANUSKA RANA	Dormant	3	2366.59
22	070010810001330	SHUSILA SARKI	Dormant	1	887.13
23	070010810000071	LOB SINGH GURUNG	Dormant	5	6817.92

24	070010810000664	MENUKA SARKI	Dormant	2	59.86
25	070010810000486	SHRIJAN TAMATA	Dormant	4	417.48
26	070010810001297	DILIP SUNAR	Dormant	1	5562.02
27	070010810000166	GOMATI DEVI MALI	Dormant	4	6974.93
28	070010810000466	RAKESH SARKI	Dormant	4	76.12
29	070010810000998	GANGA OAD	Dormant	3	135.6
30	070010810000186	DAMBARA DEVI BOHARA	Dormant	4	156.46
31	070010810000449	DHANESHWORI DAMAI	Dormant	4	221.12
32	070010810001301	NISANT SARKI	Dormant	1	70.02
33	070010810001316	RIJAN DAMAI	Dormant	1	123.11
34	070010810000240	BODE MALI	Dormant	4	3763.26
35	070010810000418	ANKIT KAMI	Dormant	4	1068.82
36	070010810000651	DIPESH TAMATA	Dormant	2	1381.43
37	070010810000630	AMAN TAMATA	Dormant	2	1072.84
38	070010810000876	LACHHI SARKI	Dormant	3	2502.89
39	070010810000932	JHAPU MAHATA	Dormant	3	193.47
40	070010810000430	AASHIKA SARKI	Dormant	4	12.16
41	070010810000986	AAYUSH DAMAI	Dormant	3	711.59
42	070010810000994	KAPIL SARKI	Dormant	3	109.18
43	070010810001002	JYOTI SARKI	Dormant	3	1647.8
44	070010810000338	TULASHI DEVI JOSHI	Dormant	4	104.6
45	070010810001027	MAHESH TIRUWA	Dormant	3	92.79
46	070010810001059	SARSWATI SARKI	Dormant	3	1251.41

47	070010810000648	JANAK LUHAR	Dormant	2	310.11
49	070010810001044	SHARADA SARKI	Dormant	3	486.23
50	070010810001306	PRINCE RAM TIRUWA	Dormant	1	7169.96
51	070010810001018	PRASHANT OAD	Dormant	3	14.58
52	070010810001065	SUMAN RANA	Dormant	3	80.64
53	070010810000141	MANJU LUHAR	Dormant	5	1732.46
54	070010810001148	MANIRAM JORA	Dormant	1	1725.42
55	070010810000459	PRIYA SARKI	Dormant	4	5504.57
56	070010810000893	GOMATI DEVI KHADKA	Dormant	3	4638.74
57	070010810000480	SITA SARKI	Dormant	4	26.01
58	070010810000305	JASU DEVI DAMAI	Dormant	4	149.54
59	070010810000640	AUSHA CHUNARA	Dormant	2	1.45
60	070010810000136	AMRIT LUHAR	Dormant	5	7.82
61	070010810000465	RAKESH PARKI	Dormant	4	4694.76
62	070010810000653	NIRMALA CHUNARA	Dormant	2	115.65
63	070010810001011	NARESH DAMAI	Dormant	3	191.73
64	070010810001321	BIBEK DAMAI	Dormant	1	291.7
65	070010810000330	KALI DEVI BIST	Dormant	4	50.19
				Total	176463.77

बेरूजु दफा ७५ सँग सम्बन्धित विवरण - अनुसूची -१२

क्र.सं.	ठेक्कानं.	योजनाको नाम	निर्माण व्यवसायीको नाम	सम्झौता मिति	काम समाप्त गर्नु पर्ने मिति	म्याद थप भएको मिति	सम्झौता (रू.)	हालसम्म भुक्तानी रकम	प्रगति (प्रतिशत)
१	BRM/DAD/NCB/Works/2081/082/01	बर्थिङ सेन्टर निर्माण वडा नं.१	श्री आर डि इन्जिनियरिङ कन्स्ट्रक्सन एण्ड सप्लायर्स जयपृथ्वी नगरपालिका बझाङ	२०८१।१२।१२	२०८२।३।२०	२०८२।८।३०	३५८०९३७।८	२७८३७२०।६	७७.७४
२	BRM/DAD/NCB/Works/2081/082/02	एडुङ्ग्रा लिफ्ट सिंचाई योजना वडा नं. ४	सप्तऋषि कन्स्ट्रक्सन झलारी कञ्चनपुर।	२०८१।१२।२६	२०८२।३।२०	२०८२।८।३०	६७५११५१३।१३	१४१७३८५।५६	२०.९९
३	BRM/DAD/NCB/Works/2081/082/03	खिटकेश्वर पर्यटन प्रवर्द्धन पुर्वाधार निर्माण योजना वडानं.१	श्री पार्वती निर्माण सेवा भागेश्वर-३, डडेल्धुरा ।	२०८२।१।१४	२०८२।३।२०	२०८२।८।३०	५९८६९३७।५	काम शुरू नभएको	०
४	BRM/DAD/NCB/Works/2081/082/04	बर्थिङ सेन्टर निर्माण वडा नं.१ पनिउट	श्री पार्वती निर्माण सेवा भागेश्वर-३, डडेल्धुरा ।	२०८२।१।२१	२०८२।३।२०	२०८२।८।३०	३९१५६७०।५५	काम शुरू नभएको	०
५	BRM/DAD/SQ/Works/2081-082/06	गुयला लेकुडा मटेला र धौलागो चुडेली सडक	भुपेन्द्र निर्माण सेवा नवदुर्गा-३, डडेल्धुरा ।	२०८२।१।२८	२०८२।३।१०	२०८२।८।३०	९३०३०९।५८	३१६३५३।५४	३४.०१
						जम्मा रू.	**२११६५३६८।६**	**४५१७४५९।७०**	

बेरूजु दफा ८४ सँग सम्बन्धित विवरण - अनुसूची -१३

क्र.सं.	ठेक्कानं.	योजनाको नाम	निर्माण व्यवसायीको नाम	सम्झौता मिति	काम समाप्त गर्नुपर्ने मिति	म्याद थप भएकोमा कायम भएको मिति	सम्झौतारकम	हालसम्मभुक्तानीरकम	भुक्तानीबाँकी	प्रगति (प्रतिशत)
१	BRM/DAD/NCB/Works/2081/082/01	बर्थिङ सेन्टर निर्माण वडानं.१ पत्रम।	श्री आरडि इन्जिनियरिङ कन्स्ट्रक्सन	२०८१।१२।१२	२०८२।३।२०	२०८२।३।२६	३५८०९३७.८	२७८३७२०.६	७९७२१७.२	७७.७४
२	BRM/DAD/NCB/Works/2081/082/02	ऐडुङ्ग्रा लिफ्ट सिंचाई योजना वडानं.४	सप्तऋषि कन्स्ट्रक्सन झलारी कञ्चनपुर।	२०८१।१२।२६	२०८२।३।२०	२०८२।३।२६	६७५११५१३.१३	१४१७३८५.५६	५३३४१२७.५७	२०.९९
३	BRM/DAD/NCB/Works/2081/082/03	खिटकेश्वर पर्यटन प्रवर्द्धन पुर्वाधार निर्माण योजना वडानं.१	श्री पारभती निर्माणसेवाभागेश्वर-३, डडेल्धुरा ।	२०८२।१।१४	२०८२।३।२०	२०८२।३।२६	५९८६९३७.५			०
४	BRM/DAD/NCB/Works/2081/082/04	बर्थिङ सेन्टर निर्माण वडा नं.१ पनिउट	श्री पारभती निर्माण सेवा भागेश्वर-३, डडेल्धुरा ।	२०८२।१।२१	२०८२।३।२०	२०८२।३।२६	३९१५६७०.५५			०
५	BRM/DAD/SQ/Works/2081-082/06	गुयला लेकुडा मटेला र धौलागो चुडेली सडक	भुपेन्द्र निर्माण सेवा नवदुर्गा-३, डडेल्धुरा ।	२०८२।१।२८	२०८२।३।१०	२०८२।३।२६	९३०३०९.५८	३१६३५३.५४	६१३९५६.०४	३४.०१

बेरूजु दफा ९० सँग सम्बन्धित विवरण - अनुसूची -१४

सि.नं.	गो.भौ./ मिति	योजनाको नाम	आईटमवाईज कार्य	कार्य परिमाण	भुक्तानी दर (मू.अ.कर सहित)	भुक्तानी हुनुपर्ने दर (मू.अ.कर सहित) रु.	बढी भुक्तानी भएको	उ.स.को अंश	खुद बढी भुक्तानी	कैफियत
१.	१६१। ०८२।२। २८	भैसीगौन खानेपानी निर्माण	एच. डि.पी. पाईप खरिद (20mm/PN-16)	३९०० र.मी. (३९००-२६००)=१३००	४६.१५	२९।०७	२२२०४	२२२०	१९९८४	एच.डि.पी. पाईपको Weight Chart अनुसार औषत वजन ०.०८ प्रति र.मी. हुनेमा ०.१३३ के.जी. राखिएको कारण दर फरक परेको
२.	१४४। ०८२।२। २६	पातल खानेपानी योजना	एच. डि.पी. पाईप खरिद (20mm/PN-16)	६०० र.मी.	४६.१९	२९.०७	१०२७२	१४७१	८८८१	,, ,,
३.	६९।०८२। १।५	तल्लो बानन खानेपानी मरम्त	एच. डि.पी. पाईप खरिद (20mm/PN-16)	३०० र.मी.	४५.५१	२९.०७	४९३२	४९३	४४३९	,, ,,
								जम्मा	**३३३०४**	

बेरूजु दफा ९१ सँग सम्बन्धित विवरण - अनुसूची -१५

सि.नं.	ब.उ.शि.नं.	गो.भौ./ मिति	योजनाको नाम	निर्माण व्याबसायी	बिजक नं./ मिति	आईटमवाईज कार्य	कार्य परिमाण	भुक्तानी दर (मू.अ.कर सहित)	भुक्तानी हुनुपर्ने दर (मू.अ.कर सहित) रु.	बढी भुक्तानी भएको ३६.५०
१.	गाउँपालिका पूँजिगत	२८८। ०८२।३। २४	सडक सरसफाई योजना वडा नं.-५	केशर कन्ष्ट्रक्सन, भागेश्वर	२०। ०८२।३। २२	CLEARANCE OF LANDSLIDE IN SOIL & ORDINARY ROCK BY MACHINE & DISPOSAL IN APPROPRIATE SITE	७७९६.८१	८४।७५	४८।२५	२८४५८४
२.	गाउँपालिका पूँजिगत	२८४। ०८२।३। २४	बिभिन्न सडकमा पहिरो सरसफाई, वडा नं.-२ र ३	देवभुमि कन्ष्ट्रक्सन, डडेलधुरा	०८। ०८२।३। २४	,, ,,	८९१७.३३	८४।७५	४८।२५	३२५४८३
३.	पालिका पूँजिगत	२९०। ०८२।३। २४	बिभिन्न सडकमा पहिरो सरसफाई कार्य, वडा नं.-४	मिनाक्षी कन्ष्ट्रक्सन, डडेलधुरा	१०। ०८२। १२।६	,, ,,	११५८०.८१	८४।७५	४८।२५	४२२७००
४.	पालिका पूँजिगत	२८५। ०८२।३। २४	बिभिन्न सडकमा पहिरो सरसफाई कार्य, वडा नं.-१	सायोन निर्माण सेवा, डडेलधुरा	१०। ०८२।३। २२	,, ,,	९०३२.३३	८४।७५	४८।२५	३२९६८०
५.	गाउँपालिका पूँजिगत	२८७। ०८२।३। २४	बिभिन्न सडकमा पहिरो सरसफाई, वडा नं.-१ र ३	एल.बि. कन्ष्ट्रक्सन, डडेलधुरा	नखुलेको/ २०८१। १२।१९	,, ,,	११२२३.४६	८४।७५	४८।२५	४०९६५६
६.	पालिका पूँजिगत	२९१। ०८२।३। २४	बिभिन्न सडकमा पहिरो सरसफाई कार्य, वडा नं.-४	सनीदेव निर्माण सेवा प्रा.लि., कञ्चनपुर	१५। ०८२।३। २२	,, ,,	३२३८.५९	८३।६२	४८।२५	११४५४९
७.	पालिका पूँजिगत	२८६। ०८२।३। २४	बिभिन्न सडकमा पहिरो सरसफाई कार्य, वडा नं.-१	आरती निर्माण सेवा, डडेलधुरा	१३। ०८२।३। २४	,, ,,	५९३४.५८	८४।७५	४८।२५	२१६६१२
८.	पालिका पूँजिगत	२०२। ०८२।३।५	बिभिन्न सडक मोड सुधार कार्य	एस.के.कन्ष्ट्रक्सन, डडेलधुरा	२१। ०८२।३। ४	E/W excavation in all type of soil	४९६२.२५	९०।४०	७७।०७	६६१४७
						E/W excavation in all type of ordinary rock	६९८.४०	२५९।९०	२३१।२१	२००३७
									जम्मा	**२१८९४८५**

सुझाव

स्थानीय तहहरूद्वारा प्रदान गरिने सेवालाई छिटो, सरल, सुलभ र गुणस्तरीय बनाई स्थानीय जनताको जीवनस्तरमा सुधार ल्याउन यस स्थानीय तहले कानुन तथा नीति निर्माण, साधन स्रोतको प्रभावकारी परिचालन, विकास प्रशासन, राजस्व परिचालन, नियमित सेवा प्रवाह, आर्थिक प्रशासन लगायतका विषयमा तपसिल अनुसारका सुधार गर्नुपर्दछः

- वित्तीय हस्तान्तरण र राजस्व बाँडफाँटबाट प्राप्त हुने रकम सम्बन्धित मार्गदर्शनमा तोकिएबमोजिम विनियोजनमा कुशलता, कार्यान्वयनमा दक्षता र अपेक्षित नतिजा प्राप्त हुने गरी बजेट विनियोजन गरी समयमै पारित गर्नुपर्दछ।
- आन्तरिक आयका क्षेत्रहरू पहिचान गरी आन्तरिक आय वृद्धि गर्नुपर्दछ। कार्ययोजना तयार गरी विगतका आय बक्यौता असुल गर्ने व्यवस्था गर्नुपर्दछ।
- नेपालको संविधानको धारा ५९ को उपधारा ७ मा सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय तहको बजेट घाटा व्यवस्थापन तथा अन्य वित्तीय अनुशासन सम्बन्धी व्यवस्था संघीय कानुन बमोजिम हुने उल्लेख भएकोमा कतिपय प्रदेश र स्थानीय तहले यस सम्बन्धी कानुन निर्माण गर्दा संघीय कानुनसँग सामाञ्जस्यता कायम नगरेकोले यसमा सुधार हुनुपर्दछ ।
- स्थानीय तहका पदाधिकारी तथा सदस्यहरूको सुविधा सम्बन्धी ऐन अनुसार मात्र पदाधिकारीलाई तोकिएको सुविधा व्यवस्था गर्नुपर्दछ। निर्वाचित हुने पद बाहेक राज्यकोषबाट तलव सुविधा बेहोर्ने गरी नियुक्त हुने सबै पदमा योग्यता र मापदण्ड तोकिनुपर्दछ ।
- स्थानिय सेवा ऐन र नियम अनुसार सङ्गठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षणको आधारमा सङ्गठन संरचना निर्माण गरी स्थायी पद सिर्जना, पद दर्ता र पदपूर्ति गरी कर्मचारी व्यवस्थापन गर्नुपर्दछ।
- भौगोलिक अवस्था, स्रोतको उपलब्धता, सेवा प्रवाहको अवस्थासमेतका आधारमा कानुन बमोजिम जनशक्ति व्यवस्थापन गर्नुपर्दछ । पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरूको क्षमता विकास गरी कार्यसम्पादनमा प्रभावकारिता ल्याउन प्रशिक्षण तथा तालिमको व्यवस्था गर्नुपर्दछ।
- अनुदान दिने विषय, क्षेत्र, वर्ग, समूहबारे कानुनबाट नै स्पष्ट गरी अन्तिम प्रयोगकर्तालाई प्रत्यक्ष फाइदा पुग्ने तथा उत्पादन र उत्पादकत्वमा वृद्धि हुने गरी अनुदान प्रदान गर्नुपर्दछ । अति विपन्न र न्यून आय वर्गलाई सेवामा पहुँच दिन प्रदान गरिने सुविधा सोही वर्गमा पुगेको सुनिश्चित गर्न सो प्राप्त गर्नेको विवरण सार्वजनिकीकरण गर्नुपर्दछ ।
- व्यावसायिक प्रकृतिको संस्थाहरूलाई पुँजीगत अनुदान प्रदान गर्दा लाभग्राहीले प्राप्त गर्ने लाभको सुनिश्चितता हुनुपर्दछ । यस्ता संस्थाहरु विघटन भएमा बाँकी सम्पत्ति लगानीको अनुपातमा फिर्ता हुने सुनिश्चितता हुन पर्दछ। यस्तो निर्माण व्यक्तिगत स्वामित्व रहेको जग्गा वा सम्पत्तिमा गरिनु हुँदैन ।
- एउटै प्रकृतिको काममा समेत लागत अनुमान टुक्र्याई सोझै खरिद गर्ने, पूर्वानुमान गर्न सकिने अवस्थामा पनि लागत अनुमान यथार्थपरक तवरले तयार नगरी भेरिएसनबाट थप कार्य गराउने प्रवृत्तिमा नियन्त्रण गर्नुपर्दछ।
- खरिद सम्झौताको निर्धारित समयमा ठेक्काको काम सम्पन्न गर्नुपर्दछ। म्याद थप कार्यलाई वस्तुनिष्ठ र तथ्यमा आधारित बनाउनुपर्दछ। निर्माण व्यवसायी वा उपभोक्ताबाट भएको निर्माण कार्यको विस्तृत विवरण देखिने गरी तोकिएको ढाँचामा अभिलेख राख्नुपर्दछ।
- स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७८(५) बमोजिम स्थानीय तहले सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई पारदर्शी, उत्तरदायी र जवाफदेही बनाउन सार्वजनिक तथा सामाजिक परीक्षण र सार्वजनिक सुनुवाइ गर्नुपर्दछ।
- स्थानीय तहले आन्तरिक आयको परिधिभित्र रही मापदण्डका आधारमा आर्थिक सहायता वितरण गरी प्राप्त गर्नेको नाम सार्वजनिक गर्नुपर्दछ। त्यसैगरी अनुत्पादक र वितरणमुखी कार्यक्रममा गरिने खर्च घटाउनुपर्दछ।
- आधारभूत तथा माध्यमिक तहका विद्यालयहरूमा प्रचलित नियमले तोकेअनुसार शिक्षक विद्यार्थी अनुपातको आधारमा शिक्षक संख्या कायम गरी बढी भएका शिक्षकहरू समायोजन गर्नुपर्दछ।
- एकीकृत शैक्षिक व्यवस्थापन सूचना प्रणालीमा रहेका विद्यार्थी संख्याको आधारमा दिवा खाजा, छात्रवृत्ति, पाठ्यपुस्तक र अन्य अनुदान रकम विद्यालयलाई निकासा दिनुपर्दछ ।
- बजेट तर्जुमा पूर्व नै अनुमान गर्न सकिने शीर्षकमा समेत अर्थ विविध वा अबण्डामा बजेट राख्ने र वर्षान्तमा रकमान्तर गरी खर्च गर्ने परिपाटी नियन्त्रण गर्नुपर्दछ।

- पूर्व तयारीका कार्य सम्पन्न भएका आयोजनामा मात्र बजेट विनियोजन गर्नुपर्दछ। स्रोतको सुनिश्चितताबेगरका कार्यक्रम/आयोजनामा आगामी वर्षको लागि दायित्व सिर्जना गरी भुक्तानी बाँकी राख्ने कार्यमा नियन्त्रण गर्नुपर्दछ।
- कार्यालय तथा अस्पताल भवन, सडक, सिँचाइ, खानेपानी जस्ता आयोजनाहरू कार्यान्वयन गर्दा स्पेसिफिकेशनले तोकेको संख्यामा निर्माण सामग्रीहरूको गुणस्तर परीक्षण गराउनुपर्दछ। साथै रनिङ्ग बिलसाथ गुणस्तर परीक्षण प्रतिवेदन संलग्न गरेर भुक्तानी दिनुपर्दछ।
- उपभोक्ता समितिबाट काम गराउँदा खरिद सम्झौतामा तोकिए बमोजिमको जनसहभागिताको अंश समितिबाट व्यहोर्ने गरी सम्झौता गरेकोमा कतिपय काममा सो अंश व्यहोरेको यकिन नगरी भुक्तानी दिएकोले सम्बन्धित कर्मचारीलाई जवाफदेही बनाउनुपर्दछ ।
- जटिल प्रविधि तथा उपकरणको प्रयोग हुने निर्माण कार्य र सामग्री खरिद गर्ने कार्य समेत उपभोक्ता समितिबाट गराएकोले सोमा नियन्त्रण हुनुपर्दछ ।
- कृषि, पशु, सहकारी संस्था लगायतलाई विभिन्न प्रयोजनमा अनुदान उपलब्ध गराउँदा किसानको सूचीकरण, वर्गीकरण, परिचयपत्रको व्यवस्था गरी तीनै तहको समन्वयमा दोहोरो नपर्ने व्यवस्था गर्दै एकीकृत विद्युतीय अभिलेख राखी वितरण गर्नुपर्दछ। नाफामूलक संस्थालाई अनुदान वितरण गर्नु हुँदैन।
- सहकारी तथा गरिबी सम्बन्धी व्यवस्थापन सूचना प्रणाली (कोपोमिस) तथा विद्यमान सहकारी ऐन तथा नियमको आधारमा सहकारी संस्थाहरूको सुपरिवेक्षण गरी उक्त ऐन नियम अनुसार सञ्चालन भए नभएको सुनिश्चित गर्नुपर्दछ।
- आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली कार्यविधि तयार गरी कार्यसम्पादनलाई मितव्ययी, पारदर्शी र व्यवस्थित गर्नुपर्दछ। अन्तिम लेखापरीक्षण अगावै आन्तरिक लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी सोबाट देखिएका बेहोरा जिम्मेवार व्यक्तिले फर्स्यौट गर्नुपर्दछ।
- वित्तीय अनुशासन कायम गर्न लेखापरीक्षण प्रतिवेदनको सार्वजनिकीकरण तथा बेरुजु फर्स्यौटको कानुनी व्यवस्था एवं संयन्त्र तय गरिनुपर्दछ । लेखा समितिको कार्यसञ्चालन सम्बन्धी कानुन तर्जुमा गरी सो समितिलाई प्रभावकारी बनाई बेरुजु फर्स्यौट कार्यलाई व्यवस्थित बनाउनुपर्दछ।
- सरकारी पेश्की बाँकी रहेकालाई सार्वजनिक पदमा नियुक्ति नगर्ने तथा निर्वाचित हुने पदको हकमा उम्मेदवार हुन वञ्चित गर्ने एवं म्याद नाघेको पेश्कीको विवरण सार्वजनिक निकायले आर्थिक वर्ष समाप्त भएको ७ दिनभित्र सार्वजनिकीकरण गर्ने कानुनी व्यवस्था हुनुपर्दछ ।
- सार्वजनिक पदमा रहेका व्यक्तिको नाममा असुल गर्नुपर्ने बेरुजु कायम रहेकोमा सो फर्स्यौट नगरुञ्जेल वृत्ति विकासमा रोक्का गर्ने तथा नयाँ नियुक्ति नहुने कानुनी व्यवस्था गर्नुपर्दछ ।
- सार्वजनिक पदमा रहेका व्यक्तिको नाममा बेरुजु कायम भएमा सो व्यक्तिलाई उक्त बेरुजुबारे समयमै जानकारी गराउनुपर्ने र जानकारी नगराउने कर्मचारी उपर विभागीय कारबाही गर्ने कानुनी व्यवस्था गर्नुपर्दछ ।
- जिन्सी सामग्री, यन्त्र उपकरण तथा औजारहरु आवश्यकता र औचित्यका आधारमा खरिद गरी उपयोगको सुनिश्चितता हुनुपर्दछ । मौज्दातमा रहेका यन्त्र, उपकरण र औजार मर्मत सम्भार गरी उपयोग हुन नसक्ने अवस्था एकीन गरेर मात्र खरिद गर्नुपर्दछ ।
- जुनसुकै तरिकाले प्राप्त गरेको जिन्सी एवं सार्वजनिक सम्पत्तिको अभिलेख अनिवार्य रूपमा सार्वजनिक सम्पत्ति व्यवस्थापन प्रणाली (पाम्स) मा अभिलेख राख्नुपर्दछ।
- सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को दफा २९ अनुसार कार्यालयको जनशक्तिले गर्न नसक्ने कामको लागि मात्र परामर्श सेवा खरिद गरी परामर्शदाता माथिको निर्भरता कम गर्नु पर्दछ । तयार गरिएका विस्तृत आयोजना प्रतिवेदन लगायतका प्रतिवेदनहरू क्रमिक रुपले कार्यान्वयन गर्नुपर्दछ।
- सरकारी डिजिटल सेवाहरूको गुणस्तर, पहुँच र विश्वसनीयता बढाउन सेवा स्तर सम्झौता तथा गोपनीयता सम्झौता अनिवार्य गर्नुपर्दछ। एकै प्रकारको कामको लागि निकायगतरूपमा अलग - अलग सूचना प्रविधि प्रणाली खरिद गर्ने कार्यमा नियन्त्रण हुनुपर्दछ।
- सेवा प्रवाहको प्रभावकारिता लागि नागरिक सचेतना वृद्धि कार्यक्रम गर्नुका साथै नागरिकबाट पृष्ठपोषण प्राप्त गर्ने विधि अवलम्बन गर्नुपर्दछ। समयको उपलव्धता एवं सेवा खरिद गर्ने सामर्थ्य सहितको सेवा प्रवाह तय गरिनुपर्दछ ।
- सेवाग्राही समेतको योगदानमा आधारित रही विभिन्न कोषको स्थापना भएकोमा यस्ता कोषको रकम खर्च गर्दा सेवाग्राहीको हित संरक्षण भएको सुनिश्चितता हुनुपर्दछ ।
- संघ र प्रदेशबाट प्राप्त अनुदानमध्ये खर्च नभई वर्षान्तमा बाँकी रहेको मौज्दात आर्थिक वर्ष समाप्तिपश्चात् समेत फिर्ता हुँदा खर्चमा यथार्थता नदेखिएकोले सोमा सुधार गर्नुपर्दछ ।

- स्थानीय तहहरूमा रहेका भारी यन्त्र उपकरणहरू निःशुल्करूपमा समेत प्रयोग गरेको कारण ती उपकरणबाट प्राप्त आम्दानी भन्दा सञ्चालन खर्च बढी रहेको देखिन्छ। अतः यस्ता उपकरण प्रयोगको शुल्क तोकी प्रयोग गरेको लगबुकको आधारमा शुल्क असुल गर्ने व्यवस्था गर्नुपर्दछ।
- कतिपय कार्यसम्पन्न भइसकेका शीत भण्डारहरू प्राविधिकरुपले अधुरा भई सञ्चालन तथा उपयोग नभएको र निर्माणाधीन तथा निर्माण भइसकेका शीत भण्डारहरू गुणस्तरीय नदेखिएकोले यसमा सुधार गरी सञ्चालन गर्नुपर्दछ। स्थानीय आवश्यकता विश्लेषण गरी दिगो सञ्चालनको सुनिश्चितता गरेर मात्र शित भण्डारहरू निर्माण गर्नुपर्दछ।
- आन्तरिक लेखापरीक्षण नुहने, भएकोमा प्रतिवेदन नदिने, प्रतिवेदनमा उल्लिखित बेहोरा कार्यान्वियन नहुने, आन्तरिक लेखापरीक्षकलाई फरक जिम्मेवारीमा खटाउने गरेकोले आन्तरिक लेखापरीक्षण प्रभावकारी देखिँदैन। आन्तरिक लेखापरीक्षणलाई प्रभावकारी बनाउनुपर्दछ।
- पालिकामा निर्माणाधीन आधारभूत अस्पताल र कार्यालय भवन समयमै निर्माण सम्पन्न गर्नुपर्दछ । पालिकामा सञ्चालित आधारभूत अस्पतालको कारोबारको लेखाङ्कन तथा प्रतिवेदन सुत्र प्रणाली बमोजिम गरी पालिकाको वित्तीय विवरणमा खुलासा गर्नुपर्दछ।
- दश शैया हस्पिटल निर्माण गर्न समयमा नै ध्यान दिनुपर्दछ ।
- औचित्यबेगर म्याद थप गर्ने कार्यमा नियन्त्रण हुनुपर्दछ ।
- ठेक्का सम्झौता कार्यान्वयनमा ध्यान दिनुपर्दछ ।
- ठुला र जटिल प्रकृतिको निर्माण कार्यमा उपभोक्ता समितिबाट कार्य गराउने कार्यमा नियन्त्रण हुनुपर्दछ ।